לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', ו' באב תשמ"ו, 11 באוגוסט 1986 / שנה מ"ד מס' 13111 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

חשש שהכנרת תעלם

מיפלס הכינרת הגיע לשפל חסר תקדים שלא היה כמותו כ־50 שנה והוא 211.88 מטר מינוס.

חברת „מקורות" אמורה בעוד כשבועיים להפסיק לחלוטין את השאיבה מהאגם. אחרת הוא עשוי ייעלם. כיום נשאבים מהאגם 600־700 מיליון מ"ק בשנה לשתייה וחקלאות.

כתב עתי"ם שלמה חרד מוסר, כי ירידת המיפלס פגעה קשות בריווחיהם של בעלי החופים לאורך האגם. רבים מהחופים שזכו בשנים האחרונות לפריחה, נתונים בקשיים, שכן המים התרחקו מהם כדי 100־150 מטר ובמקרים מיוחדים נעשו המים רדודים, כך שאין כל אפשרות ליהנות מרחצה בהם. (עתי"ם)

הושלם שטר הבוררות — לאחר שיאושר בקהיר ובירושלים יוחל בהכנות לפיסגה

טמיר: פיסגת פרס מובארק תתקיים ללא קשר לחתימה על שטר־הבוררות ● „היתה התמודדות קשה, אבל הצבנו קו התחלה חדש ליחסים עם מצרים" ● קמחי: תקווה לעידן חדש ● שני נושאים נשארו פתוחים – הבוררים וסימון הגבול בשטח – הוחלט כי יסוכמו בתוך שבועיים ● ארה"ב מברכת על ההסכם

מאת כתבנו לענייני המזרח

„הצבנו קו התחלה למערכת יחסים חדשה עם מצרים" — כך אמר אמש מנכ"ל משרד ראש־הממשלה אברהם טמיר עם שובה של המשלחת הישראלית מסיבוב השיחות האחרון בקהיר, לאחר ששני הצדדים הגיעו להסכם על שטר־הבוררות, מחוץ לשני סעיפים. עם המשלחת הישראלית הגיע גם עוזר שר־החוץ האמריקני, ריצ'ארד מרפי, שהתקבל על־ידי שגריר ארה"ב בישראל.

אברהם טמיר הדגיש במסיבת עתונאים כי הפגישה בין ראש־הממשלה, שמעון פרס, לבין הנשיא מובארק תתקיים בהוראות (כנראה בספטמבר), והיא איננה מותנית (המשך בעמוד 2)

אש"ף קורא להתפייסות עם ירדן ועם סוריה

מאנמה, באחריין. — הוועד הפועל של אש"ף הודיע אתמול, בתום ישיבות שניהל בדלתיים סגורות בבגדאד, כי הוא מעוניין לקדם יחסים טובים בינו לבין ירדן, למרות המחלוקת בדבר האמצעים להשגת הסדר של שלום במזרח התיכון.

בהודעת הוועד הפועל נאמר, כי „הארגון מאשר את העניין שיש לו בקיום יחסים מיוחדים בין העם הפלשתיני לעם הירדני... ואת הצורך לחזק ולפתח את הקשרים הללו".

ההודעה מביעה „צער" על החלטת ירדן לגרש מרבת־עמון את עוזרו הצבאי הראשי של ערפאת, חליל אל וזיר, ולסגור את משרדי „פתח" בבירת ירדן. צער ירדני זה „מטיל צל כבד על היחסים בין הירדנים לפלשתינים. בשעה שכולנו פועלים למען סולידריות ערבית אמיתית, כדי להדוף את המזימות האימפריאליסטיות והציוניות" — נאמר בהודעה.

אשר לסוריה, הביע הוועד הפועל את שאיפתו לחדש את היחסים עימה „על בסיס של כבוד הדדי ואי־התערבות (סורית) בענייני הפלשתינים".

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראשי משלחת ישראל לשיחות טאבה, מנכ"ל משרד ראש־הממשלה אברהם טמיר ומנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, ידווחו הבוקר לראש הממשלה שמעון פרס ולשר החוץ יצחק שמיר על השיחות שניהלו בימים האחרונים במצרים, שהביאו להשלמת הדיונים על שטר הבוררות ולסיכומו.

על פי הדיווח שישמע, יחליט ראש־הממשלה אם ביכולתו להביא את נוסח שטר הבוררות לאישור הקבינט כבר השבוע.

הודעה משותפת

אמש פרסמו ישראל ומצרים הודעה משותפת, בירושלים ובקהיר. (המשך בעמוד 2)

יהודי בריה"מ — נושא ראשון במפגש הלסינקי ● עמוד 3

ההסתדרות תובעת רפורמה במיסוי ישיר ● עמוד 16

רבה של נשר בהלוויה: חזרה בתשובה תמנע תאונות ● עמוד 2

3 חיילים נפצעו ממטען חבלה בגוש־עציון ● עמוד 4

קיבל אקדח מחברת שמירה ורצח את אשתו ● עמוד 16

„תאוצה" לחקירת השב"כ — הבוקר מתחיל השלב השני

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

למרות חסימת הדרך בפני תביעה פלילית נגד אנשי השב"כ בעתירתם שנמצאה תקיפה על ידי בג"ץ — מתחיל הבוקר במטה הארצי של המשטרה השלב השני לחקירת פרשת אוטובוס 300.

הראשונים הנחקרים יהיו כנראה מקרב עובדי השב"כ ורק לאחר מכן יקבע צוות החקירה המיוחד בשאלה אם ומתי יזומנו אישים מהדרג הבכיר. הצוות, בראשותו של המפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס, החליט לתת „תאוצה" לחקירה ולסיימה במועד הקרוב ביותר. לאור זאת צפוי זימונם של העדים השונים כבר בימים הקרובים. על החקירה ומהלכיה הוטל איפול מוחלט.

בין ורשה לירושלים

לאור ההודעה הרשמית של ברית־המועצות בדבר שיחות הלסינקי לבחינת הקמת הנציגויות הקונסולריות, הולך ומתהווה „דגם" להפשרת היחסים של מדינות הגוש הקומוניסטי עם ישראל. כך יכלה גם ורשה לצאת בגלוי בהודעה דומה, אם־כי לאמיתו של דבר יש הבדל רב בין פולין לבין ברית־המועצות בכל הנוגע למכלול היחסים עם ישראל. ראשית, פולין מאותתת מזמן בדרכים שונות על רצונה לחדש את הקשרים הרשמיים עם ישראל בכל דרך אפשרית, כלומר כזו שלא תעמוד בסתירה מופגנת למדיניות הסובייטית. שנית, השלטון הפולני הקומוניסטי אינו כבול אידיאולוגית ופוליטית להמשך החרם על ישראל. פולין ניתקה את הקשרים ב־1967 והמשיכה בניתוק זה עד היום, אך ורק בגלל תלותה המוחלטת בקביעת מדיניותה הבינלאומית בתכתיב של ברית־המועצות. על אף הניתוק הרשמי התירה ורשה, ולאחרונה אף עודדה, קיום קשרים תרבותיים, חילופי משלחות וכו'. השנה האחרונה במיוחד שפעה ביקורים של תיאטרונים פולניים, אמנים, סופרים ואנשי מדע בישראל וביקורי גומלין של אנשי תרבות ואמנות ישראלים בוורשה.

לפולין סיבות רבות לשאוף לקשרים דיפלומטיים מלאים עם ישראל מעבר לחיזוק היחסים בין שתי הארצות. במצבה הכלכלי החמור זקוקה היא לכל אשנב אל העולם המערבי. בוורשה מצפים לא רק לחידוש יחסי המסחר הישירים עם ישראל, ולהכנסות במטבע זר מאת מבקרים יהודים מישראל אך גם לסיוע עקיף שיזרום לפולין, על פי אמונתם, מארצות המערב ובמיוחד מארצות־הברית לאחר שיחודשו היחסים עם ישראל.

אך מעבר לשיקולים פרגמאטיים אלה, פולין אחוזה עד היום בתסביכים במה שמכונה שם עד היום „השאלה היהודית". אמנם הקהילה היהודית כמעט ואינה קיימת שם, אך הפולנים אינם יכולים להשתחרר מתחושת האשם בעקבות האנטישמיות ששררה בארץ זו עוד לפני מלחמת העולם, ובגלל חלקם של הפולנים בשואה שהתרחשה על אדמתם. זהו חשבון מורכב של עם אשר המיעוט היהודי על אדמתו היה במשך מאות שנים, לעתים נרדף ומוחזק בגיטאות, לעתים תורם לתרבות הפולנית בת־שורה ראשונה. כל מי שתיאר את יחסי פולנים־יהודים בצבעי שחור־לבן, יחטא לאמת ההיסטורית.

לישראל יש לה סיבות טובות לברך גם על השלב הראשון, הבלתי רשמי בחידוש הקשרים עם פולין, ולעודד את פיתוחם ככל האפשר, לא רק משום רצון מובן לבקוע את חומת החרם בגוש המזרחי (אחרי פולין יבואו ודאי הונגריה ובולגריה), אלא משום שפולין מהווה פרק גדול בתולדות העם היהודי. פרק אשר סיומו בא באורח טראגי ואכזרי ביותר. זהו פרק שלא ניתן למחקו על־ידי שיכחה או הפניית עורף לעבר, שעדיין מעיק על חורבותיה של יהדות פולין.

התנגדות עזה צפוייה בממשלה לתוכנית הקיצוצים של שר־האוצר

שר־הבטחון מתנגד בתוקף לכל קיצוץ ● משרדי הבריאות, החינוך והעבודה — מתנגדים גם הם השר ניסים: שנת 87 תהיה קשה מאוד למשק — יש להכין כבר עתה את דעת הקהל לקשיים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־האוצר משה ניסים עשוי להיתקל בהתנגדות עזה מצד חבריו השרים, במאמציו להביא לקיצוץ בתקציב בסך 475 מיליון ש"ח, כך אמרו אתמול מקורות ממשלתיים בכירים.

לדברי המקורות שר־הבטחון מתנגד בתוקף לכל קיצוץ בתקציב הבטחון; משרדי החינוך והבריאות אף הם מביעים התנגדות לתוכניות האוצר. השר ניסים הציג אתמול לפני הממשלה הצעה לקצץ בתקציב המדינה 475 מיליון ש"ח, ובתוך זה קיצוץ של 157 מיליון ש"ח בתקציב הבטחון. הדיון וההצבעה על הקיצוצים ייערכו כבר בשבוע הבא.

משרד הבטחון תובע תוספת

ניסים אמר אתמול שמשרד הבטחון לא רק מתנגד לקיצוץ, אלא הוא אף מבקש תקציב נוסף בסך 92 מיליון ש"ח. כפי שדווח ב„על המשמר" בחודש שעבר, משרד הבטחון טוען שעליו לקבל את הסכומים הנוספים כדי לפצותו על (המשך בעמוד 2)

תאונה קטלנית נוספת: אשה נהרגה בסיבוב מוצא

המשטרה מצדדת בהתקנת „קופסה שחורה" ברכב נוסעים וברכב כבד

מנתוני „הקופסה" ניתן יהיה ללמוד פרטים על נהיגת כלי־הרכב לפני התאונה ● במשטרה מצמצמים חופשות ומאריכים משמרות במסגרת ההתארגנות למלחמה בנגע התאונות ● המלצות נוספות: בדיקות בריאות תקופתיות לנהגים וסימון מיוחד לכלי רכב של נהגים חדשים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" וכתבי עתי"ם

שבוע חדש נפתח אתמול בתאונת דרכים קטלנית נוספת בכביש ירושלים — תל־אביב. קרוב לשעה 4 אחה"צ עשתה מכונית פולקסווגן מסחרית דרכה לבירה. בסיבוב מוצא, כשהחל הרכב לטפס במעלה הדרך לירושלים, סטה ממסלולו, והתנגש במכונית (המשך בעמוד 14)

שרון: נהגי עזה נוסעים רע מאד — ואלה הדברים המסכנים הנוסעים

יצא במפתיע נגד המלצת שר־התחבורה לפטור מזגנים ממס קנייה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, יצא אתמול בישיבת הממשלה בחריפות ובמפתיע נגד המלצת שר־התחבורה חיים קורפו, שטען כי היא גם על דעת שרון, להוריד את מס הקנייה על מזגנים הבנויים בתוך מכוניות מיובאות, בשיעור של 30 אחוז.

הדיון נדחה

כתוצאה מעמדת שרון נדחה הדיון בממשלה על האמצעים למניעת הקטל בדרכים עד שוועדת השרים תגיש לממשלה המלצות חדשות ומוסכמות.

בשבוע שעבר הטיל ראש־הממשלה שמעון פרס על שר־התחבורה (המשך בעמוד 3)

ההסתדרות תובעת 450 ש"ח שכר תחילי בשירות הציבורי

הברפלד: אם לא יהיה סיכום מחייב בנושא המחירים והסובסידיות לא נחתום על הסכם המסגרת

מאת כתבנו לעניני עבודה

בפגישת המזכירים הארציים בשירות הציבורי, שהתקיימה בסוף השבוע, הוחלט לתבוע שכר תחילי בשירות הציבורי בגובה של 450 ש"ח. נוכח תביעה זאת והמחלוקת בין הצדדים על קידום בעלי הדרגות הגבוהות תיתכן דחייה במספר ימים של החתימה על ההסכם במיגזר זה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר בישיבה, כי כל עוד לא יושג סיכום מחייב בין הממשלה להסתדרות על ייצוב המחירים במשק והמשך הפיקוח עליהם ועל אי־פגיעה בסובסידיות לתחבורה הציבורית ולמצרכי היסוד עד מארס 1987, לא תחתום ההסתדרות על ההסכם אשר גובש בקווים כלליים ביום רביעי האחרון.

הברפלד ציין, כי בין המזכ"ל ישראל קיסר לבין שר־האוצר משה ניסים הושגה הבנה בנושאים אלה ויהיה זה תמוה אם הממשלה תפעל בניגוד לכך ותערער במו ידיה את היציבות היחסית במשק וביחסי העבודה.

קיפאון במגזר הפרטי

המו"מ על הסכם השכר במגזר התעשייתי־פרטי נמצא לפי שעה בקיפאון בשל סירוב נציגי המעסיקים הפרטיים להיענות לתביעת ההסתדרות להעמיד את שכר המינימום על 450 ש"ח. שהם כ־45 אחוז מהשכר הממוצע במשק. נשיא לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים, דב לאוטמן, עמד לשוב אמש מחו"ל ובהסתדרות מעריכים, כי כבר היום או מחר צפויה פגישה בינו לבין קיסר.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, העריך אתמול, כי בימים הקרובים ניתן יהיה לגבש הסכם בקווים כלליים וכי עד מחצית אוגוסט יהיו הסכמי השכר, בשני המיגזרים, חתומים.

פגישת המזכירים בסוף השבוע נועדה לקבוע את הנוסח המקובל על ההסתדרות של הסכם השכר לקראת סיכום המו"מ. תוך כדי דיונים נתגלעה מחלוקת לגבי הדגשים, כאשר כל איגוד מנסה להגיע לסיכום שיהיה הטוב מבחינתו.

לפי הקווים הכלליים שסוכמו בין ההסתדרות לאוצר, בעלי הדרגות הנמוכות הנמצאים בין י"ג־י"ז בדירוג האחיד יועלו בדרגה עד ביולי '87. ההסתדרות דורשת כי עד אז יהיה שכרם של עובדים אלה לפחות בשיעור של 45 אחוז מהשכר הממוצע במשק. עובד הנמצא כיום בדרגה י"ד, ללא וותק, משתכר כ־415 ש"ח בלבד.

„כל עץ קובע" — פיקניק מחאה נגד הפיכת גן מאיר לחניון

מאת ירון אליאסף, כתב „על המשמר"

תחת הסיסמה „כל עץ קובע" התכנסו אמש מאות מתושבי לב תל־אביב לפיקניק מחאה נגד כוונת העירייה להקים חניון תת־קרקעי בחלק של גן מאיר. בקרב הקהל בלטו צעירים רבים וילדים.

בפני המתכנסים הופיעו בהתנדבות האמנים דודי בן־זאב, אביבה גר, הדודאים, ניקה רבינוביץ, חנן גולדבלט, קורין אלאל, מי חיימה, להקת צעירים בשם תחיתול, להקת „הצד האחר", דאן פול וזמברויס ומיקי שביב.

אנשי הוועד להגנת גן מאיר החתימו אתמול מאות אנשים על עצומה נגד הקמת החניון. כמו כן הוחתמו תושבי האיזור על טופסי התנגדות רשמיים שיועברו לוועדה המחוזית לבנין ערים.

עיריית תל־אביב הציבה בכניסה לגן וברחבת האירוע שלטים בהם נאמר: „עיריית תל־אביב מבקשת מכל המשתתפים לשמור את גן מאיר". תושבי האיזור מחקו את המלים „עיריית תל אביב" וכתבו במקומם „ועד לב תל־אביב".

נציג ועד התושבים, עגור שיף, אמר: „המסר שלנו לציבור ברור, אנחנו לא רוצים יציקות בטון ולא מסלים ירקי אש, אנחנו רוצים את הגן כמו שהוא".

מחקר: 44% מהנוער מגלים חוסר סובלנות כלפי ערבים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

44 אחוז מתוך המשתתפים במחקר על סובלנות, שערך פרופ' קלמן בנימיני מן המחלקה לפסיכולוגיה של האוניברסיטה העברית, גילו חוסר סובלנות כלפי ערבים.

המחקר נערך בתשמ"ה, והוא כלל כ־1000 תלמידי כיתות ח'־י"ב, מחציתם בנות. לפי חלוקה אחרת מחציתם במסלולים עיוניים ומקצועיים גבוהים (רמה א'), ומחציתם במסלולים מקצועיים רגילים ומעשיים (רמה ב').

רק 51 אחוז מן המשתתפים במחקר לא שללו מערביי ישראל את חמש הזכויות הבאות: הפגנה, השתתפות בבחירות, לימוד באוניברסיטאות, הופעה ברדיו ובטלוויזיה ומילוי משרה ציבורית.

הסובלנות הגבוהה ביותר נתגלתה ביחס לזכות ההפגנה בציבור של ערבים ישראלים (62 אחוז) ואחריה — השתתפות בבחירות (56 אחוז). הסובלנות הנמוכה ביותר נתגלתה ביחס להופעה ברדיו ובטלוויזיה (46 אחוז), ומילוי משרה ציבורית (47 אחוז). רמת הסובלנות הנמוכה ביותר נמצאה בכיתות ח' — 42 אחוז. בקרב תלמידי רמה א', המתכוננים לבחינות בגרות, נמשכת עליית הסובלנות ברציפות עד לכיתה יב'.

פרופ' בנימיני משער שהעלייה ברמת הסובלנות נובעת מן ההשפעה החיובית של ההשכלה על הסובלנות הפוליטית.

רמת הסובלנות הנמוכה ביותר נמצאה בקרב תלמידי רמה א' הלומדים בבתי־הספר הממלכתיים־דתיים (לא נחקרו תלמידי ישיבות תיכוניות), שם עמד שיעור התומכים בהגבלת זכויות הערבים על 41 אחוז, לעומת 13־32 אחוז בקרב קבוצות תלמידים אחרות. מעניין, שבנות ברמה א' בממלכתיים־דתיים מגלות שיעור סובלנות גבוה במידה מזו של הבנים.

● הנהלת קרן המענקים וההלוואות לקידום התיירות, בראשותו של רפאל פרנה, מנכ"ל משרד התיירות, אישרה סכום של כ־110 אלף דולר מענקים לעידוד תיירות.

● בעיר צפת הונהג בסוף השבוע משטר חירום במים לאחר שהוכרז כי מקורות המים לעיר הולכים ומתדלדלים והתושבים חורגים ב־30 אחוז מהמיכסות המותרות להם.

מדריכים חקלאיים ממצרים: כשיבוא שלום נפתח יחד האיזור

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„אנו מאמינים ומקווים שעם כריתת הסכמי שלום עם כל ארצות ערב אפשר יהיה לפתח את האיזור ולהקים מפעלי פיתוח משותפים לטובתם של כל העמים" — אמר אתמול ד"ר סעיד, העומד בראש משלחת של 15 מדריכים חקלאיים ממצרים שביקרה ברמת־הגולן.

אנשי המשלחת המצרית, מדריכים חקלאיים מאיזור הדלתא, משתלמים בארץ בקורס שנערך 5 שבועות. במהלך ההשתלמות ביקרה המשלחת המצרית ברמת־הגולן שם סיירו חבריה בקיבוצים, מושבים ואתרי תיירות שונים. יצויין, כי זו הפעם הראשונה שמשלחת מצרית מבקרת ברמת־הגולן באורח רשמי.

המארחים הישראליים הדגישו שהמצרים עברו דרך ארוכה בהתייחסות שלהם לישראל מאז הגיעו לארץ לפני שבועיים. בימים הראשונים הצהירו המצרים שהם באו ללמוד וסירבו לבקר בת"א, למרות שהם לומדים ברמת־אביב.

המצרים ביקרו גם במבוא חמה, שם השקיפו מהמצוק על האיזור וקיבלו הסבר מראש המועצה האזורית גולן, איתן ליס, על המפעלים הכלכליים והתיירותיים שבאזור. המצרים התעניינו במפעלי כותנה, רפתות ובאתרי התיירות בלונה גל ובחמת גדר.

איתן ליס אמר לאורחים שהוא מקווה שהשלום ישרור לטובת כולם. החקלאים המצרים הביעו רצונם לשוב לגולן, אך כתיירים באורח פרטי, והביעו התפעלותם בעיקר ממפעלי הנופש והתיירות באיזור. האורחים והמארחים החליפו ביניהם מתנות, כתובות והזמינו איש את רעהו לביקורים הדדיים.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

ישיבת מזכירות מפ"ם

תתקיים ביום ד' 13.8.86 שעה 16.00

באולם הישיבות במרכז

על סדר־היום:

1. דיון בתוכנית העבודה של חברת העובדים;
מנחה: גרשון זילן
2. בחירת נציגנו לוועדה המנהלת של חברת העובדים

חברים המעוניינים להציע הרכב מועמדים שונה מההרכב שהומלץ ע"י הוועדה המתמדת, יגישו הצעותם למזכיר המרכז עד יום ב' 11.8.86, שעה 12.00.

5 נפצעו בשתי קטטות ברצועה

מאת רפאל גאון

בקטטה המונית שהיתה אתמול בצהריים בין שתי חמולות בחאן יונס, נפצעו 4 אנשים בני 22־39. הקטטה פרצה על רקע סיכסוך ממושך בין שתי החמולות. שלושה אנשים נעצרו בעקבות הקטטה.

בעזה נדקר אתמול בצהריים גמל מוחמד סעיד (26) ונפצע פצעים בינוניים בעקבות ריב עם תושב עזה אחר על רקע סיכסוך ישן. הדוקר נמלט אך נתפס מאוחר יותר.

נהג טרקטור נמחץ למוות

נהג טרקטור מכפר קרע נהרג בסוף השבוע כאשר הטרקטור התהפך והוא נמחץ תחתיו.

הנהג, חשדי מחמוד אבו בקר בן 50, יצא מתחנת הדלק „סונול" בכפר. לפתע התהפך, כנראה בשל נהיגה בלתי זהירה, ונפצע אנושות ונפטר כעבור זמן קצר.

מזג־האוויר

ירושלים 17 עד 27; רמת הגולן 17 עד 29; נהריה 21 עד 29, צפת 16 עד 27; טבריה 22 עד 35; נצרת 19 עד 29; עפולה 20 עד 32; השומרון 19 עד 29; בקריה תל־אביב 22 עד 30; יריחו 22 עד 36; עזה 22 עד 29; באר־שבע 20 עד 32; אילת 25 עד 39.

נפטר יהושע כהן — איש לח"י וחברו הקרוב של ב"ג

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

יהושע כהן, חברו הקרוב של דוד בן־גוריון בשדה בוקר, מעמודי התווך של אירגון הלח"י ומי שיוחסה לו השתתפות ברצח הרוזן ברנדוט — נפטר שלשום בקיבוץ שדה בוקר לאחר התקף לב. בן 65 היה במותו.

יהושע כהן הצטרף ללח"י כנער, והיה זה שהמשיך לקיים את האירגון כאשר רוב המנהיגים נאסרו, נמלטו או פרשו, ועד התאוששות האירגון ב־1944. ליהושע כהן לא היה תפקיד מרכזי בהנהגת לח"י, אולם הוא נחשב כסמל התעוזה, הנחישות וההתמדה. יוחס לו רצח המתווך השוודי, הרוזן פולקה ברנדוט, אולם יהושע כהן מעולם לא הכחיש ולא אישר את מעורבותו.

יהושע כהן הגיע לשדה בוקר חודשים ספורים לאחר קום הקיבוץ. עם בואו של בן־גוריון למשק, ב־1953, היה ממונה, במסגרת תפקידו כאחראי על הבטחון, על בטחונו האישי של בן־גוריון. בין בן־גוריון ליהושע כהן נרקמה ידידות קרובה.

זאב זיון, חבר קיבוץ שדה בוקר אמר אתמול: „היו שנים שבן גוריון נעזב לנפשו בשדה בוקר לחלוטין. כשהנפש היחידה הקרובה אליו היתה יהושע כהן. 20 שנה נמשכה החברות ביניהם. יהושע שמר במשק עד התקופה האחרונה עם עוזי שעליו חתימת בן־גוריון".

הלווייתו של יהושע כהן תיערך היום בשעה 5 אחה"צ בקיבוץ שדה בוקר. לבקשת המשפחה לא יינשאו הספדים.

ביקורת חצות

פסטיבל כפר בלום — פרק הסיום

בסוף השבוע הסתיים הפסטיבל השני למוסיקה קאמרית בגליל. אולם בית־העם בכפר בלום היה גדוש קהל, בערב שבת, כשילדים בחולצות לבנות הצטופפו ביציעים ועל המדרגות.

לאווירה נעימה ומשפחתית זו הותאמו גם היצירות שבתכנית: שלישיה לכינור, צ'לו וגיטרה מאת פגאניני, בחינניות הביצוע של גיל שרון בכינור, וקחלין מאייר בצ'לו; נגינת־ביניים לחליל ולגיטרה מאת איבר; שביעיה לחצוצרה, לפסנתר, לרביעיית כלי־קשת וקונטרבס כי אופוס 65 של סנסנס, שנוגנה במרץ כיאה לאופיה.

גולת הכותרת של הערב היתה החמישיה „דג השמך" לשוברט, עם פנינה זלצמן בפסנתר, גיל שרון כינור, עתר ארד ויולה, קחלין מאייר צ'לו וגבריאל וולה קונטרבס. הצוות היה נהדר והנגנים מצאו שפה משותפת.

באולם שררה דממה מוחלטת, כשהקהל עוקב בדריכות אחר בנית היצירה ע"י הנגנים, ואחר המעברים המושלמים מאינטימיות־לירית דרך אקספרסיביות סוערת.

אמש בקונצרט הסיום נוגנה לראשונה יצירתו של יעקב גלבוע „פרחי עירית — אנתולוגיה קטנה מן הגליל", שהוזמנה והוברה במיוחד ל„ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1986". היצירה מבוססת על מילים של משוררים תושבי הגליל ויש בה מידה מסוימת של נאיביות.

לאחר ביצוע אמין של רביעיה לפסנתר וכלי קשת ק. 493 למוצרט, ניגנה הרביעיה הישראלית קטע מאומנות־הפוגה לבאך. מפוגה זו, הכתובה היטב בעיבוד לרביעית כלי קשת של זאב שטיינברג, נודדה התוכנית לפארודיה כושלת ביצירתו של גלן גולד: „אז אתה רוצה לכתוב פוגה?", שהביצוע החי הצליח לחפות רק במקצת על הכשרון הקומפוזיטורי הדל.

את הערב חתמה השביעיה אופוס 20 לבטהובן בביצוע שהיה מלא אור ואופטימי, ולא נותר אלא לחכות בכליון עיניים ל„ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987".

אורה מרגלית

סגן הרמטכ"ל הופקד על חקירת מקרה הנטישה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

הרמטכ"ל מינה בסוף השבוע את סגנו, אלוף שומרון, לטפל אישית בפרשת החיילים שנטשו את משימתם מפני שהמזון שקיבלו לא סיפק אותם.

הרמטכ"ל טרם קיבל את ממצאי הבדיקה, לאחר שפגישה בין מפקד בשטח לבין קצין בדרגת תת־אלוף, הממונה על צוות הבדיקה, גרמה לתפנית ולצורך נוסף לאמת בין גירסות שונות.

הגוף החוקר ביקש ארכה של מספר ימים ומקור צבאי העריך כי הבדיקה תסתיים באמצע השבוע.

החולה שהוטס להשתלת כבד נפטר בטרם נותח

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

משה פופורבסקי, שהוטס לבי"ח בלונדון לשם השתלת כבד, נפטר בסוף השבוע טרם נותח.

משה בן ה־31 נידבק לפני ששה שבועות בצהבת מבתו הקטנה, ומצבו הלך והחמיר. הוא אושפז בבי"ח קפלן ברחובות, כשהוא שרוי רוב הזמן ללא הכרה. לאחר שטופל בטיפול חרשני, שב להכרתו והוחלט להטיסו לבי"ח בקיימברידג' לשם ביצוע השתלה. בהגיעו ללונדון היה עליו להמתין — כשעמו רופא צמוד, אשתו ואמו — עד אשר תתפנה עבורו מיטה בבי"ח. אך הוא נפטר בטרם הצליח להגיע לשם.

ביום ו' ליוו אותו בדרכו האחרונה בני משפחתו ומאות מידידיו. פופובסקי היה שוער מכבי רחובות בכדורגל, מאמן קבוצת הנשים שלה ומורה בבי"ס „אורט" בעיר.

המשטרה הגנה על הצופים בסרט במועדון מפ"ם

מאת כתב „על המשמר"

המשטרה הגנה ביום ו' על הצופים בסרט „הזקן והים" אשר הוקרן במועדון ע"ש יצחקי בירושלים מטעם מפ"ם, ר"ץ ושינוי.

במהלך ההקרנה הגיעו למקום עשרות חרדים שהחלו לרקוד ולשיר במגמה להפריע לצופים. השוטרים עצרו אחד מן המפגינים, אשר התפרע.

לכתבתנו נמסר, שעד סוף החודש ייסגרו מועדון „צוותא" ו„יצחקי", לשיפוצים, כדי להכינם לעונה הבאה.

ח"כ קופמן: החזרת שטח 9 — שוחד בחירות

מאת מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת

חיים קופמן, מראשי הליכוד בכנסת, ביקש מיו"ר הבית שלמה הלל, דיון מיוחד בעת הפגרה בפרשת שטח 9.

ההחלטה להחזיר לכפרים הערבים בגליל אדמות משטח 9 ממשיכה לעורר זעם רב בליכוד. ח"כים רבים תמהים כיצד הפקירו שריהם את הנושא לוועדת שרים מיוחדת על טהרת המערך (פרס, רבין, נחמקין, ויצמן).

מאיר כהן־אבידוב, קרא לראשי הליכוד בכנסת לגייס 20 חתימות כדי לקיים דיון מיוחד בנושא זה. לדעתו, צריכה הכנסת לברר כיצד מבטלים שטח אימונים, ששירת את צה"ל 38 שנים, מבלי שנמצא שטח־אש חילופי.

חיים קופמן בירך על יוזמת כהן־אבידוב. הוא גם עומד ליזום כינוס דחוף של סיעת הליכוד בכנסת לדיון „בשוחד הפוליטי המסוכן ביותר בתולדות ישראל". לדעתו, המערך הבהיר לערבים, בצורה ברורה ופשוטה, כי „אם תצביעו עבורנו תקבלו אדמות".

הושלם שטר הבוררות — לאחר שיאושר

(סוף מעמוד ראשון)

בחתימה על שטר־הבוררות על טאבה. אפשר שהיא תתקיים לפני החתימה ואפשר שאחריה.

הכנות לפיסגה

מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, אמר כי מייד אחרי שהקבינט יאשר את שטר־הבוררות יחלו ההכנות למפגש הפיסגה. שני הנושאים שעדיין נשארו פתוחים: מינוי הבוררים הבינלאומיים וסימון הגבול בשטח עצמו — אמורים להסתיים בתוך שבועיים שלושה, לפני החתימה על השטר.

אישור הקבינט

פרט לשני נושאים אלה סוכמו כל הפרטים הקשורים בניסוח שטר־הבוררות, אבל עדיין יש צורך באישור הממשלה בישראל ובמצרים. אברהם טמיר אמר כי ההתמודדות בין מצרים לישראל על ניסוח השטר היתה התמודדות קשה, אבל העניין הסתיים. "מעתה ואילך הראש שלי הוא רק בפיסגה". הוא אמר כי במרכז הפיסגה בין פרס למובארק יעמוד נושא השלום, וכל מה שנעשה עד עכשיו, במסגרת המו"מ על טאבה, הוא הכשרת הדרך להפשרת היחסים עם מצרים, וכי הפשרת היחסים עם מצרים תכשיר את הדרך לשלום כולל באיזור.

דוד קמחי אמר כי אחרי שהקבינט יאשר את שטר הבוררות יחלו מייד בהכנות למפגש הפיסגה.

מובארק רוצה בפגישה

הוא הדגיש מצדו כי הנשיא מובארק אמר לחברי המשלחת כי הוא רוצה בקיום הפיסגה אחרי החתימה על שטר הבוררות. הנושא העיקרי בשיחת חברי המשלחת עם הנשיא מובארק ועם שר־החוץ שלו, היה עניין הנורמליזציה בין שתי המדינות. דוד קמחי אמר כי ישראל מקווה שעם סיום שטר הבוררות אפשר יהיה לגשת ל"עידן חדש ביחסי מצרים ישראל", כפי שהתבטא שר החוץ המצרי עבר אל מגיד.

בעיית הבוררים

אברהם טמיר אמר כי מה שעניין את הצד הישראלי גם בשטר הבוררות וגם בנוסח השאלה לבורר, שעליה יש עכשיו כבר הסכמה, הוא שישראל תוכל להביא לפני הבוררים את כל הטיעונים שלה והם יצטרכו לקחת אותם בחשבון בשיקוליהם. זאת תהיה בעייתם של הבוררים איזה משקל יתנו לטיעונים של כל צד.

פיצויים לנפגעים

בעניין הפיצויים למשפחות נפגעי ראס־בורקה אמר מנכ"ל משרד החוץ כי יש התקדמות משביעה רצון בנושא זה והוא מקווה כי משפחות הנפגעים לא יצטרכו לפנות לבית־דין אזרחי במצרים כדי לקבל את הפיצויים. יחד עם זאת העניין עדיין לא סוכם. משלחת ישראל העלתה את עניין הפיצויים למשפחות נפגעי ראס־בורקה בצורה חריפה ביותר.

אברהם טמיר אמר כי מצרים וישראל קבעו את השיטה, את העוזרים, את הצוותים ואת לוח הזמנים לסימון הגבול בשטח ועד שיסתיימו עבודה זו, זה רק עניין של זמן. לגבי מינוי הבוררים סוכם שהנושא הזה, כמו עניין סימון הגבול לא יהוו משבר ושני הנושאים יסוכמו בתוך שבועיים שלושה, לפני החתימה על שטר הבוררות.

ארה"ב משבחת

כתבנו בארה"ב מו־ :

משרד החוץ האמריקני שיבח אמש את ההסכם הישראלי־המצרי על נוסח שטר־הבוררות במחלוקת טאבה והביע תקווה, כי בתוך זמן קצר יוסדרו גם שתי נקודות נוספות: שמות הבוררים וסקר־קרקעות.

בהודעת המשרד, שפירסמה הדוברת התורנית כשעתיים לאחר שעוזר שר־החוץ, ריצ'ארד מרפי, בישר על השגת ההסכם, נאמר: "הסכם על נוסח טיוטה של שטר־הבוררות הוא כמובן צעד חיובי והישג משמעותי לפתרון הסיכסוך בין מצרים לישראל על גבולן המשותף, כולל טאבה. הישג זה משקף גם רוח שיתוף־פעולה אמיתי מצד הנושאים והנותנים ושעות ארוכות של עבודת־פרך".

הדוברת אמרה, כי לא ידוע אם שר־החוץ, ג'ורג' שולץ, או נציג אמריקני בכיר אחר מתכנן מסע לאיזור, להשתתפות בטקס החתימה על שטר־הבוררות.

●

דליה שחורי.

(סוף מעמוד ראשון)

בה נאמר, כי שתי המדינות הגיעו לסיכום שטר הבוררות ביניהן. ההודעה אומרת עוד, כי עדיין נותרו מספר נקודות לפתרון כגון בחירת שלושת הבוררים הבין־לאומיים ופרטים טכניים אחרים הקשורים בנספח ל"שאלה".

עוד נאמר בהודעה המשותפת, כי את ההסכמה על נוסח שטר הבוררות יש להביא לאישור ממשלות מצרים וישראל. כן נאמר, כי יימשכו הדיונים על הבעיות שעדיין אינן מסוכמות, תוך תקווה לסיים דיונים אלה תוך שבועיים־שלושה.

התנגדות עזה צפויה בממשלה

ירידת כח הקנייה של הדולר, שכן הקפאת הדולר מגעה בסכומים שהוא מקבל כמט"ח חופשי למימון פרוייקטים בטחוניים.

ניסים: צפוייה שנה קשה

"עלינו ליישם את הקיצוצים בתקציב. הם חיוניים להבטיח את היציבות במשק ולשפר את מאזן התשלומים." אמר שר־האוצר לכתבים כלכליים אתמול בירושלים. הוא ציין ש־1987 תהיה שנה קשה מאד למשק ויש להכין את הממשלה ואת דעת הקהל לכך. ניסים והפקידות הבכירה של האוצר סקרו בפני השרים את המצב הכלכלי במשק ואת הסיבות שהניעו אותם להציע את הקיצוץ.

חלק מהשרים כבר הביעו לאחר ישיבת הממשלה אתמול ביקורת על הצעת משרד־האוצר. שר־הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, אמר שהיה צורך להגיש את ההצעה במסגרת דיון כלכלי מקיף ודיון על המצב במשק. יעקבי הציג תוכנית בת 12 נקודות לעידוד הצמיחה.

החריגה — 490 מיליון ש"ח

בסקירת האוצר לפני השרים הודגש, שבעקבות החלטות שכבר התקבלו על־ידי הממשלה ישנה חריגה מהתקציב בסך 490 מיליון ש"ח וסכום זה אינו כולל סעיפים אשר עדיין לא נדונו על־ידי הממשלה, אך ידוע שהם קיימים, כמו למשל בקשת משרד הבטחון לתקציב נוסף.

נוסף על כך טוען האוצר ש־182 מיליון ש"ח שעדיין ממתינים לקיצוץ בהתאם להחלטות ממשלתיות קודמות, כשסכום זה כולל קיצוץ בתקציב הסובסידיות של התחבורה הציבורית בסך של כ־75 מיליון ש"ח. בסך הכל האוצר טוען שיש חריגות של 672 מיליון ש"ח, אבל למעשה נחוץ לקצץ רק 475 מיליון, וזאת מכיוון שיש רזרבות תקציביות שיכולות לכסות על ההפרש.

הספיגה זמנית

דוברי האוצר אמרו שאמנם היתה בחודשים האחרונים ספיגה של כסף על־ידי הממשלה, ולא הזרמה. ספיגה זו מגיעה לכ־700 מיליון ש"ח. אך לדברי הממונה על התקציבים, אהרון פוגל, ולדברי סגן שר־האוצר עדי אמוראי אין שום בטחון שספיגה זו תהיה תופעה קבועה שכן אין כל בטחון שההכנסות ממיסים ברמה גבוהה יימשכו ובעתיד צפויים פרעונות גדולים בשוק ההון. פוגל ציין, שאם למרות זאת יישאר עודף כלשהו, יהיה צורך להשתמש בו להפחתת מיסים ולא לממן הוצאה ממשלתית נוספת.

קיצוץ ב־4% במשרדים

משרד האוצר תובע שכל משרד ממשלתי יקצץ את תקציבו ב־3.9 אחוזים, כדי להביא לקיצוץ המוצע של 475 מיליון ש"ח. אנשי משרד האוצר אמרו לשרים שלהוציא את משרד־הבטחון כל יתר המשרדים יוכלו לספוג את הקיצוץ למעשה על־ידי קיצוץ של כספי הרזרבה שלהם. כ־3 אחוז של הקיצוץ יתקבלו בדרך זו ורק 0.9 אחוזים מתקציביהם לפעולות, יקוצצו.

ניסים אמר ליתר השרים שבשנה הבאה ההכנסות ממסים עלולות לרדת בכמיליארד ש"ח, וזאת מכיוון שהתוקף של מסים מסויימים יפוג, ובדעת הממשלה להפחית את מס המעסיקים מ־7 ל־4 אחוזים. נוסף על כך צפויה עלייה חדה בתשלומי פרעונות עבור החוב הפנימי עם

(סוף מעמוד ראשון)

התחלת התשלומים של הסדר המניות הבנקאיות.

מצד שני אמר שר־האוצר אם יקוצצו הסכומים הדרושים יהיה מקום לחשוב על הפחתת מיסים ועל רפורמה הדרגתית בשוק ההון, אשר תאפשר לפירמות פרטיות לגייס הון על חשבון גיוס ההון של הממשלה.

הסכם שכר מייצב

ניסים אמר שהסכם השכר, אשר הממשלה עומדת לחתום בסקטור הציבורי, מאפשר את המשך היציבות, אך זאת בתנאי שגם התקציב יקוצץ. לדבריו לא יהיו תוספות שכר בסקטור הציבורי, פרט לתוספות של רהדירוג שיביאו לעלייה בהוצאה תקציבית על שכר בסך של כ־2 אחוזים השנה.

קצב: מחיר כבד

בעקבות הדיון הכלכלי שקיימה הממשלה אמר השר קצב לראשי משרדו, כי ההישגים אליהם הגיעה הממשלה, לא נבעו כלל מהקיצוצים בשרותי הרווחה: לעומת זאת יש להפיק לקחים מהמחיר הגבוה ששולם עד כה להבראה הכלכלית בשנה האחרונה: האבטלה גדלה באופן משמעותי ובערי פיתוח מסויימות אף הגיע ל־15% ומעלה.

מה בקיצוץ

מאת כתבנו הכלכלי ב"ים

הצעת הקיצוץ בסך 475 מיליון ש"ך, מבוססת על הפחתה אחידה בשיעור של 3.3 אחוזים בתקציבי כל המשרדים. למעשה הקיצוץ נועד להביא את בסיס התקציב של השנה הבאה לרמות דרושות. שר־האוצר משה נסים, הדגיש אתמול כי הוא לא יהיה מוכן בשום פנים ואופן להחליף את הקיצוצים על־ידי מסים חדשים, או מסים גבוהים יותר.

● סובסידיות — הקיצוץ המוצע מביא בחשבון רק קיצוצים קטנים בתקציב הסובסידיות, כ־20 מיליון שקל ואף קיצוץ זה לא בטוח שיתבצע, שכן לדברי שר־האוצר הדבר מהווה רק הצעה: ניסים ציין שהקיצוץ בסובסידיות התחבורה הציבורית, עליה החליטה הממשלה לפני חודשים מספר, יתבצע רק בעתיד בהתאם להתפתחויות במשק וההתפתחויות בשיעור האינפלציה.

● פיטורים — האוצר אומר שכל עליה בשכר תביא לפיטורים בסקטור הציבורי. פקידים במשרד רמזו אתמול שעליה בשכר, באמצעות תוספת־היוקר תוביל גם כן לפיטורים. בכל מקרה משרד האוצר מתכוון להגיש את המלצות ועדת ארנס־הורוביץ, המרכבת על הפחתת כח האדם בסקטור הציבורי בהיקף של 2500 עובדים.

● עד שתוכנית הקיצוצים תתחיל להתגשם, תהיה הקפאה של 75 אחוזים בהתקשרויות המשרדים עם קבלנים שונים.

צלצול ... יר

ד"ר אבי עוז, ראש החוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א

הקהל אוהב לראות את סיפוריהן של ריטה ולייזה

מהו סוד הקסם המתמשך של "גבירתי הנאוה"?

האמת היא, שזה תמיד הצליח. ב־1914 הוצג "פיגמליון" לראשונה כמחזה וכבר אז זכה בהצלחה. כשצולם הסרט, שנקרא כבר "פיגמליון, גבירתי הנאוה", הוריד שו מהאלמנט הלהכחני שהוא הרגיל והוסיף את האלמנטים של הרומנסה ושל סיפור סינדרלה, שנעדרו מן המחזה ואשר ענו יותר על מאוויי הנסתרים של קהל הצופים. ב"פיגמליון" המקורי עוזבת לייזה את היגינס הסמכותי והבלתי־נסבל ומתחתנת עם פרדי, שהוא "מרובע" וילד טוב של האצולה. בעוד שבמחזמר מתחתנת סינדרלה עם נסיך־החלומות שלה. כלומר, המסר השואי, השם את הדגש בהיגוי, עם השקפות מעמדיות ופילוסופיות, מרוכך לטובת הפנטזיה עם הרומנס ועם ההרמה מאשפתות.

ובגירסה הישראלית?

כאן נוסף, כמובן, סיפורה של הסינדרלה הישראלית, ריטה, המשחקת בהצגה בעצם את מה שקרה לה עצמה. גם היא מין סינדרלה כזאת, שבאה מבית שלא הבטיח מבטא ישראלי תקני. נראה שהקהל אוהב לזהות את סיפורו של הכוכב עם סיפור העלילה.

במשך שנתיים היתה ריטה תלמידתך. האם צפית את עלייתה המטאורית בשמי הבידור הישראלי?

לא. היא היתה בהחלט בחורה סימפטית, אבל לא בלטה במיוחד. האמת היא שהמטאוריות הזאת הפתיעה אותי לא מעט.

האם ניתן לתאר שיפור במעמדו של בן עדות המזרח שלמד לדבר במבטא אשכנזי?

איני בטוח. המעמדות בישראל הם אתניים יותר מאשר כלכליים. אין לנו את קצות הקשת הזו, המאפשרת ללייזה לנסוק ממכירת פרחים בשוק של קובנט גארדן למרומי החברה.

ומה היה שאו אומר על הצלחת המחזה?

טוב, הוא היה איש עסקים מפוכח. הוא היה מפריע. מן הסתם, מקצו ציני ונהנה מהצלחת המחזמר למרות ההליכה אל טעם הקהל.

אתי רונאל

האוצר מיתן תביעתו לקיצוץ בתקציב הבטחון

מאת אלכס פישמן כתבנו הצבאי

משרד האוצר הסתלק מתביעתו לקצץ את תקציב הבטחון בכ־150 מיליון דולר מתקציב השנה, והציג הצעה מתונה יותר — קיצוץ בסך של כ־50 מיליון דולר בלבד מתקציב הבטחון, נמסר לכתבנו.

העמדה שהתגבשה במשרד הבטחון בימים האחרונים, והוצגה חד־משמעית אתמול בישיבה ע"י שר־הבטחון יצחק רבין, היתה כי משרד הבטחון הוא למעשה המשרד הממשלתי היחיד שעמד במלואו בתוכנית הקיצוצים עד כה. תקציב הבטחון, ממקורות עצמאיים, הצטמצם בשנתיים האחרונות בכ־20% אחוז, כלומר בכ־700 מיליון דולר.

קיצוץ נוסף בתקציב הבטחון ישבש לדעת שר־הבטחון, כאמור חמור, את תהליך בניין הכוח בצה"ל. לפיכך דחה שר־הבטחון כל אפשרות לקיצוץ נוסף בתקציב משרדו השנה.

שרון: נהגי עזה

(סוף מעמוד ראשון)

חיים קורפו להגיש לממשלה הצעות לקראת הדיון, שהיה אמור להערך אתמול על תאונות הדרכים. תוך התייעצות עם שרים אחרים. כן הגיש פרס על קורפו ועל שרון להביא לממשלה המלצות בעניין מזגנים ואמצעי בטיחות אחרים.

בישיבת הממשלה אתמול התברר, כי שרון שלח לדיונים אדם מטעמו, שאישר את ההמלצות שעלו בדיוני השרים. כאשר קורפו אמר זאת לשרון בממשלה, השיב שרון: "שיהיו מאה ישיבות, אבל יש דברים חשובים יותר מהשאלה אם הפקיד שלי אישר או לא".

שרון: נהגי עזה מסוכנים

שרון אמר, כי הנחות מסוג זה שהציע קורפו יפגעו בתעשיה הישראלית של מזגנים וצמיגים. הבעייה, אמר שרון, אינה של אבזרי בטיחות אלא של נסיעה וכבישים. יש פיקוח משטרתי חלקי. או מעט. דווקא בכבישים המסוכנים כמו כביש עזה וכביש לטרון, נהגי עזה, הוסיף, נוסעים רע מאוד, ואלה הדברים המסכנים את שלום הנוסעים.

שר־הבטחון קרא לעומתו: 44 אנשים נהרגו בתאונות, אף אחד מהם לא בתאונה עם רכב מהשטחים. שרון חזר ואמר, כי הנהיגה של תושבי השטחים "היא פרועה". כן אמר, כי נהגים מהשטחים היו מעורבים בשתי תאונות, האחת בצומת גבעתי והשנייה בתל־חנן.

עם חברינו
צבי, צפורה והמשפחה
איתכם באבלכם במות האח
שלמה נוטו ז"ל
קיבוץ בית־זרע

אנו אבלים על מותה של סבתא
לובה בנסמן
ומביעים תנחומינו למשפחה.
ההלוויה תתקיים בקיבוצנו, היום, יום שני, 11.8.86, בשעה 15.15.
בית להב

כה אמר רבה של נשר בהלוויה:

יש לחזור בתשובה, ולשמור על המצוות — כי זו הסיבה לתאונות

בשתי לוויות נפרדות הובאו אתמול למנוחות שלושת בני משפחת מזרחי ושרית הרשקוביץ — שנספו בתאונה בתל־חנן ביום שישי

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

"מה עשיתי לאלוהים. הסיפור שלי נגמר" — בכתה אתמול אחר הצהרים אהובה מזרחי, ששכלה בתאונת הדרכים הקטלנית ביום שישי את בעלה אהרון ואת שני ילדיה טובה ומורדכי.

קהל של מאות, בני משפחה, מכרים וחברים ליווה את בני משפחת מזרחי בדרכם האחרונה. ראש מועצת נשר, שמואל רייניש, שהספיד את השלושה אמר כי הם נפלו קורבן באחת מהקשות ממלחמות ישראל, המלחמה בקטל בכבישים. הם היו ידועים כאנשי עבודה ועמל, כחברים שהיו מוכנים לעשות הכל למען הזולת, ובתאונה אומללה אחת נלקחו מאיתנו. אנו קוראים לכל הרשויות שלא לחסוך בכמה מיליוני דולרים, ולהשקיע בתשתית כבישים מתאימה, אמר רייניש. הרב אברהם ביטון שהספיד אף הוא את השלושה, קרא לעשות חשבון נפש, כל אחד בביתו הוא בנושא הקטל בכבישים.

הלוויית שרית הרשקוביץ

שעתיים קודם לכן ליוו מאות את שרית הרשקוביץ, בת העשרים ושש, שנהרגה אף היא בתאונת הדרכים הקטלנית. אחרי ארונה הלכו הוריה, ובעלה יעקב: ילדיה — מורן בת השלוש ואלעד בן השנתיים, נשארו בביתם. בקרב התושבים שליוו את הארון שרר זעם רב על כך שאין עושים להפיכת הכביש בו אירעה התאונה לכביש פנימי, או לחילופין סוללים אי־תנועה במרכזו.

דרישה חצופה של הרב

רבה של נשר, הרב בהריר, אמר כי נכון שצריך מזגנים בכלי הרכב, ונכון שצריך לשפר את הכבישים, ואולם לדבריו הבסיס הוא "טבע האדם והנהג הישראלי". בהריר אמר עוד: מי שלא ישמור על טהרת משפחתו, על טהרת השבת ועל טהרת המצוות, ישאר ערירי. יש לחזור בתשובה, יש לשמור על תורת המשפחה ותורת השבת, כי זו הסיבה לתאונות. בהם מייסרים אותנו כעת. הן חלק מהייסורים לקראת הגאולה," אמר הרב.

"על המשמר"
עתון יומי
عل همشمار
جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—4-43360
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 225125—6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה 33134 רח' מכנזור 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

יהודי בריה"מ — נושא ראשון במעלה שיועלה במפגש הלסינקי

הכריז רה"מ שמעון פרס ■ לא התקבלה הצעת ארנס לתבוע שחרור אסירי ציון כתנאי למפגש ■ שמיר גילה כי נושאי דרכונים סובייטים שעלו לפני 67 נחשבים עדיין לאזרחי בריה"מ ■ בראש המשלחת הסובייטית יעמוד ולדמיר פאלכין, ראש מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי

מאת דליה שחורי
הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול בישיבת הממשלה, כי מיפגש הלסינקי הוא הזדמנות חשובה מאוד עבור ישראל להציג את עמדותיה ואת השקפתה על תפקידה של ברית המועצות במזרח התיכון, ואולם נציגי ישראל יעלו קודם־כל את שאלת יהודי בריה"מ, שחרור אסירי ציון והתרת עלייתם לישראל של היהודים הרוצים בכך.

לא התקבלה גישתו של השר משה ארנס, שדרש להתנות מראש את מיפגש הלסינקי בשחרור אסירי ציון. אך פרס הדגיש, כי הנושא היהודי יהיה מרכזי מבחינת המשלחת הישראלית. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר אמר, כי לקראת פתיחת השיחות בהלסינקי יוכן תזכיר עמדה, שבו תופיע שאלת יהודי בריה"מ.

הממשלה לא קיבלה אתמול כל החלטה לקראת מיפגש הלסינקי. ההנחה המקובלת היא, כי בשיחות ... את הנושאים המעניינים ...

נחשבים לאזרחים

שמיר סקר בממשלה את התפתחות הפנייה הסובייטית ואמר, כי לפני חודשים אחדים היתה בקשה רוסית לשלוח לישראל משלחת למספר חודשים, לצורך בדיקת הנכסים הסובייטיים וכן הארכת דרכונים של אזרחים סובייטים המתגוררים בישראל. מסתבר כי יהודים שעלו לישראל מבריה"מ עד ניתוק היחסים ב־1967, נשאו דרכונים סובייטיים ו בריה"מ הם נחשבים עדיין לאזרחיה.

שמיר מסר בממשלה, כי הרעיון נפל בשעתו, לאחר ההפצצה האמריקנית על לוב. אך בחודש יולי שוב הודיעה בריה"מ על נכונותה לשגר משלחת לישראל. ישראל המליצה, כי תקויים תחילה פגישה בחו"ל. כתבתנו מעירה, כי ישראל המליצה לקיים מיפגש בחו"ל לאחר שבקשתה כי משלחת ישראל תצא במקביל למוסקווה, לא נענתה. שר החוץ לא כלל זאת אתמול בדיווחו לממשלה.

המשלחת הסובייטית

שמיר אמר, כי המשלחת הסובייטית תהיה מורכבת משלושה, כולל מתורגמן. בראשה יעמוד ולאדימיר פלאכין, מנהל מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי. שמיר מסר גם שמות חברי המשלחת הישראלית — יהודה הורם, ראש מחלקת מזרח אירופה במשרד החוץ ויצחק שלף, מנהל מדור התביעות במחלקה המשפטית של המשרד. כן תמנה המשלחת הישראלית מזכיר ומתורגמן. שמיר ציין בדבריו, כי החשיבות במיפגש הלסניקי היא בכך, שזהו מיפגש פומבי ורשמי. שר הבינוי והשיכון דוד לוי, שדיבר מאוחר יותר, הדגיש נקודה זו ואמר, כי עובדה היא, שמדובר עתה, בפעם הראשונה מאז 1967, במיפגש פומבי ורשמי בין משלחת סובייטית וישראלית, ולכן אין מקום לכל התניות.

לוי אמר זאת בעקבות דרישת השר ארנס להתנות מראש את המיפגש בשחרור אסירי ציון, יצויין, כי ארנס היה השר היחיד שדרש התניה כזו. שר המשפטים והתיירות אברהם שריר הציע, כי למשלחת ישראל יצורף נציג של ציבור הפעילים בישראל למען יהודי בריה"מ, אך לא היתה התייחסות להצעתו.

שר הקליטה יעקב צור אמר, כי ישראל תובעת מארה"ב להעלות בכל מיפגש שלה עם הסובייטים את נושא יהודי בריה"מ ולפיכך חייבת ישראל עצמה, כשהיא מנהלת שיחות עם משלחת סובייטית, לא להרפות מנושא זה.

שצ'רנסקי ומנדלביץ בהפגנה למען יהודי בריה"מ מול משרד רה"מ

כמה מאות בני אדם הפגינו אמול מול משרד ראש הממשלה בירושלים בקריאה להעמיד את עניין יהדות בריה"מ בראש השיחות הקונסולריות עם ברית המועצות.

במשך שעה ארוכה, כאשר במשרד ראש הממשלה התנהלה ישיבת הממשלה. נשאו המפגינים כרזות והשמיעו קריאות: "יחסים. יחסים — והיכן היהודים?" המפגינים הם נציגי "ציונות 86" — ארגון גג חדש לגופים לא ממוסדים למען יהדות בריה"מ. בין המפגינים בלטו אסירי ציון לשעבר אנטולי שצ'רנסקי ויוסף מנדלביץ, וכן חברי כנסת רבים.

המפגינים ביקשו להתנות את חידוש המגעים הקונסולריים עם מוסקבה במציאת פתרון לבעיית יהדות בריה"מ. הם מתחו ביקורת על כך שהממשלה אינה קובעת מדיניות ברורה במאבקה למען יהדות בריה"מ והפסקת הרדיפות נגד מסורבי העליה. השרים משה ארנס, יעקב צור ויוסף שפירא הגיעו למקום ההפגנה, שוחחו עם המפגינים והבטיחו כי יעלו את העניין בישיבת הממשלה.

אמהות למען החופש

ועד "אמהות למען חופש" מתכנס שוב להמשך מאבקו לאיחוד משפחות.

מחר — 12 באוגוסט — בשעה 15.00 — תקיים המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ מסיבת עתונאים בבית סוקולוב, מיפגש עם 81 אמהות למודות סבל. אשר ילדיהן מאחורי מסך הברזל.

שעה לפני המיפגש יתייצבו האמהות. ובראשן יו"ר הועד, חה"כ נאוה ארד ומזכ"ל המועצה, חיים צ'סלר. ליד שגרירות פינלנד עם תמונות ילדיהן — למישמרת מחאה נגד שרירות הלב של השלטון הסובייטי בסרובו לתת לילדיהן אישורי יציאה ובכך לאפשר איחוד משפחות.

חודשו המגעים למינוי נאמני ירדן לראשי־ערים בגדה

ירדן גם מנהלת מגעים למינוי מנהלים מטעמה לקרנות הפיתוח בפרוייקט הכלכלי שהיא יוזמת בגדה

מאת פנחס ענברי
כתב "על המשמר"

לכתבנו נודע כי בימים האחרונים התחדשו המגעים למינוי ראשי עיריות בגדה, לאחר שירדן החלה ללחוץ על שלושת האישים שזומנה בחודש שעבר לרבת עמון, להגיש את מועמדותם לירדן.

כצעד הכנה בענין הזה, נפתחו מגעים בין ישראל לבין הפקידות הערבית של עיריית אל־בירה, ומתגבשת הכנה שהפקידות הערבית תחזור לעבודה ובתמורה ייבוטל מינויו של ראש העירייה הישראלי.

כתבנו מעיר, כי כראמללה נוצר מצב דומה, הפקידות הערבית חזרה לעבודה, היא עברה תחת ניהולו של ראש עירייה ישראלי. פרק זמן מסוים, אבל אח"כ הוציאה ישראל את ראש העירייה הישראלי ולא מינתה איש תחתיו כך שהעירייה חוזרה לידיים ערביות, ללא ראש עיריה לפי שעה.

סיפור דומה כפתרון ביניים מתגבש גם באל־בירה. בשבוע שעבר ביטלה ירדן את הכרתה בראשי העיריות המודחים, וכן בראש עירית טול כרם חלמי חנון. לצד הזה יש משמעות גם בכוון של לחץ על האוכלוסיה להסכים למינוי ראשי עיריות חדשים.

ראשי קרנות

לכתבנו נודע עוד כי ירדן באה בדברים עם אישים מתומכיה כדי למנות אותם למנהלי קרנות פיתוח שדרכם תזרים ירדן את הסיוע לסקטור הכפרי. הסיוע לערים יעבור דרך העיריות. האישים שיעמדו בראש קרנות הפיתוח הם ראשי אגודות השיווק הקשורות בירדן.

מדובר על מבנה המקביל למחלקות במשרד הפנים הירדני. יהיו מנהלי מחוזות ומנהלי נפות המקבילים לקציני מחוז וקציני נפות במשרד הפנים. בכך ירדן מבקשת להחיש את האדמיניסטרציה הירדנית הישנה.

כתבנו מעיר כי ירדן עדיין לא הצליחה לגייס את הכספים הדרושים לה לתנופת הפיתוח והיא מקווה לגייס את הכספים האלה בוועידה של מדינות שטרם נודע מי הן, שתכונס ברבת עמון בסוף השנה.

יעקבי מציע: מעמד אזור פיתוח לאשקלון ובאר־שבע

מאת רפאל גאון
כתבנו בדרום

יו"ר ועדת השרים לסיווג מחדש של איזורי הפיתוח גד יעקבי פנה במזכר לראש הממשלה ובו הציע כי ינתן לאשקלון ובבאר־שבע מעמד של אזור פיתוח ויוחלט על מתן ... זה לשתי הערים מיד.

חייל צה"ל נהרג מאש מרגמות לעבר מוצב

מאת יהודה צור,
כתב "על המשמר"

חייל צה"ל נהרג וחברו נפצע ... שמחבלים הפגיזו במרגמות ... צה"ל באיזור עיישיה. מתוך ... מן הירי. שנמשך זמן רב ... נהרג כאמור חייל צה"ל ... שנפצע פונה לבית חולים. ... צה"ל השיבו אש במרגמות ... לעבר מקורות הירי ... לרצועת הבטחון.

טילי קטיושה בגליל

כמה התפוצצויות נשמעו אתמול בשעות הצהריים בגליל. תושבים דיווחו על כך לכוחות הבטחון. בסריקות שנערכו באזור לאחר מכן התגלו שרידיהם של טילי קטיושה שככל הנראה נורו מצפון לרצועת הבטחון.

לא נגרמו נזקים ולא היו נפגעים. כוחות הבטחון המשיכו בסריקות באזור.

משרד החינוך והתרבות
הודעה
למנהלי בתי הספר ולגננות
על
חסכון במים בחופשת הקיץ
מנהלי בתי־הספר והגננות מתבקשים לדאוג לסגירת ברזי המים הראשיים במוסדותיהם הנמצאים בחופשה.
הדבר יביא לחסכון רב במים.

3 חיילים נפצעו קל ממטען שהונח בטרמפיאדה

מאת אבי בניהו
כתב "על המשמר"

3 חיילים נפצעו אתמול באורח קל מהתפוצצות מטען חומר נפץ באזור גוש עציון.

המטען בגודל בינוני מתוצרת בית, הוטמן מתחת לגל אבנים מאחורי תחנת אוטובוס המשמשת גם כטרמפיאדה לחיילים בכניסה לישוב אפרת. המטען המאולתר התפוצץ בסמוך לשעה 3 וחצי וכתוצאה מרסיסי האבנים ומשברי התחנה נפצעו שלושת החיילים שהמתינו במקום לטרמפ.

שלושת הפצועים הועברו לחדר המיון בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים. כוחות של צה"ל שהוזעקו סגרו את האזור לתנועה וביצעו סריקות לאיתור מבצעי הפיגוע.

● קבוצה של מומחי־חימוש אמריקניים בכירים, בראשותו של פול ניצ'ה, הגיעה אתמול למוסקווה לשיחות עם נציגי השלטונות הסובייטיים על נושאי החימוש הגרעיני ונשק־החלל. (עי"ר)

ברך אדם הושתלה לחולה־סרטן בבית־החולים "רוטשילד" בחיפה

מאת מאיר שורשני, כתב עתי"ם בחיפה

ברך של אדם שהועברה מבנק האיברים במיאמי בהקפאה עמוקה לישראל, הושתלה בברכו של חולה סרטן, סואד עלי (23) משפרעם; בניתוח יוצא דופן שבוצע בבית החולים רוטשילד בחיפה.

הברך הוטסה לישראל בחברת "פאן אמריקן" במיכל הקפאה עמוקה בטמפרטורה של מינוס 20 מעלות צלסיוס. המיכל ובו הברך הגיע לנמל בן גוריון לאחר תיאום וסיוע שלטונות המכס הועבר לבית־החולים בחיפה. ניתוח ההשתלה בוצע כ־48 שעות מאז שוגר האיבר לישראל.

כתב עתי"ם מוסר, כי עד כה בוצעו בארץ ניתוחים להשתלת חלקי עצמות וחלקי מיפרק טבעיים ואילו כאן הושתל האיבר הטבעי, שהועבר לישראל בהזמנה מיוחדת ועל פי מידות מדוייקות, בהתאם לצילומי רנטגן של החולה, שהועברו לבנק האברים במיאמי בסוף השבוע שעבר. בבנק זה מאוחסנים אברי אדם בהקפאה כשהם מקוטלגים על פי מין, גיל ומידות. הבנק נוקט בשיטת הקפאה מיוחדת, לפיה מוקפאים המיפרקים הטבעיים באופן הדרגתי בחנקן נוזלי בטמפרטורה של מינוס 80 מעלות צלסיוס ובתמיסת גליצרול, המשמרת את חיוניות ריקמת הסחוס של המיפרק.

בניתוח שבוצע בבית החולים רוטשילד ושארך כשש שעות השתתפו צוות של אורתופדים, רנטגנולוגים ופתולוגים. במהלך הניתוח נכרת הגידול הסרטני בברכו של החולה בשלמות, לרבות הרקמות הנגועות שמסביבו ובמקומו הושתלה הברך הטבעית שהוטסה לארץ, זאת תוך התאמה מדוייקת לעצם הנגועה אשר הוצאה ממקומה.

ח"כ לנדאו הפגין מול משרד רה"מ נגד ההחלטה על "שטח 9"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

עוזי לנדאו (ליכוד־חרות), הפגין אתמול מול לשכת רה"מ בירושלים, בהפגנת יחיד, נגד החלטת ועדת השרים בנושא שטח 9.

לנדאו, תושב רעננה, הגיע לירושלים לפני פתיחת ישיבת הממשלה. לכל שר שנכנס ללשכת רה"מ חילק תזכיר בנושא שטח 9.

לנדאו פירט את "משמעות מסירת השטח לבעליו הערביים". לדעתו, יש להחלטת ועדת השרים משמעות צבאית חמורה. לדבריו ייפגע מכך שלטון החוק בארץ, נושא ייהוד הגליל ויחסם של ערביי ישראל למדינה. ח"כ הליכוד גם סבור כי לא ייתכן כי בנושא בכל כך חשוב ורגיש, תכריע הממשלה בפורום כל כך מצומצם (4 שרים). בסיום התזכיר קרא הח"כ המפגין לממשלה לקיים דיון חוזר בנושא זה.

מחר תקיים סיעת הליכוד בכנסת ישיבה מיוחדת בנושא שטח 9, במצודת זאב בתל־אביב.

פרץ הקים מהומה כשתבע להיות חבר בוועדה למינוי דיינים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

שר הפנים הרב יצחק פרץ הולל אתמול "שערוריה" בישיבת הממשלה לאחר שלא נכלל בוועדה למינוי דיינים, שחבריה הם שני שרים ושני חברי־הכנסת. פרץ טען כי הוא גם רב וגם דיין, וש"ס היא מפלגה ציונית, התומכת ברבנות הראשית, ולכן היא דורשת נציגות שווה לזו של המפד"ל בוועדה. כן פנה פרץ בפתק אל מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר וכתב בו: "הגיע זמן שאתם כליכוד תלמדו מהמערך איך מתנהגים עם מפלגה שבזכותה אתם יושבים בממשלה".

הנושא התעורר בעקבות פסיקת בג"ץ, כי מינוי סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון דוד לוי כחבר הוועדה אינו תקף, משום שלוי מונה לתפקיד זה בממשלה שמיה, ואף כי גם בממשלה הנוכחית הוא מחזיק באותם תפקידים, חברותו בוועדה לא אושרה מחדש.

שר הדתות ד"ר יוסף בורג עמד לתקן זאת אתמול בישיבת הממשלה כאשר הציע לצרף את לוי אל הוועדה, שחבריה הם החכים כהן ורנינו וד"ר בורג עצמו כשר הדתות. הצעת בורג עברה ללא הערות וראש הממשלה סיכם אותה בהחלטה.

מספר שניות לאחר מכן קרא לפתע הרב פרץ: "רגע אחד, יש פה איזה שר בשולחן הזה, שהוא גם רב וגם דיין, איך זה הוא לא ייצג את הממשלה בוועדה כזו?"

ד"ר בורג ענה: "אני חסיד הסטטוס קוו בכל התחומים. פרץ הוא רב — אמנם בחופשה — אך מפלגתו לא ידועה כתומכת הרבנות הראשית והדיינות".

הרב פרץ התפרץ: "לא ייתכן שבין ארבעת החברים בוועדה ישנם נציגי המערך והליכוד ושני נציגי המפד"ל, ולש"ס, שזכתה באותו מספר מנדטים כמו המפד"ל, אין שום ייצוג. אני דוחה על הסף את הטענה שמפלגתי היא נגד הרבנות הראשית..." פרץ ביקש לדחות את ההכרעה בשבוע. ראש הממשלה נענה לבקשתו אף על פי שבאורח פורמאלי אושרה הצעת ד"ר בורג לצרף את לוי.

לתאיר זבולון
להולדת הנכדה
ברכות מקרב לב
בית על המשמר

מסוקים של חה"א תקפו יעדים של הפת"ח סמוך למחנות בצידון

6 נפצעו בתקיפה, לפי דיווחים מלבנון – ביניהם 2 ילדים ■ המבנים שהותקפו משמשים כמשרדים של 2 פלגי הפת"ח ■ הותקף גם מוצב של מחבלים ■ מוסקבה גינתה בלשון חריפה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

מטוסים של חיל האוויר תקפו אתמול אחרי־הצהריים יעדי מחבלים במאתי מחנות הפליטים. עין אל־חילווה ומיה־מיה, דרום מזרחית לעיר צידון שבלבנון. היעדים שהותקפו שייכים לארגוני המחבלים של פת"ח, פלג ערפאת ושל פת"ח פלג אבו־מוסה.

המבנים שהותקפו שימשו את ארגוני המחבלים במפקדות וכבסיסי יציאה לפיגועים. דובר צה"ל מסר, כי כל מטוסינו שבו בשלום לבסיס. וכי הטייסים דיווחו על פגיעות מדוייקות במטרות.

סוכנויות הידיעות בצידון דיווחו, כי את תקיפת חיל האוויר ביצעו בין ארבעה לשישה מסוקי תקיפה, וכי נפגעו מטרות מחבלים בתוך מחנות הפליטים הפלשתיניים ובסביבתם.

עמדות תותחי נ"מ של המחבלים פתחו באש לעבר מסוקי התקיפה, אולם לא הצליחו לפגוע בהם.

התקיפה האווירית שביצע אתמול חיל האוויר היתה שעות אחדות לאחר הפגזה כבדה של מרגמות על מוצב צד"ל באזור הכפר יעטר, כ־5 ק"מ מצפון לישראל.

כתבנו מציין, כי בעת האחרונה מרבה חיל האוויר להשתמש במסוקי תקיפה בדרך כלל מסוג „קוברה" לתקיפת יעדי מחבלים בדרום לבנון.

כזכור, תקפו ב־10 ביולי מסוקי „קוברה" יעדי מחבלים באזור שהותקף אתמול.

מפקד חיל האוויר עמוס לפידות אישר באוזני כתבים שנעשה שימוש במסוקי תקיפה וטען, כי באמצעותם ניתן להגיע לדיוקיות, בפגיעה במטרות שהוגדרו.

6 פצועים

מצידון נמסר כי שישה פלשתינים, ביניהם שני ילדים ומחבל אחד, נפצעו בעת התקיפה שערך חיל האוויר הישראלי.

כתבים מקומיים מוסרים, כי ההתקפה פגעה בארבעה משרדים של פת"ח, פלג ערפאת, וכן במשרד אחר של אבו מוסא.

הכתבים מוסרים עוד, כי הותקפו גם מוצבים של הפת"ח, בגבעות שליד הכפר עידלה, מזרחית לצידון. כן הותקפה מערה המשמשת מקלט, מזרחית לעין חילווה.

מוסקבה מגנה

סוכנות החדשות הסובייטית הרשמית „טאס" פירסמה אתמול ללא שהיות את הידיעה בדבר תקיפת חיל האוויר הישראלי באזור צידון, והגדירה אותה „פעולת תוקפנות חדשה מצד הכנופייה הישראלית נגד לבנון".

מחבלים מחפשים אחר לכודים בהריסות מבנים שנהרסו בתקיפת מסוקי חה"א אתמול. (תצלום: איי.פי.)

שגריר צרפתי: אש"ף הוא צד עבורנו ויש לקחתו בחשבון

מאת ירון זליג
כתב „על המשמר" בחיפה

„יש לנו יחסים עם אש"ף המהווה עבורנו צד בתהליך ועלינו לקחת אותו בחשבון. לעת עתה אש"ף אינו ממשלה, ואולם הפלשתינים בהחלט קיימים", אמר אתמול שגריר צרפת בישראל אלן פיארה, בשיחה עם עיתונאים, בעת קבלת פנים שערך לכבודו ראש עיריית חיפה אריה גוראל.

פיארה אמר כי תהליך השלום במזה"ת שייך בראש ובראשונה לצדדים הנוגעים בסכסוך. לדבריו תתמוך צרפת בכל צעד שיוביל לדיאלוג במזה"ת בין אם המדובר בדיאלוג ישיר בין ישראל לירדן, ובין אם המדובר בועידה בין־לאומית או המסגרת שמציע ראש הממשלה שמעון פרס.

הוא הוסיף כי אם צרפת תתבקש להתערב ולסייע בתהליך השלום היא תעשה זאת.

בתשובה לשאלה אמר שגריר צרפת כי חילופי השלטון בצרפת לפני כחמישה חודשים לא ישפיעו על מדיניותה של צרפת באזור מדיניות המאופיינת לדבריו בהמשכיות. פיארה הוסיף כי בחודשים הקרובים צפויים ביקורים רישמיים רבים בין נציגים רישמיים של ממשלות ישראל וצרפת. בשבוע הבא יבקר בישראל שר התעשיה התיירות והדואר של צרפת.

פיארה שהיה אתמול אורח עיריית חיפה הדגיש בדבריו כי במהלך כהונתו יפעל לשיפור היחסים הכלכליים בין ישראל לצרפת שהיקפם לדבריו כיום אינו מגיע לרמה מספיקת.

● באולפן עקיבא בנתניה הסתיים אתמול קורס מורות חיילות לעברית ביישובי פיתוח.

תקציב הפיתוח שנקבע אינו עונה על צרכי קופת־חולים

התקציב, 5 מיליון דולר, נקבע בהסכם עם הממשלה. ועדת זנבר שבדקה את הנתונים הגיעה למסקנה שאינו עונה על הצרכים המינימליים

מאת כתבנו לענייני עבודה

דו"ח ועדת זנבר שבדקה את ההשלכות האופרטיביות של דו"ח יעקב גדיש לשיקום קופת חולים הונח אתמול על שולחן הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

אחת המסקנות הבולטות של הדו"ח היא כי המסגרת של חמישה מיליון דולר שנקבעה בהסכם עם הממשלה איננו עונה כלל על צרכי הפיתוח המינימאליים של שירות קופת חולים.

בראש הוועדה עמד הנגיד לשעבר משה זנבר וכן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בוועד הפועל, דב פלג, ויו"ר הנהלת קופת חולים חיים דורון. הוועדה קיימה 12 ישיבות. הוועדה מונתה על ידי מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

הוועדה ממליצה לנצל באופן מירבי את המתקנים הרפואיים והציוד הרפואי של בתי החולים, קובעת כי יש לתת עדיפות לפיתוח הרפואה המקצועית המשולבת, הניתנת במיתקני הקהילה כמו המירפאה המקצועית הקיימת בקרית מוצקין.

הוועדה ממליצה להקים באופן נסיוני, ועדות יעול משותפות להנהלה, לרופאים ולעובדים במישור המקומי. כן מומלץ להרחיב את שיטת המשמרות, (יום עבודה ארוך) במרפאות הראשיות העירוניות של קופת חולים.

דב פלג אמר אתמול כי ההסתדרות תאבק להגדלת תקציב הפיתוח והוא מקווה כי על ידי ביטול אגודות ההתרמה של המחלקות והשארת אגודות של בתי החולים בלבד יוצא סרטן הרפואה הפרטית מקופת חולים.

נסיון לפרוץ מחסום צה"ל עלול להסתיים באובדן חיים

מזהירים קצינים בצה"ל הדוחים טענות המתנחלים שניסו לפרוץ בכוח לעבר בית הכנסת ביריחו

אנשי גוש אמונים טוענים, כי חיילי צה"ל ירו פעמיים לעבר מתנחלים שניסו להגיע ביום חמישי האחרון להתפלל בבית הכנסת העתיק ביריחו. כן טוענו, כי צה"ל הציג תמונה מסולפת בהציגו את הארועים שהיו באותו לילה בדרך הרומית ליריחו.

במסיבת עתונאים שנערכה אתמול אחה"צ בבית אגרון בירושלים טענו אנשי גוש אמונים דניאלה וייס, משה לוינגר ואליקים העצני, כי כ־50 מטרים לפני מחסום צה"ל על הדרך הרומית ליריחו, ירדו חיילים מקומנדקר צבאי וירו לכיוון הוואדי הסמוך לדרך הרומית ליריחו, באותה השעה היו בוואדי כמה עשרות אנשי גוש אמונים. „אנשים פרצו בצעקות והתחננו על חייהם, הם צעקו להפסיק את הירי כי הם יורדים" — אמר העצני.

עוד נטען במסיבת העתונאים, שכאשר שמעו האנשים שישבו במכונית הטרנזיט שהיתה על הציר את הירי פרצה בהלה ומכונית הטרנזיט ובה המתנחלים פתחה בנסיעה לעבר המחסום, כדי לדווח על הירי. כשהגיעו סמוך למחסום נורתה לעברם אש ע"י חייל צה"ל שעמד במחסום. זוהי פריצה מזעזעת של כל הקווים האדומים, אמרו המתנחלים.

בתגובה על דברים אלה מסרו מקורות צבאיים, בכירים לכתב עת"ס דוד פרידמן כי קצין שעמד במקום האירוע צעק פעמיים לרכב לעצור כאשר זה החל בנסיעה, ומשלא נענה — ירה לכיוון הוואדי מספר יריות. המקורות הצבאיים חזרו והדגישו, כי נסיונות הפריצה בכוח לעבר מחסומי צה"ל בכל שעה משעות היום, הם מעשה מסוכן ביותר המטיל על יוזמיו אחריות כבדה ועלול להביא לאבדן חיי אדם.

(עתים)

אנשים ואירועים

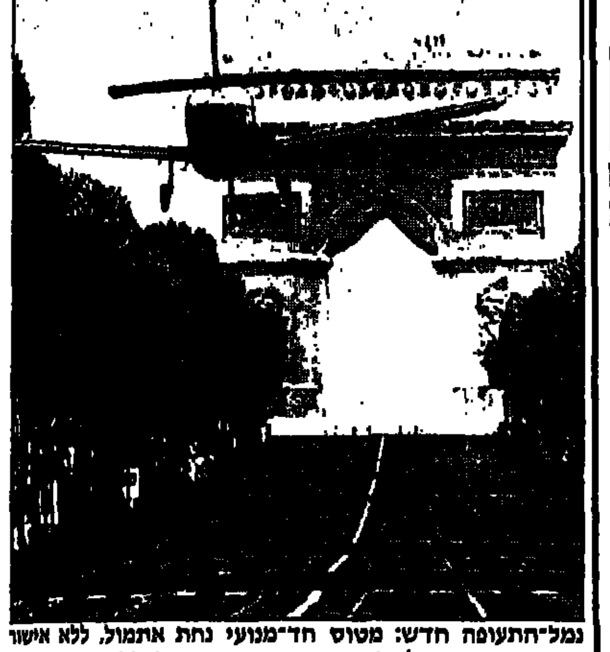

נמל־התעופה חדש: מטוס חד־מנועי נחת אתמול, ללא אישור בשדרות שאנזאליזה בפאריס. הטייס, בן 50, נעצר ונראה שעשה את מעשהו כתעלול. בנצלו את העובדה שהשדרות פונו מאדם וכלי רכב לשם צילומי סרט, שנועד לתמוך במועמדותה של צרפת במארחת המשחקים האולימפיים ב־1992. (צילום איי.פי)

הנמרה „תיהמת" מתה מאכילת מזון מורעל

הנמרה תיהמת, שהיתה במעקב וטיפול של רשות שמורות הטבע ונמצאה ללא רוח חיים לפני כחודש ימים, מתה מאכילת מזון שהורעל בסטריכנין — כך הוברר אתמול לאחר קבלת מימצאי נתיחת הגופה של הנמרה.

הנמרה תיהמת היתה בת 7 שנים במותה. היא היתה במעקב ובטיפול של רשות שמורות הטבע, וזאולוג הרשות גיורא אילני הצמיד משדר לקולר שנקשר לצווארה, וכך ניתן היה לעקוב אחר תנועותיה של הנמרה.

לפני כחודש ימים נמצאה הנמרה ללא רוח חיים, כשהיא מוטלת במלכודת של הרשות בעין בוקק.

רשות שמורות הטבע פתחה בחקירה נמרצת לגילוי מפזרי הרעל, שגרם למות הנמרה.

(עתים)

כמה משתכר „מתנדב" סובייטי השוכב כל היום על גבו?

מוסקבה. — עשרה מתנדבים סובייטים שוכבים על הגב במסגרת ניסוי של שנה תמימה, שנועד לסייע למדענים הסובייטיים להבין את ההשפעות של היעדר תנועה במהלך טיסות חלל ממושכות — מסר אתמול עתון הנוער הסובייטי „קומסומולסקאיה פראוודה".

העתון מסר, כי עם המתנדבים נמנים רופא, טכנאי ומהנדס מכונות. המתנדבים חולקו לשתי קבוצות, כל אחת בת חמישה אנשים. חמשת הראשונים שוכבים יחדיו בחדר אחד ומתעסקים בקריאה, האזנה למוסיקה או שיחות בינם לבין עצמם. אנשי הקבוצה השניה שוכבים אף הם על הגב, אולם הם מקבלים ויטמינים ומפעם לפעם הם מורשים לעסוק בתירגול גופני, מסוג התרגילים שעושים הקוסמונאוטים כדי למנוע שינויים בתפקוד הלב ומחזור הדם.

הרופא שבין המתנדבים, ד"ר סרגיי קופאנה, בן 34, עוסק בכתיבת עבודה מדעית תוך כדי שכיבה על גבו במיטה. „הייתי מעוניין להיווכח מהו גבול הסבילות שלי", אמר הרופא. „ידעתי שזה יהיה קשה, לא רק מבחינה גופנית, אלא גם מבחינה פסיכולוגית. תארו לעצמכם את המצב, אילו לא היינו מסתדרים איש עם רעהו".

מתנדב אחר, אלכסנדר יודין, בן 37, סובל קשות. אשתו נטשה את ביתם וחזרה אל בית אימה, ואילו הוא, המעשן היחיד בקרב המתנדבים, נאלץ לבקש מדי פעם מאנשי הצוות להסיע את מיטתו אל הפרוזדור, כדי שיוכל לעשן סיגריה.

העיתון אינו מגלה מהו הפיצוי שמקבלים המתנדבים בעד מאמציהם יוצאי הדופן.

(ע"ה)

שעתיים לאחר ששוחררה ממעצר, נפגשת ביום ו' האחרון הלן זוסמן, (משמאל), יו"ר המפלגה הליברלית בדרום אפריקה, בביתה שביוהנסבורג עם מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי. הלן זוסמן, יהודיה (האשה היחידה בפרלמנט הדרום אפריקני) הינה לוחמת ידועה למען שויון זכויות לשחורים. נעצרה באותו בוקר בשל ביקורת בבית"ס של השחורים, ברובע סווטו. (תצלום: שאול [illegible])

משוגע מי שהולך בשבת

אל חופי בת־ים קל יותר להגיע דרך האוויר – צפוף! שני מיליון איש מגיעים לשם בעונת הרחצה, מאי־אוקטובר, ויש ממה להתפעל: כולן שחורות וחטובות שבא לבכות

מאת רונית מורגנשטרן

08.00 – כמה נקודות שחורות על [illegible].

10.00 – הרבה נקודות שחורות [illegible].

12.00 – הכל שחור.

[...] מדובר בצילום מתוך מיקרוסקופ [...] תהליך התרבות של תאי אורגניזם [...]. מדובר בסך הכל על איך נראה [...] השוכר בבת־ים (בדומה לשאר [...]) בצילום מהאוויר בשבת [...].

[...] קל יותר להגיע לחוף דרך האוויר [...] במכונית, למשל, משום ש־2000 [...], שהקציבה עיריית בת־ים [...] הטיילת המחודשת והרחובות הסמוכים [...] כולם כבר בשעה 10.00. למי [...] והוא אינו תושב בת־ים, [...] 1.20 ש"ח. תושבי בת־ים יכולים לקבל [...] למכוניותיהם תמורת כ־3.5 ש"ח [...].

רועש ורוגש

[...] למטה, רואים שהנקודות [...] הללו גם מתנועעות, ואיזה רעש הן [...] שירה, יאללה, מספיק, לצאת [...] מצופה, אננס, לימון, אולי לא [...] מטקות? אידיוט, תסתכל לאן [...] אישה הילד?! הלך הילד! לאתר [...] „הילד" – הוא פשוט הלך [...] השלגונים, ולך תמצא 50 ס"מ [...] צפוף של גברים, נשים, ילדים, [...] שמשיות וכסאות־נוח.

[...] 100 אלף איש מצטופפים מדי שבת [...] יולי־אוגוסט, לאורך שלושת [...] חופים המוכרזים של בת־ים, [...] ולכן הכי דחוסים, הם [...] גלים. אך רועש ורוגש מהמוני [...] שעושים גלים מלאכותיים במים, [...] על דברים אחרים...

[...] שעברה התקינו בחוף „ירושלים" [...] מתקן מגלשת־מים ברמה גבוהה, [...] החוף המועדף על בני־הנוער. [...] ש"ח גולשים שלוש פעמים, ובשבת [...] לאחר המתנה ארוכה בתור.

[...] 1.5 ש"ח ניתן לשכור כיסא־נוח. [...] יותר ויותר אנשים המגיעים [...] כסאות הים הקטנים האלה, [...] על הכתף – תופעה שמדאיגה [...] כסאות־הנוח. גם השמשיות [...] אופייני על החוף – כבר [...] ניתן לקבל שמשייה [...] או להביא מהבית...

שטח מחייה

[...] לכל החופים בבת־ים היא חינם, [...] „החוף לדוגמה", שם נגבה תשלום [...] ש"ח ביום חול ו־1.8 ש"ח בשבת [...] פחות שליש. ב„חוף לדוגמה" [...] יותר – לא. כולם מוכנים [...] עבור אותם מים, חול ושמש, [...] חינם בשאר החופים. אבל [...] עבור שטח־מחייה גדול יותר [...] משוכים יותר, כמו מלתחות, [...] ומסעדה מהודרים וירידה נוחה, סלולה, עטורה גינות־נוי ומדשאות. בשבתות ניתן לעיתים ליהנות גם מתצוגות־אופנה ובידור לילדים, הכלולים במחיר כרטיס הכניסה לחוף.

לחוף בת־ים נתונים טבעיים להיות חוף יפה, מפני שהוא רחב מאוד. לאחר שיפוץ הטיילת והתקנת מקלחות, ברזיות, מתקנים לניקוי זפת, סככות לצל, מלתחות, חדרי שירותים ודרכי ירידה נוחות לחוף, יש לתושבי בת־ים בהחלט במה להתגאות. יש לכלוך וצפוף? את זה עושים האנשים; שני מיליון איש מגיעים אל חופי בת־ים במשך עונת הרחצה מאי־אוקטובר. אלה מגיעים גם מהערים ממזרח לבת־ים: חולון, אזור, אור־יהודה, לוד, רמלה.

בכל חוף תחנת־הצלה ובה שני מצילים. ביולי־אוגוסט מתגברת כל תחנה בשני מצילים נוספים. יש בחוף חמש נקודות עזרה־ראשונה, תחנת משטרה קבועה וצוותי־סיור של פקחים ושוטרים. בארבע השנים שחלפו לא טבע אדם בחופי בת־ים, ייאמר לזכותם של שירותי ההצלה, ואשתקד אף זכה חוף בת־ים בפרס „החוף המצטיין".

השנה נפתח חוף חדש, שכבר כמעט משיק לחופי ראשון־לציון – חוף „הדקלים", לשעבר חלק מחוף הנכים, שנקרא כך על שום הגישה לכלי־רכב עד שפת המים. עד לפני כמה שנים היה זה חוף שומם, ששימש בעיקר לשיזוף ביכורים של הביישניות. היום זהו חוף פופולארי. אין אמנם עדיין שירותי־הצלה ומלתחות (בעונה הבאה יהיו, מבטיחים בעירייה), אך יש מקלחות וברזיה ומזנון השייך לאסיר לשעבר שלמה ניר, הזכור אולי לכמה כמי שייעץ „ייעוץ מקצועי" לעושי הסרט „מאחורי הסורגים".

נאמני חוף הדקלים

אל חוף „הדקלים" מגיעים מי שאינם רוצים לוותר על ים בשבת, אבל לא יכולים לסבול את הדוחק בחופים הפתוחים האחרים. כזאת היא חווה, למשל, מתמחה במשפטים, שהיא וחברה הקבוע, רונן, הם מנאמני חוף הדקלים. לכאן מגיעים גם חובבי הספורט – משחקי כדור ובעיקר המטקות. כאן לועגים לאלה שמצטופפים בחופי־השוכר וכמעט דורכים זה על זה: „או מה אם המים שקטים שם יותר? אבל מלוכלך ואין מקום לזוז," אומרת אחת מזיעה מרוב התהפכויות בטרנג, תיכוניסטית, שגם במשך השבוע היא בים, אבל במוצאי־שבת יש פגישה, והלחיים הסמוקות כל־כך מתאימות לה. ממש קשה להבדיל מי פולניה, מי תימניה – כולן שחורות וכולן חטובות שבא לבכות.

„לא יודעת אם זה מה־אירובי", „שעת־כושר", או סתם כישרון טבעי, אבל יש השנה הרבה חתיכות על שפת־הים. שבת בבוקר זה גם שעות־הציד של הגברברים הצעירים. גם כן בריאים כאלה, עם מחבט ביד ומשקפי שמש שחורים, באים. לסדר בילוי למוצאי־שבת. יש כאלה מאורגנים שבאים בחבורות עם שולחנות, צידניות, שש־בש, קלפים, ומבלים את השבת בים. 13 מזנונים מספקים לבאים משלגונים, במחירים כפולים לעיתים מהמחירים בקיוסק שליד הבית, ועד ארוחות צהריים במחירים סבירים יותר, למי שאין לו מסלול קבוע לחותנת בצהרי־שבת, ולא מתחשק לו לאכול בבית.

יש מי שאוהבים את הים אחר הצהריים. אני, למשל, אז השמש נעימה יותר והחוף ריק יותר. קצת מלוכלך מהבוקר, אבל צריך להתפשר על משהו. משוגע מי שהולך לים בשבת בבוקר – צפוף, רועש, מחניק, השמש מאכלת את העור ואי־אפשר לשחות בים. גם אם אין מדוזות, כי פשוט אין מקום לעשות ידיים. אבל מסתבר שמשוגעים יש הרבה – לפחות 80 אלף בחוף בת־ים ועוד כמה מאות אלפים בשאר חופי הארץ.

עורך לענייני היום: לוי מורב
[...] של עמודי הפנים: עמית אנטר

ניסע לים...

ים־אדם (צילום: י.פ.פ.א.)

חוויה מזופתת

מאת לוי מורב

אנחנו לא הולכים בשבת לים. עניין של עיקרון וגם של ניסיון, לא בכל השנה, רק ביולי ובאוגוסט. וזה לא בגלל תשעה באב. לא הולכים לים בקיץ ובמיוחד לא בשבת. ואם כבר הולכים, אז רק אחרי הצהריים או מוקדם בבוקר, לפני ההמון הסואן. הכי כיף זה ללכת לים בספטמבר ובאוקטובר. השמש רכה, הים שקט, אין מערבולות, אין גלים, הים נקי והעיקר — בחוף כמה עשרות איש על שטח של מאות מטרים.

לפני כמה ימים עשינו שגיאה. לא מספיק שנשארנו בארץ באוגוסט, שגיאה קרדינלית שאין עליה כפרה, החלטנו ברגע של דחף לא רציונאלי ובלתי ניתן לכיבוש ללכת לים, בתל־אביב (10 דקות הליכה מהבית), בשבת בבוקר. כדי לחפות על המצפון החלטנו לצאת מוקדם, בשמונה. נו, טוב. עד שקמנו ועד שארזנו את המוצצים ואת בקבוק המים בשביל התינוקת והחיתולים הדרושים וירדנו כבר למטה, נזכרנו ששכחנו לקחת עוגיות. נו, אז עלינו חזרה ונזכרנו ששכחנו להוריד את הכלב. בקיצור, בתשע וחצי הגענו לשפת הים.

דבש לא ליקקתי

הפתעה. לא היה נורא. היו כבר אנשים רבים עם שמשיות וצידניות והמטקות פעלו במלוא העוצמה, אבל בכללית זה נראה סביר. השארתי את האשה ואת התינוקת על החוף, קרוב למים, במקום היחיד שהיה משוחרר מהמוני מתרחצים, ונכנסתי לים. דבש לא ליקקתי שם. אחרי רבע שעה של שחייה לא מהנה במים מלוכלכים, מלאים בשאריות ובשקיות אשפה. חתרתי במרץ אל החוף בנקודה בה זכרתי שהשארתי את בני משפחתי. והנה שוד ושבר. אין. ים של אנשים שטף את החוף ובלע את האשה עם התינוקת. רק אחרי חיפושים ממושכים גיליתי אותם בין אשה שמנה אחת, שישבה ודייסלה את הצידנית שהביאה, לבין משפחה מרובת־ילדים ומבוגרים. אלה הקיפו אותן מכל עבר וצירפו אותן אליהם בתרועות.

מרחץ הבשר

הילדה בתרועות גיל „אבא אבא" רצה אלי ונתקעה ישר בתוך ערימה של זפת טרייה ורעננה. לא היינו ערוכים לכך. לא לקחנו סינטבון ולא נפט. חצינו את ים האדם לעבר מתקן השטיפה והמקלחות. אחרי נסיונות נואשים וממושכים ויתרנו. בינתיים עברה הזפת לזרועותי, למכנסיים שלי ומי יודע לאן עוד. אחרי שדרכו עלינו, חבטו בנו בכדורי מטקות שחורים ואדומים, קמנו ונמלטנו ממרחץ הבשר הביתה.

בשלוש השנים הקרובות לא נחזור שוב על השגיאה הזאת. הבעיה עם הזכרון האנושי היא, שהוא נוטה לרכך את החוויות הקשות. מה שנראה לך איום ונורא בשבת באחת עשרה וחצי, הולך ומתפוגג עם השנים. לכן היה גם משהו חיובי בניסיון הקשה שלנו בשפת הים — על הטעות הזאת לא נחזור לפחות כמה שנים.

משהו על המצילים

אני מבקש לנצל את ההזדמנות הזאת כדי לומר משהו על המצילים. באותה שבת היו מצילים בחוף הים. ועוד איך היו. ויש להם רמקולים. ועוד איזה רמקולים. והם לא מפסיקים לדבר ברמקול. במשך השעה שהיינו בים לא היה מנוח מהם ולא לרגע קט. לרוב התחכמויות זולות מן הסוג: „היי, את השמנה בביקיני השחור וגומר".

תאמינו לי שהצפיפות, המטקות והזפת הם כאין וכאפס לעומת הסבל שגורם לנו בגלל המצילים. אז אני לא יודע מי צודק בוויכוח בין העירייה לבין המצילים, אבל דבר אחד בטוח — אני הולך לים רק במקומות בהם אין מצילים או לפחות למקום שאין להם רמקולים.

לפני כמה ימים עשינו שגיאה. החלטנו ברגע של דחף לא רציונאלי ללכת לים, בתל־אביב, בשבת בבוקר...

כחול, מלוח — ומזוהם

מאת יוסף שמי

זילברמן, שתי דלתות שמאלה מקלמנוביץ, לוקח אוטובוס, יורד לחוף, טובל בים, רק איפה שרדוד, אחר־כך רובץ על החול, מסתכל ימינה, מסתכל שמאלה. ברוך־השם יש מה לראות, מוציא סנדביץ' עם גבינה לבנה ומלפפון קלוף ולועס. במה שמתילדה צודקת. הים עושה תיאבון.

בערב, במרפסת, עם אבטיח או בלעדיו, פתאום משהו מתהפך בבטן, הראש כבד. מה אכלנו היום, מתילדה מצטרפת, אבל ספק אם שניהם יוסיפו לרשימה את המנות הקטנות של מים מלוחים שזילברמן שתה בשבוע האחרון. פה גל קטן הדף אותו לאחור. שם שפריץ מלוח לתוך הפה. אם רק היה יודע כמה יצורים רעים שוחים שם, בטיפה אחת. אבל מאיפה לזילברמן לדעת מה מזרים הצינור החום הגדול לתוך החוף, האז

המזורים, רמי הלפרין, ממשרד הבריאות, הממונה על נושא נקיון מי הים, אומר כי ברצועת החוף יש נקודות תורפה. אחת מאלה הוא האיזור שמצפון לתחנת הכוח רידינג. השפכים המוזרמים לים מזהמים את האיזור במנה גדושה של חיידקים. הזיהום גדול עד כדי כך, שיש צורך לסגור קטעים ולאסור את הרחצה בהם. בבדיקות שנערכו מדרום לרידינג לא נמצאו פגעים בקטריאליים או פגעים „מרוקים". אך בעוד כמה חודשים — טוען הלפרין — ישתנה המצב והשפכים הזורמים לים יופנו למפעל לטיהור שפכים שבחולות ראשון־לציון.

בעיית הזיהום קיימת גם באיזור עכו והקריות. מקרים אלה מזרימים שפכים ישר לים. בהרצליה יש מכון טיהור ליד חוף הנכים, והוא מזרים לים מי קולחים לא כל־כך טהורים בקרבת מלון בדרגה של 5 כוכבים. אמנם „ההזרמה" מבוצעת בשעות הלילה, אך בבוקר המים עדיין מזוהמים.

כמה זמן עובר בין מועד הזיהום לבין היטהרות המים? הממונה על הנושא במשרד הבריאות אומר, כי לכך אין תשובה חד־משמעית. החיידקים אינם מחזיקים מעמד זמן רב בשל המליחות הגבוהה. אך הדבר תלוי במהירות המהילה של הגורמים המזוהמים עם מי הים הנקיים, התלויה אף היא בתנועות המים, זרמים ועוד.

כדי למנוע סיכונים בריאותיים, אוסרים רחצה בקטעי החוף הקרובים לפי צינור המוביל שפכים או מי קולחים. האם די בכך? דיווחים על ריבוי מחלות בשל שחייה במים מזוהמים אין נתונים. מקרים רבים של זיהום שמקורם בשחייה בים, כמו גם במזון מזוהם וכתוצאה שמירה על נקיון וקשה לבודד את הגורם הספציפי.

ואם קיימים נתונים השוואתיים בין ישראל לבין יוון או תורכיה, בנוגע לזיהום מי הים? לא, אין בישראל מידע כזה.

זיהום מתוצרת חוץ

זיהום מי הים יכול להיות גם מתוצרת חוץ, במקרה של ישראל. יש חשיבות לכיוון זרמי הים. רמי הלפרין אומר, כי ליד חופי הארץ יש זרימה מדרום לצפון, כלומר, שיש „הזרמה" מחופי מצרים ולוב, בעבר הגיעו כמויות גדולות של זפת ב„קו" זה. אולם הבעיה צומצמה.

יובל כהן, הממונה על המדור למניעת זיהום הים בשירות לשמירת איכות הסביבה שליד משרד הפנים, אומר כי בעיית „זפת" שפת הים כמעט נעלמה בשלוש השנים האחרונות. החברה לחקר הימים ביצעה סקר ומצאה, כי על שפת הים, ברוחב מטר אחד, עד גמר „הפלודה" נמצאו 3 ק"ג זפת. הבדיקות נעשו במקומות שונים לאורך החוף. ב־1984 מצאו בשטח המקביל רק 30 גרם זפת. הזפת אינה גורם המסכן את הבריאות, אך הוא מטריד את באי החוף. השנה — אומר יובל — אין זפת. לדבריו, המהפך נגרם בשל סגירת הצינור אילת־אשקלון ואמנות בינלאומיות המטילות קנסות על מזהמי ימים. המדור למניעת זיהום הים פועל גם נגד אוניות ומפעלים המזהמים את מי הים מן היבשה, כמו חברת החשמל, בתי־הזיקוק ועוד.

שמירת הניקיון של שפת הים סבירה בכ־20 ק"מ הנמצאים בשימוש בתי־מלון, מועדונים וחופי ים סגורים. המצב פחות טוב ב־110 ק"מ, בהם מותר להיכנס למים אך אין „בעל־בית". השירות לשמירת איכות הסביבה בשיתוף פעולה עם העיריות, עושה מפעם לפעם ניקוי שטח, כמבצע, אך זה כמובן לא מספיק. יש 70 ק"מ חופי רחצה שהוכרזו כסגורים. יש מקומות בהם השלים אלמנים גרוטאות.

הבילוי המאסיבי על שפת הים גורם אף הוא לתופעות חמורות בסביבה ובבריאות. רבים מכירים את חוף הסלע בבת־ים. עוד בראשית שנות השבעים הקמו את המפרצון במקום לבריכה. התוצאה: פלישת חול הים מהסביבה הקרובה אל תוך השטח „המוגדר" על־ידי סלעים והפיכתו לבריכה רדודה מלאה מים מזוהמים. המקום מושך אנשים רבים והוא מלא מעל ומעבר לקיבולתו הטבעית. בשל השינוי באקולוגיה של המקום, גם אין זרימה חופשית של המים אל תוך המפרצון וממנו. הזיהום במקום גדול מאוד ומהווה מטרד בריאותי. באיזור של שפת הים של בת־ים, פתחה רשת כבישים, ומחוץ ליוונות ואין עוד זכר להמרת החוף של שלוש שנות השישים. הכביש הרחב מוביל תנועה גדולה של כלי־רכב הפולטים גזים בכיוון שפת הים שבמוסף. בקטע „הסגור", אליו נכנסים בתשלום, נשמר הניקיון, ויש גם מציל ושירותים. אולם כל המתרחץ בשאר הקטעים חושף עצמו לזיהום של ממש.

מכתבים לידיד

נשיא עליון

נפתלי חוקר,

אומרים, כי פסק הדין של הבג"ץ בפרשת השב"כ שם קץ ל"מחול השדים". איני יודע מי ולמה המציא את ההגדרה הזאת לגבי התביעה לחקור את האירועים סביב פרשת אוטובוס 300. רצח מחבלים חיים שפורקו מנשקם, ולאחר מכן עדויות־שקר בפני שתי ועדות ממלכתיות – כ"מחול שדים". מי היו כאן השדים הנוראים הללו? האם מי שביצע את המעשים הפליליים ומי שחיפה עליהם או אלה בציבור ובתקשורת, אשר תבעו לחקור אותם?

נא לשים לב לעובדה מעניינת: אותם חוגים, אשר בזמנו טענו, כי כל הסיפור אינו אלא "עלילת דם" נגד השב"כ, מודים אף הם כי אכן בוצעו עבירות פליליות, הופרו חוקים ונורמות התנהגות, וכי כיצד יוכלו להכחיש זאת כעת – לאחר שראש השב"כ ושלושה מאנשיו הודו בביצוע עבירות, בבקשם חנינה מנשיא המדינה. הרי לא יאשימו את אנשי השב"כ בשקר?! צריך להזכיר להם, כי בראשית הפרשה פרץ ויכוח ציבורי מר, בין מי שמלכתחילה זיכה את אנשי השב"כ, ללא חקירה ובירור, כאנשים "ללא רבב", לבין מי שדרש לא יותר מאשר חקירת האמת.

כל האשרים והמגדים, הצוהלים היום בעקבות פסיקת הבג"ץ, מנסים להציג את עצמם כאילו הוכיח פסק־הדין את "צידקתם" – ולא היא. השופטים העליונים רק חיזקו את ההחלטה לחקירה, ופסיקתם נוגעת להיבט הקונסטיטוציוני־חוקי לגבי תקפות החנינה שניתנה לאנשי השב"כ על־ידי נשיא המדינה – בטרם הרשעתם.

לפי דעתי, אין למשטרה מה לחקור. חקירותיה של המשטרה נועדו, על־פי הגדרת סמכויותיה ותפקידיה, לפענח את פרטי המעשה הפלילי, למצוא את האשמים ולבקש להעמידם לדין. במקרה שלפנינו נעשתה מלאכתה של המשטרה בידי האשמים עצמם. הם הודו במעשיהם בעת שהגישו את התצהיר לנשיא המדינה וביקשו חנינה. פרטי העבירות פורסמו ברבים בהרחבה יתירה. התפקיד האחרון של המשטרה בתהליך זה, כלומר העמדת האשמים לדין, חסום בפניה, לאחר שהאשמים זכו כבר בחנינה.

וככן, בשביל מה צריכה המשטרה להתעסק בנושא זה ועוד ב"סודיות מוחלטת", כאילו עדיין יש מה לגלות?! לכאורה, יגידו לי, יש עוד לברר את "אחריותו של הדרג המדיני" בפרשה אומללה זאת. רק תמימים חסרי־תקנה יאמינו, כי המשטרה תחקור את "הדרג המדיני", שהרי כל התרגיל של החנינות לא נועד אלא – כדברי הנשיא בזמנו – "לסגור את העניין". כלומר, לא להרחיב את מעגל החקירות לעבר הדרג המדיני. שר המשטרה הצהיר, כי המשטרה לא תעסוק בדרג המדיני. לאחר מכן באו הודעות סותרות, שאפשר היה להבין מהן, כי המשטרה לא תירתע להזמין גם את חברי הממשלה. אני סקרן מאד לראות, כיצד מפכ"ל המשטרה, המקבל את מינויו מידי הממשלה, חוקר את ראש הממשלה לשעבר ולעתיד הקרוב, או את ראש הממשלה הנוכחי. אפילו יוזמנו ל"חקירה" כזאת, הרי שזו תהיה שיחה ידידותית על כוס תה.

אני כשלעצמי סבור, כי לא צריך להפלות לרעה את הדרג המדיני לעומת הדרג הביצועי, כלומר, אנשי השב"כ. אם הללו יצאו מן העניין, בזכות החנינה, הרי מידת הצדק והזכות לשוויון מחייבת לאפשר גם לשני ראשי הממשלה לזכות בחנינה מהנשיא. כך יושלם המעגל והפרשה תירשם בהיסטוריה כ"פרשת החנינות".

החלטת הרוב של הבג"ץ היא החלטה מחייבת ויש לכבדה, גם אם אתה נוטה יותר לדעתו של השופט העליון אהרון ברק, שפסיקתו ונימוקיו נוגדים את דעת הרוב. אך גם הרוב של הבג"ץ לא אמר יותר מאשר, כי לנשיא המדינה היתה הסמכות להעניק את החנינה. וגם זאת, בהגבלה למקרים חריגים ונדירים ביותר. אבל לנשיא המדינה עדיין נותר שיקול־הדעת אם להשתמש בזכות זו ולאיזו מטרה.

לפי דעתי, עם כל הכבוד לנשיא המדינה, חיים הרצוג פעל הפעם מתוך מניעים פוליטיים מובהקים, כמי שמתגרב לחלץ את הממשלה ממצוקתה. נכון, קדם לו הנשיא נבון במעשה דומה למראית־עין, אלא בהבדלים משמעותיים מאוד. יצחק נבון, כנשיא המדינה, תבע הקמת ועדת חקירה ממלכתית בפרשת סברה ושתילה. אך הוא לא עשה כל צעד מעשי בהסתמך על סמכויותיו, פרט להשמעת דעותיו.

נבון תבע לחקור את הפרשה, ואילו הרצוג פעל על־ידי מתן החנינה לאי־חקירתה. כדי להפסיק, כדבריו, את "מחול השדים". יצחק נבון היה מוכן בעקבות הודעתו הבלתי שיגרתית להתפטר, אם לא תתקבל דעתו. הרצוג, לא זו בלבד שלא סיכן את מישרתו, אלא הוא שואף כנראה לחזק את מעמדו מעבר לסמכויות החוקיות המוקנות לתפקידו. ואמנם כבר נשמעו קולות בזכות "חיזוק הנשיא כגורם המתווכת בין הרשויות השונות" (כלומר, זו המבצעת וזו השיפוטית). וזהו בילבול מכוון, שהרי הנשיא שייך לזרוע השילטונית על אף הסמליות שבמעמדו, והסמכויות המועטות מאוד הנילוות למעמדו הרם.

יש כבר מי שמציע להפוך את הנשיא לראש השילטון, ממש דוגמת נשיא ארה"ב, ואז כמובן יוכל הנשיא גם למנות את השרים, להיות אחראי על המדיניות וכדומה. אם תתממש ההצעה הזאת נזכה במין נשיא עליון. במציאות הישראלית זהו צעד מכריע לקראת חיסול הדמוקרטיה. מעמד הנשיאות כפי שהתגבש בישראל נועד ליצור משרה סמלית רמה, שהמחזיק בה אינו מעורה במחלוקות הציבוריות והפוליטיות. נשיא, הנוקט עמדה בפרשה המסעירה את הציבור, שמחלקת אותו לשני מחנות, מערער בעצמו את מעמדו הכלל־מאחד. הוא הופך לצד במחלוקת, ואל יבוא בטענה שהאמון בו אינו עוד נחלת הכלל.

ייתכן שבמשכן הנשיא יישב אדם שאינו מסוגל להסתפק בטקסיות של מעמדו, ובעורקיו זורם דם של פוליטיקאי בעל שאיפות שילטוניות. במקרה כזה, פתוחה בפניו הדרך לנטוש את משכן הנשיא ולנסות לשחות במים הקרים של הפוליטיקה הישראלית. יצחק נבון יכול היה לשמש עד היום כנשיא המדינה, אך לאחר לבטים הגיע למסקנה, כי כתלי משכן הנשיא צרים מדי למיזוגו ושאיפותיו, ואמנם הלך לזירה הפו־ליטית. כל אחד יכול לשפוט – ובוודאי נבון עצמו – האמנם הצליח להגשים את שאיפותיו. דרך זו פתוחה גם בפני חיים הרצוג. אם אינו מסתפק בקבלות־פנים ובנאומי הטפה לעם בעניינים חסרי צבע פוליטי (כמו ההו־פעה האחרונה שלו נגד תאונות הדר־כים), ואחת לכמה שנים במלאכה הפו־רמאלית של הרכבת הממשלה, הרי מו־טב שיחזור למפלגתו, וינסה במסגרתה למצוא סיפוק לתשוקתו הרבה להיות מעורה במאבקים הפוליטיים במדינה.

הנשיא לא הצליח לשים קץ ל"מחול השדים". הממשלה נאלצה, מפחד הבג"ץ, להודיע בעצמה על חקירה משטרתית. חקירה קריקטור־ריאלית, שבה אין מחפשים כלל את החשודים או האשמים. הנשיא, שדרש להפסיק את "מחול השדים", הוא אשר קבע מי הם האשמים – אותם ראשי השב"כ שלהם העניק חנינה.

הנשיא מחזיק בידיו סמכות שילטונית ושופטת כאחד. זהו חידוש, אשר ספק אם יירשם בהיסטוריה לזכותו של הנשיא הנוכחי. ומי לידינו יתקע, כי אותו תהליך של שפיטה על פי הוראת הנאשמים לא ייהפך לשיטה שתסייע לטייח מחדלים, ואף עבירות פליליות של אותם האנשים שהשלטון רוצה בייקרם?

שלך בידידות,

מארק גפן

חוק ללא מוצא

הנדון: רשימת "האסורים במגע"

אל:
ראש הממשלה שמעון פרס;
שר המשפטים אברהם שריר;
היועץ המשפטי לממשלה השופט חריש;
שר הביטחון יצחק רבין;
שר המשטרה חיים בר־לב;
שר הפנים הרב יצחק פרץ;
נציב תלונות הציבור עו"ד יצחק טוניק.

שלום רב,

הנדון: רשימת אנשים "אסורים במגע" — על פי התיקון מ־6.8.86 לחוק למניעת טרור, בדבר מניעת מגעים עם אנשי אש"ף — על מנת לא לשים מכשול בפני עיוור.

מאחר שהתיקון לחוק למניעת טרור, האוסר מגעים עם אנשי אש"ף, נתקבל בכנסת בבוקר ה־6 באוגוסט — יום הירושימה — ומאחר שב־22.2.86 שלחתי מכתב לשרים הנוגעים בדבר וקיבלתי תשובתו לעניין של היועץ המשפטי לממשלה וכן תשובה מן המחלקה ליחסי ציבור של משרד שאינו לגופו של עניין, אני פונה שוב ובדחיפות, בתוקף הנסיבות החדשות.

בין שאני אדם פרטי ובין שאני מייצג אירגון או מוסד, אני אישית עלול להיתבע, אם במקרה אפגש עם אדם שלפי הגדרת הממונים על החקירה והתביעה הינם "אנשי אש"ף". על כן, עלי לדעת מראש, עם מי אני נפגש ומה הגדרתו אצלם. היה טוב, לו היתה בידי כבר ברגע זה הרשימה של "הפסולים במגע", על כן פניתי בזמנו, בעוד מועד, מחשש לרגע הזה.

נראה לי, שמאחר שהחוק נתקבל — אני זכאי לקבל את הרשימה וחובת השלטונות לספקה. אם אין זה מתפקידו של היועץ המשפטי, ודאי זהו תפקידו של מי שממונה, למשל, על השב"כ או על משרד ראש הממשלה או משרד הביטחון, או על כל אחד מהמשרדים: משפטים, משטרה ופנים.

אם מערכת הביטחון מתיימרת להגן עלי (אפילו מעצמי?!) מן הסתם, מתפקידה לציידני בכלי־מיגננה (הרשימה) גם כנגד החוק שהוחק, או פשוט נגד המגע הבלתי־רצוי לפי תפיסת המערכת.

על כן אני רואה חובה למשרד הממשלתי המתאים לספק לי את רשימת "פסולי המגע" — דהיינו אנשי אש"ף איתם אסור להיפגש וכמו, למשל, רשימת הספרים האסורים בשטחים הכבושים, האמורה להיות בכל ספרייה ובכל חנות ספרים, לפי הגיון פשוט, על מנת שלא להכשיל את הספרנים, המו"ס והצרכנים...) — כדי לא להכשלני בשוגג.

אם לא אקבל רשימה כזאת — עשויה [illegible] האחריות ל"מגעים אסורים" ליפול על המערכת, שלא נענתה לבקשתי הראשונה [illegible] לזאת עתה. אני מבקש לספק לי את הרשימה לאלתר, בתוקף הנסיבות החדשות, להוציא — אני מבקש את רשימת "הפלסטינים האותנטיים", שהם אינם "אסורים במגע".

ישעיהו־תומא שי"ק

העתקים: אירגוני זכויות האדם והאזרח בארץ ובעולם; עיתונות מקומית ועולמית

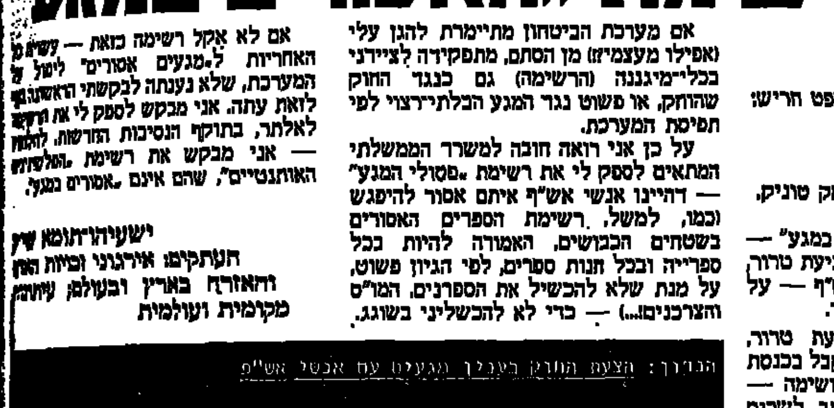
הנדון: הצעת החוק בעניין המגעים עם אנשי אש"ף

אני מאשר קבלת מכתבך בנדון מיום 22.2.86.

אין אנחנו נוהגים לייעץ אלא לגופים צבוריים, ואין זה [illegible] שבדרך אדם פרטי כמוך עליך לפעול במסגרת החוק הקיים, והשאלה [illegible] בעניין זה עם עורך־דין כפי שבחרת, כל החומר לגבי הצעת החוק [illegible] לעיל.

בכבוד רב,

יצחק זמיר

היועץ המשפטי לממשלה

תשובת היועץ המשפטי לשעבר, יצחק זמיר, על פנייתו הקודמת של הכותב (22.2.86) לספק לו רשימת אנשי אש"ף שאין להיפגש עימם

את מי הם מרמים?

"תחילה אנו מבטיחים לתלמידים ציוני־מגן גבוהים: אחר־כך אנו עוזרים להם בבחינות הבגרות, כך שאין פער בין הציונים"... נורמות של רמייה, בחסות מנהלים ומורים

מאת יצחק שור

בתשמ"ז יגביר משרד החינוך את הפיקוח על התלמידים. כדי למנוע מעשי רמייה בעת בחינות הבגרות — הבטיח לי בנימין אמיר, העומד בראש הוועדה לחינוך על־יסודי במזכירות הפדגוגית. לדבריו, הוצב משקיף במעט בכל בית־ספר כבר בתשמ"ו.

המשרד שולח לבתי הספר העל־יסודיים דו"חות מחשב על המצב בכל מקצוע בחינה. בתי הספר יודעים היכן הם עומדים גם ביחס לבתי־ספר אחרים. מוסדות שבהם נתגלו מעשי רמייה נרשמו ברשימה, אשר הועברה לאוני־ברסיטאות. הללו אינן מכירות בציוני המגן של אותם בתי הספר.

שיחתי עם בנימין אמיר נערכה בעקבות פגישה שקיימתי עם אחד מחברי הוועד לשינוי מתכונת בחינות הבגרות. אותו חבר נכבד בוועדה, אשר בראשה עומד בנימין אמיר, טען באוזני כי ישנם מורים אשר משתפים פעולה עם תלמידיהם. רושמים את התשובות על הלוח ואפילו משכפלים אותן כזריזות, רבע שעה לאחר שהחלה הבחינה.

קנוניה בין בתי־ספר

כיצד נעשים מעשי הרמייה?

על כך סיפר לי מורה באחד מבתי הספר התיכוניים הגדולים בירושלים, אשר ביקש לשמור את שמו במערכת. זה סיפורו: "מעשי גניבת הדעת והרמייה בעת בחינות הבגרות הפכו לנורמה, ששותפים לה מנהלים, מורים ותלמידים רבים. תחילה היה סידור, לפיו החליפו בית־ספרי ובית־ספר תיכון אחר את מוריהם, בתפקיד משגיחים על הבחינות. פעם ביקשתי ממורה מקומי שיעזוב את החדר, בנימוק שהוא מפלה חלק מתלמידיו לרעה, ועוזר לחלק אחר.

"מנהל אותו בית ספר קבל עלי באוזני מנהל בית ספרי. המנהל שלי הסביר לי שקיימת הסכמה הדדית של העלמת־עין בין המורים למשגיחים משני בתי הספר. השבתי לו שסילקתי את המורה של התלמידים הנבחנים לא משום שעזר לתלמידיו, אלא משום שהתעלם מאחרים ועזר לזולתם. יותר לא הוזמנתי לשמש כמשגיח בבית־ספר תיכון כלשהו.

"ימים אחדים לאחר מכן תבע ממני המנהל שלי להעלות את ציוני המגן של תלמידי. סירבתי לבקשתו, גם מטעמים שבעיקרון, אך גם מן הטעם המעשי, שמשרד החינוך עשוי לחשוף בקלות את הפער שבין ציוני המגן הגבוהים לבין ציוני הבגרות הנמוכים. על כך השיב לי המנהל: וזוהי בדיוק הסיבה לכך שאנחנו עוזרים לתלמידים בעת בחינות הבגרות. תחילה אנו מבטיחים לתלמידים ציוני־מגן גבוהים. אחר כך אנחנו עוזרים להם בבחינות הבגרות, כך שאין פער בין הציונים."

למשגיח יש לשלם

שאלתי את בן־שיחי מדוע הפסיק משרד החינוך לשלוח משגיחים מבית־ספר אחד לבית־ספר אחר. הוא השיב: משום שלמשגיח יש לשלם. למשרד היה כדאי לחסוך כסף ולאפשר למורי כל בית־ספר להשגיח על תלמידיהם בעת בחינות הבגרות. כאשר מורה עובר שעות נוספות בתוך בית ספרו, יכול המנהל לא לשלם לו.

סיפרתי סיפור זה לחבר אחר בוועדת בנימין אמיר. הוא לא היה מופתע והשיב לי: "לוועדות המשותפות של משרד החינוך והאוניברסיטאות ישנו פרופיל מדויק ומידע מדויק על בתי הספר שבהם נעשים מעשי רמייה. במרכזו הארצי של האוניברסיטאות לבחינות ולהערכה יושבים מיטב הטסטולוגים. בבחינות הפסיכומטריות שעורך 'המרכז' מתגלית רמתם האמיתית של הסטודנטים־לעתיד במקצועות ובתחומים כמו מתמטיקה, אנגלית, עברית, השכלה כללית ועוד. באמצעות המחשב משווים הטסטולוגים של האוניברסיטאות את הפער בין הציונים בתעודות הבגרות, (שהם ציונים משוקללים של ציוני המגן והבחינה הרשמית), לבין ציוני הבחינות הפסיכומטריות שעורכות האוני־ברסיטאות. כאשר מתגלה פער גדול מהמשוער, מאבד המרכז לבחינות ולהערכה של המוסדות להשכלה גבוהה את אמונו בית ספר מסוים והוא חדל להתחשב בתעודות הבגרות שלו."

כידוע, 40 אחוזים מבעלי תעודות הבגרות נפסלים על הסף, כאשר הם פונים לאוניברסיטאות, משום שרמתם נמוכה. [illegible] לבחינות של המוסדות להשכלה גבוהה [illegible] בדיוק למי מותר להאמין ולמי אסור.

גם בין "המרכז" לבין המזכירות הפדגוגית של משרד החינוך נשמר הקשר. באמצעות הוועדות המשותפות של המשרד והמוסדות להשכלה גבוהה, אשר עוסקות בנהלי הבגרות ובתוכניות הלימודים. הטסטולוג הראשי של משרד החינוך, ד"ר גרשון [illegible], הוא איש האוניברסיטה העברית. [illegible] לרמות את כל האנשים כל הזמן. [illegible] האמת שהיא יוצאת לאור — אמר לי [illegible] ועדת בנימין אמיר.

צומת השחיתות

פרנסואה מיטראן
[illegible]

ליונל ז'וספין
[illegible]

מאת ארנון יפה, פאריס

"צומת הדרכים לפיתוח" היתה קרן ממשלתית שהקים השלטון הסוציאליסטי למימון פעולות פיתוח באפריקה, אך עתה מתברר, שלא פעלה אלא כ"צומת שחיתות". שערוריה כספית סולידית אפלה זו, תחת השלטון הסוציאליסטי, נפלה בידי הימין כפרי עסיסי. מנהיגיו נוגסים בו אט אט, אולי כדי להאריך את התענוג על השלכותיו הפוליטיות. עיתוני הימין של הרסן אינם מהססים לערב את הנשיא מיטראן. "לה־פיגארו" דיווח בכותרת ראשית: "מיטראן ידע". הפרשה הסבה לסידרת מתח חיה בהמשכים בקיץ הצרפתי החם.

הדמויות העיקריות בה הם שר סוציאליסטי, מנהל לשכתו, דיילות ופילגשים. כל אלה, על רקע המדיניות האפלה של צרפת באפריקה. מדי יום מופיעים פרטים חדשים על הונאות כספיות, מעילה, תשלום מסים מפלגתיים, מימון מערכת בחירות בכספים ציבוריים, שכירי חרב — במיניסטריון הצרפתי לשיתוף פעולה ולפיתוח עם אפריקה. המפלגה הסוציאליסטית נבוכה ומודאגת. שוב היא נחשפה כנאיבית וחובבנית. אחד מראשיה, שר שיתוף הפעולה בממשלה הסוציאליסטית לשעבר, כריסטיאן נוצ'י, נתבע לדין בעוון הונאות כספיות. עד כה הציג עצמו כקורבן תמים של מעשי מירמה שניהל ראש לשכתו. אך פתאום גילו כי במשך שלוש שנים הוא פרע את דמי חברותו למפלגה בסך 4500 פרנק לחודש במישרין מקופת קרן "הצומת לפיתוח".

נוצ'י, בן משפחה פרולטארית ללא השכלה, מופיע כמי שאבד בתוך מעמד פוליטי שבו לו. עדיין לא פוענחה התעלומה, מדוע בחר דווקא בו הנשיא מיטראן לתפקיד העדין של שר הממונה על הקשרים עם אפריקה. כאיש אמונו, אולי מונה על מנת לא לעצבן את הנשיאים האפריקניים עם זכויות האדם, דבר שעלה לקודמו, ז'אן פייר קוט, בתפקידו. "אני בשרות המדינה", אמר נוצ'י. "אני לוקח את אפריקה כפי שהיא". אך אפריקה היא שלקחה אותו. הוא היה חובבן מדי. בעיר השדה שלו מספרים, כי בלילות היה יוצא במכונית השר שלו ומפעיל צופרים כדי להשוויץ בפני הבנות. במפלגה מנסים להתנער ממנו.

המזכיר הכלכלי של המפלגה, ליונל ז'וספין, הבטיח להחזיר מיד את הכספים לקופת־המדינה. השלטון הימני הודיע כי נעלמו 60 מיליון פרנק מקופת הקרן המיוחדת שהקימו הסוציאליסטים, לכאורה למימון פעולות פיתוח אפריקה. על־פי הגילויים, נועדה הקרן־כמסווה־צדקה למימון פעולות חשאיות של השלטון הסוציאליסטי. נוהג קרנות חשאיות תחת שמות מפוצצים למטרות מימון מפלגות ומבצעים חשאיים הפך פה למקובל בכל שלטון. אך הפעם אלה שהחזיקו את הקופה מילאו את כיסיהם אחרי שהציגו תקציבים מנופחים וקבלות מזוייפות.

מעילה בכספי ציבור, פקידי ממשל בכירים, דיילות ופילגשים — אלה מרכיבי הפרשייה הצרפתית החדשה שאינה מרחמת אפילו על הנשיא מיטראן.

הסוציאליסטים בוודאי בוכים על הנאיביות של מי שהפקיד את הקרן בידי פקיד מדינה אפור חר להם. היה זה כאילו הפקידו שני שועלים לשמור על הכרם.

לאפריקה תמיד היתה השפעה משחיתה על הפוליטיקאים הצרפתיים. אפילו הנשיא, ז'יסקאר, הסתבך עם היהלומים שהשפיע עליו בוקאסה. באפריקה תיפקדו הסוציאליסטים במערכת קשרי השחיתות, הקנוניות ושכירי החרב שירשו מהשלטון הקודם. בכירים לא כבשו את יצריהם וגבו מס ממימון פעולות חשאיות במזומנים. השבועון "קאנר אנשיין" מסר, כי הקרן מימנה, בין היתר, עסקת נשק בין ישראל לצ'אד ופעולות של שכירי־חרב בצ'אד. מנהל לשכת השר לשיתוף פעולה הופקד בראש פעולות הקרן. הוא ונוצ'י פתחו חשבון בנק משותף. הוא מואשם כי גנב מהקופה 20 מיליון פרנק. הוא נמלט מצרפת לדרום־אמריקה. באחרונה הופיע בפראגוואי. בכספי הקרן רכש עשר דירות ברובע הלאטיני בפאריס וארמון עתיק בדרום־צרפת לשם איכסון פילגשיו הרבות משך שלוש שנים. עכשיו הוא בוחש במים עכורים. הוא מחלק ראיונות לעיתונים בהם הוא מאשים כמה מנהיגים סוציאליסטים במשיכת כספים מהקרן לצרכיהם הפרטיים.

השערוריה פרצה באפריל, לאחר שקליי שב לפאריס מחופשה בישראל, שם בילה עם שתיים מפילגשיו. קאליי השיג פגישה עם הנשיא מיטראן. הוא ביקש באליזה לחנוק את הפרשה באיבה. מיטראן סילק אותו מעל פניו בשאט־נפש והתאונן כי "לא מספרים לי מאומה". הוא ציווה לנהל חקירה. כריסטיאן נוצ'י אולץ להודות כי מימן את מערכת הבחירות שלו בכסף שמשך מקרן מיוחדת שמימן משרדו. עד כה הוא נשבע כי לא קיבל פרוטה מהקרן.

עתה התגלה, כי רק לאחר שפרצה השערוריה, ביקש נוצ'י מבית הדפוס שלו להחזיר את הכסף — כמאה אלף פרנק. גזבר המפלגה הסוציאליסטית וראש סיעתה, פייר ז'וקס, הודה כי נוצ'י ביקש הלוואה מן המפלגה כדי לפרוע את חובו לקרן הממשלתית. גם יועץ הנשיא לענייני אפריקה, גאי פן, מופיע כמעורב בהונאה. יתכן שהסוציאליסטים נתפסו על חם. המפלגה הסוציאליסטית מתקשה להופיע כמי שאין לו שום שייכות לשערוריה. על־פי הגילויים, גייסה הקרן כספים באמצעות זיוף חשבונות הוצאות של מימון פעולות באפריקה. קליי הציג חשבון בסך 50 מיליון פרנק למימון מפגש פסגה צרפתית־אפריקני בבוז'ומבורה שבבורונדי, בתואנה כי צריך לבנות בית־מלון ולסלול כבישים. הוא לקח עשרה אחוז שוחד מאלה שהופקדו על המלאכה. ההתנהגות המונארכית של הנשיא מיטראן באותה תקופה הקלה שעל ההונאות.

מיטראן, מבודד במגדל השן שלו, שאף אז להרים את קרנו בחוץ — נגד אש"ף בפנים. הוא תבע פגישה מפוארת. 105 מכוניות הדורות חצו אלפיים ומאתיים ק"מ מקניה דרך אוגנדה, כדי להסיע את הנשיאים האפריקניים בבורונדי. לימוזין "רנו 25" משוריינת נרכשה ב־100 אלף דולר והוטסה במיוחד לבורונדי להובלת הנשיא הצרפתי. 5.5 מיליון פרנק שולמו במזומנים לקבוצת שכירי־חרב שהובאו במיוחד לאבטחה מקבילה, לאחר שהתקבל מידע מודיעיני על חדירת סוכנים לוביים לשבש את הפגישה. חלק מחמישים מיליון הפרנק מימנו צרכים אחרים. קליי נטל כמה מיליוני פרנק לעצמו מתקציב הפגישה. על־פי ההאשמות, גבה נוצ'י חלק למימון מערכת הבחירות שלו. המשטרה כבר תבעה לדין כמה שותפות זוטרות לדבר עבירה של קליי. נוצ'י עצמו נקרא לשופט. האחרים עדיין מסתתרים באפלת משרדים.

לצרפתים אין אשליות לגבי הנהגים המוסריים של הפוליטיקאים שלהם ושומרים על אדישות. העונש על גניבה ומעילה בכסף המדינה פחות חמור מגניבה בסופרמרקט. אך האסטרטגיה הפוליטית־פיננסית, שערייך טומנת בחובה הפתעות. עלולה לעורר ייאוש מוחלט מן השמאל בקרב הקטנים, המקופחים והמנוצלים.

הלקח האיטלקי

הרוטציה, הנראית כה טבעית בישראל, מעסיקה כבר 40 יום את האיטלקים — במשבר הקשה והמסובך ביותר בתולדות הממשלה

מאת אהרון ניר, רומא

[illegible] החידוש הישראלי [illegible] הפוליטי, שהוטמע חיש מהר [illegible] הפוליטיקה האיטלקית, היא הציר [illegible] עליו סבב זה 40 יום המשבר [illegible] הקשה והמסובך ביותר [illegible]. באווירה המורעלת של [illegible] הנישא על רומא ממדבריות [illegible], טרם נאמרה המילה האחרונה, [illegible] ינוקו נשקם בעיקר בגלל [illegible] שותפות בפרזיולוגיה.

[illegible] הממשלה, בטינו קראקסי, [illegible] בעל האישיות החזקה, ידע לשחק [illegible] ביחסי הכוחות הפוליטיים. [illegible] את החולשה והמבוכה שפשו [illegible] הדימו־נוצרית אחרי 40 שנות שלטון [illegible] על הבמה הפוליטית האיטלקית [illegible] לשון המאזניים, המרשה להטות [illegible] קואליציות מסובכות ומסוכסכות מצבים [illegible] לתועלת הכוח הפוליטי שהוא [illegible]. קראקסי, מנהיג מפלגה בעלת כוח [illegible] צנוע למדי (12 אחוז) קטן פי־[illegible] של המפלגה הדימו־נוצרית, [illegible] ב־1983 לנשל את המפלגה הקאתולית [illegible] השלטון ולהתיישב בעצמו על הכסא [illegible] "קיגי". הארמון במרכזה של [illegible] לנהל מדיניות ברוח "מרכזיות [illegible]" תוך דחיקת רגלם של הדימו־[illegible] אשר משך 40 שנה משלו ברוח. [illegible], שהעם רואה בו "ראש ממשלה [illegible] ביותר שהיו אי־פעם לאיטליה". [illegible] שיעור האינפלציה, שיפור מאזן [illegible], הפחתת מספר השביתות ופרשת [illegible] "אכילה לאורו", היתה הזדמנות להופיע [illegible] כמגן על הכבוד הלאומי [illegible] מול אמריקה. בנסיבות אלה [illegible] של יציבות ממשלתו משך [illegible] 8 חודשים קיום של כ־40 [illegible] עם "מרכזיות דימו־נוצרית".

עם הישגים כה מרשימים, מרגיש קראקסי עצמו חזק דיו לא רק לצפצף על ההסכם של "שלוש שנות ראשות ממשלה סוציאליסטית" שחתם עם הנהלת המפלגה הדימו־נוצרית בשעת כינון הקואליציה, הסכם בו התחייב לפנות את כס ראש הממשלה לדימו־נוצרים, אלא העז לערער על עצם העיקרון המקובל של זכות מפלגת הרוב היחסי (המפלגה הדימו־נוצרית) למה שקוראים פה "אלטרנצה" ("חליפין" – מעבר ראשות הממשלה למפלגה אחרת, חברת הקואליציה) היא הרוטציה – "רוטציון" גם באיטלקית.

ראש המפלגה, קראקסי – שבינתיים רכש לו יוקרה רבה בעיני ההמונים, בעזרת שימוש בשפה שעולה מתחום הספורט, שפה מחמיאה ומוכנת היטב להמוני העם – דוחה מכל וכל את עצם רעיון הרוטציה: "הרכב מנצח לא מחליפים", אמר. וכאן מגיעים לסערות הרוטציה ממש, שהן, כמובן, בראש ובראשונה מלחמה על שלטון, ובשום אופן לא מלחמה על תוכנית המפלגה הדימו־נוצרית.

עם זאת, המפלגה הסוציאליסטית לא ידעה מה תעשה בתפקיד סתמי של מפלגה קואליציונית שגרתית ללא שלטון ביד. בתור שכזאת הזניחה המפלגה באחרונה את כל הפעילות המפלגתית־דיעונית ובונה הכל על דימויו של המנהיג היוקרתי. מעמד המנהיגים והסוציאליסטים מודע לכך, שעם קראקסי הם קמים או נופלים. מכאן ההתלקחות הגדולה של היצרים במלחמה על הרוטציה, שפרצה מחסומים, ונהגים פוליטיים מקובלים והתנהלה כזירת גלאדיאטורים. קראקסי הימר גם הימורים מסוכנים שלא תמיד זכה בהם, מתוך לקבוע שההימורים המסוכנים הם שהביאוהו לכסוף אל סף התמוטטות. האויב הדימו־נוצרי שהתעורר, בינתיים, עקב הצלחות בבחירות בסיציליה, חזר כעת לבעיית הרוטציה כבעיה שאין עוד לדחותה. 72 "צלפים חופשיים" הפילו בינתיים בהצבעה בפרלמנט, את ממשלת קראקסי. הדימו־נוצרים ביקשו מיד את פרעון שטר "הרוטציה". הסוציאליסטים לא הרימו מיד דגל לבן, אולם מודעים לעובדה שבמצב החדש שנוצר לא יוכלו להגן על כל המוצבים של "המרכזיות הסוציאליסטית" במצור על המצודה שלהם, השתדלו לטשטש בתקשורת את הפגיעה בבריומה של המנהיג קראקסי. הם הכשילו קודם־כל את מועמדות הנוצרי אנדריאוטי כמרכיב ממשלה חדשה ואילצו את הדימו־נוצרים להסכים להקמת ממשלת "קראקסי־ביס" למשך זמן מוגבל של 7־8 חודשים. הנה "אולם־גולם", אמרו בכלי התקשורת כשקראקסי ניצח. הוטל עליו להרכיב ממשלה חדשה.

כניעה פוליטית עוד יותר חמורה, הערגת הרחק מסתם טאקטיקה, היא חתימתו של קראקסי על מסמך המחייב אותו ואת מפלגתו לא רק לרוטציה עצמה אלא גם לתמיכה בקואליציה עם ראש ממשלה דימו־נוצרי עד סוף הקדנציה של הפרלמנט הנוכחי, כלומר, עד הבחירות הכלליות בשנת 1988. היומון השמאלי "איל מניפסטו", הקובע אגב במפורש בכותרת גדולה ש"קראקסי יצא מנצח מהמשבר", מבקר קשות את התחייבותו. "על מה התווכחו בוועידת פאס בחודש מארס?" – שואל העיתון.

כעת, האם המעמד הפוליטי הישראלי, שלו שייך "הפטנט" של המצאת הרוטציה, יכול ללמוד לקח כלשהו מהתפתחות העניינים באיטליה? מסביב ל"פטנט" בשיא ההתמודדות עם המזכ"ל הדימו־נוצרי, דמיטה, ערב הבחירות לפרלמנט הסיציליאני (4 מיליון בוחרים) הזמין קראקסי סקר דעת־קהל, שקבע כי 68 אחוז מאזרחי איטליה ראו בו, בקראקסי, ראש ממשלה מצוין. על־סמך התוצאות המחמיאות חזה קראקסי ניצחון סוציאליסטי מוחץ בבחירות הסיציליאניות והחליט לצאת למתקפה הגדולה למען ביסוס "המרכזיות הסוציאליסטית" בשלטון. גם ברומא, כידוע, היו תוצאות הבחירות בסיציליה מאכזבות ביותר לקראקסי ולמפלגתו. למעשה, בעקבות כשלון זה נכנסת הרוטציה להילוך גבוה והדרדרה למעבר (אף כי אחרי 7 חודשים) השלטון המרכזי באיטליה מידיים סוציאליסטיות לידיים דימו־נוצריות.

האם הפופולאריות האישית של שמעון פרס כראש ממשלה (פופולאריות שעלתה מחדש אחרי הפגישה עם מלך מרוקו) מבטיחה גם ניצחון אלקטוראלי למפלגתו, למערך? על־סמך התפתחות העניינים באיטליה, התשובה צריכה להיות: לא. בטינו קראקסי היה ועודנו כוכב דועך בשמי איטליה, מעין בר־כוכבא, שחישמל המונים. ולמרות זאת, מבחינה אלקטוראלית הוכיח עצמו לא כבר־כוכבא אלא כבר־כוזיבא. כמובן, התופעה של כריזמה אישית חזקה של מנהיג שאינה נותנת רווח אלקטוראלי מתאים איננה "מוכרחה" לחזור על עצמה גם בישראל, ארץ עם פרמטרים פוליטיים, חברתיים ופסיכולוגיים שונים לגמרי מאשר באיטליה. אלא שלמרות ההבדלים, הלקח האיטלקי קיים ואין ספק שמנהיגות מחנה העבודה בישראל צריכה להחדיר זה.

בטינו קראקסי
כוכב דועך

חוק שכר מינימום – לא למשא־ומתן

חוק שכר מינימום, לידתו קשה ולא פחותים היו צירי הלידה של השכבות החלשות. לכנסת הוגשו חמש הצעות פרטיות, נוסף על הצעת החוק של הממשלה. המרגישה את האמצעי לפיו צריך לעגן אותו. אינני מאמין בתוצאות מפוקפקות של משא־ומתן בין ממשלה להסתדרות. שני הגופים ידאגו למראית־עין לעובדים, שמשכורתם בושה ופניהם סמוקות. אך האמת היא, שהציבור בעל משכורות מגוחכות אלו מואס בהמתנה ארוכה ומתישה, ומנגד מברך את חברי הכנסת במלחמתם להעביר את החוק לוועדת עבודה והרווחה.

הוכה על החוק לציין 45־50 אחוז מתוססת היוקר. ולא להסתפק במשפטים "מרוקנים מתוכן". ישראל כמדינה דמוקרטית היתה מזמן צריכה לדאוג לחוק זה. לפני שהכנסת עשתה את צעדיה מתוך דאגה שלא תיווצר בעיה חברתית שתהיה לפצצת־זמן בעתיד.

יצחק קפלן, תל־אביב

איפה הצניעות?

בימים אלה הגיע לידי בטאון "תנועת ותיקי מפ"ם — גימלאים (מאי 1986). עלעלתי בביטאון זה מתוך הנחה שאמצא בו את מסר הוותיקים. כלשון העורכים. ולא מצאתי.

מה בכל זאת מצאתי? מצאתי תביעה לשירותים. לדעתי, זוהי תביעה אינטרסנטית צרת אופקים, הבאה לספק צרכים אישיים של אלה הקרויים "ותיקי התנועה ומייסדי מפ"ם". בין הוותיקים והמייסדים מצאתי שמות אנשים אשר בעת ייסודה של מפ"ם, והימים ימי קרבות מלחמת השחרור, טרם עלו למדינת ישראל וממילא לא היו בין מייסדי מפ"ם בארץ. אלא מאיז תחת המטרייה הזאת של תנועת ותיקים, המנוקרת ככבודה, שעמה מייסדי מפ"ם". הם מבקשים להבטיח לעצמם שירותים במוסדות המרכזיים של מפ"ם.

בסוף החוברת אף מופיעה רשימת חברי מרכז התנועה. המזכירות המורחבת והמזכירות הפעילה. ובראש הרשימה מופיע משה סמולר, ואילו הבאים אחריו כמעט כולם מופיעים לפי סדר האלף־בית.

ואני תוהה ושואל: מה קרה לנו — האמנם הצניעות והבושה נעלמו מאיתנו? הוא שאמרנו: קצת צניעות לא תזיק.

מנחם רצון, פתח תקוה

"יד ושם" והירושימה

עם כל הכבוד לעם היפאני, ובמיוחד לידידי ישראל ביפאן, נדהמנו על עירבוב זכרם של קורבנות פצצת האטום בהירושימה עם קורבנות השואה של עמנו.

לא ניכנס לוויכוח מה גדול היה חלקם של היפאנים במלחמת העולם השנייה בעזרתם לנאצים, כדי לאפשר להם לכבוש את אירופה ולבצע את הזוועות שעלו לנו בחיי שליש מעמנו. דבר אחד צריך להיות ברור — אין ולא תהיה כל השוואה בין הקורבנות ששילם העם היפאני על תוקפנותו, או לפחות על תוקפנות ממשלתו באותה תקופה, לבין הקורבנות של העם היהודי, שהושמד על לא עוול בכפו על־ידי הרוצחים הנרמנים, בני בריתם של היפאנים באותה תקופה.

"יד ושם" ביועד אך ורק לזכרם של קורבנות השואה הנוראה שלנו.

משה מילים, בשם הלוחמים ושארית הפליטה בישראל

הקו שונה לטובת התושבים

ב"על המשמר" פורסמה ידיעה בנושא הסגנת תושבי רחוב עלי הכהן בבני־ברק, בשל כניסת אוטובוס "קו פנימי 1" לרחובם. ברצוני להבהיר כי:

א. מסלול הקו אושר בוועדת התנועה, המשותפת לעירייה, למשרד התחבורה ולמשטרה, והחיכוכים התחבורתיים והבטיחותיים השונים נבדקו היטב קודם לכן.

ב. כניסת האוטובוס לרחוב נתאפשרה כדי לאפשר לתושבים קשישים ולהורים עם ילדיהם להגיע ביתר קלות לטרמפיאדה המקצועית המרכזית של קופ"ח והמטפחת ברחוב זה.

ג. לצורך כניסת האוטובוס לרחוב, שונה כיוון התנועה של הרחוב, וכן שונה מיקום וחלק ממקומות החניה (אך לא הופחת מספרם).

אברהם טננבוים, מזכיר ודובר עיריית בני־ברק

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

קריאה ראשונה

פורטרטים קמים מעפר

בספרו החדש "בין צללי עיר" פורש מאיר בוסאק היסטוריה מרתקת של העיר קראקוב במבט אישי. בצד פרקי ציונות, מוקמות לתחייה דמויות מן העבר. הקורא יוצא נשכר

מאת נתן גרוס

מאיר בוסוק: בין צללי עיר. הוצאת "עקד", בהשתתפות ארגון יוצאי קראקוב, 1986

מאיר בוסאק, היסטוריון ומשורר, בוגר אוניברסיטה ורשאית והאוניברסיטה היאגלונית בקראקוב, ויוצא מחנה הריכוז בפלאשוב, הוא בן למשפחה קראקובאית ותיקה, שעלה לארץ לפני למעלה מ־35 שנה. כאן, בישראל, התפתח כמשורר עברי, שהוציא לאור יותר מתריסר קבצי שירה ופרוזה.

בוסאק היה מורה בבתי ספר ישראליים, וזכה בהוקרה ובפרסים ספרותיים רבים, והיה, בין היתר, חבר בחבר השופטים של "פרס ביאליק". עם זאת, שורשיו, משאבי השראתו ועניינו ההיסטורי והאישי טמונים עמוק־עמוק באדמת עיר מולדתו קראקוב, שהיתה עיר ואם בישראל, עיר של רבנים גדולים וציונים דגולים, עיר שחיו בה לפני מלחמת העולם השניה יותר משישים אלף יהודים, והיום מתגוררות בה פחות ממאתיים וחמישים נפשות, הרשומות בפינקס ועד הקהילה היהודית.

ספרו האחרון של מאיר בוסאק, "בין צללי עיר", מביא פרקים מרתקים מתולדות קראקוב היהודית במאה וחמישים השנים האחרונות שלה. כל זאת, במבט אישי. הספר הוא מוזאיקה היסטורית מורכבת מזכרונות בית אבא, תולדות המשפחה, פגישות עם אישים ופגישות עם ההיסטוריה. משתקפים בו תהליכים היסטוריים של שחרור היהודים הקראקובאים מהגבלות ימי הביניים מבית ומחוץ, מלחמות יהודים ביהודים על רקע השמרנות והקידמה, החסידות ומתנגדיה, הציונות, ההתבוללות, מלחמות היהודים על זכויותיהם האזרחיות וכו'.

תוך סיפורים, אנקדוטות, קוריוזים ואגדות לומד הקורא על חיי היהודים ברובע היהודי, קאזימייז', על מוסדות החינוך, על בתי הכנסת וקורותיהם, על יהודים פטריוטים־פולניים, על סופרים כותבי יידיש, עברית ופולנית, על היהדות הנאורה ועל המשומדים ועל בעיות סוציאליות ודמוגרפיות. בתוך כל זה משובצות דמויות של עשרות אישים הקשורים בקראקוב, חלקם ידועים ומפורסמים, וחלקם נשכחים, שבזכותו של בוסאק שוב קמים לתחיה ומעשירים את הידע שלנו על קורותיו ואופיו של עמנו. – ודווקא אלה מהווים את הפרקים המרתקים והחשובים ביותר של ספרו.

מי מכיר, מי יודע?

את הקורא, הקראקובאי והלא־קראקובאי, בוודאי יעניינו זכרונותיו, פגישותיו וגילוייו של בוסאק על מרדכי גבירטיג, מאיר באלאבן או ד"ר יהושע טהון, לא כל שכן תיאורו של הרב רב מיזלש המפורסם, שלדמותו מוסיף בוסאק אספקטים לא־ידועים ומעניינים מאוד; ועם זאת, מי מכיר, מי יודע, מי שמע על ד"ר זיגמונט קירשבוים, אשר למד רפואה בברלין, התקרב לאגודה "לקידום התרבות והמדע של יהודים" (שבה היו חברים בין השאר גדולי חוקרי חוכמת ישראל, ליאופולד צונץ, המשורר היינריך היינה, הפילוסוף אדוארד גנז ואחרים), והיה לאחד ממבשרי הציונות בחוברתו "הלכות ימות המשיח" שפירסם בשנת 1822; ד"ר קירשבוים, יהודי רב־פעלים בשטח הרפואה, החינוך ובענייני הדת והתנצר לכאורה כדי לזכות בהטבות שהובטחו על־ידי השלטונות של הרפובליקה הקראקובאית והעלה הצעה של דת חדשה – סיפור עשיר ומעניין. דמות אחרת, נשכחת ומעניינת, היא דמותו של ר' אהרון מרקוס, חסיד שתמך בציונות, התכתב עם הרצל, והוכיח לו כי קפריסין, לפי התלמוד, היא חלק מארץ־ישראל ואפשר ליישב בה מאה אלף יהודים; וכמו דמות זו גם סיפורו של שמעון ברמן, דון־קישוט של ההתיישבות היהודית בארץ־ישראל – שנים לפני הרצל – שספרו "מסעות שמעון" (יצא לאור בקראקוב 1879) מספר על מאמציו לייסד ישוב חקלאי בארץ, על נסיונו לארגן יהודים בארה"ב, באירופה ובפולין לעלייה לארץ ועל אכזבתו המרה "מחוסר הפטריוטיות לארץ הקודש". כאמור, פורטרטים של אישים כאלה, מוכרים ולא מוכרים, רבנים, פרנסי הקהילה ופרופסורים יהודיים של האוניברסיטה היאגלונית, ליד דמויות עממיות כמו ר' בריש בעל תשובה, פזורים לאורך כל הספר.

זכרונותיו האישיים של בוסאק, זכרונות ילדות, סיפורי סבתא, הם סיפור משפחתי של סוחרי ברזל המיושבים ברובע היהודי קאזימייז' (אבי סבו של המחבר, ליפא בוסאק, הפך בעל כורחו לגיבור לאומי, לאחר שהשתתף במרד הפולני של 1863 ולבנו – סבו של המחבר – הוצע על כך אות־הכבוד הפולני); זהו סיפורה של חנות יהודית ולקוחותיה הפולניים, סיפור זכרונות המדלג הפעם על תקופת השואה (שזכרונותיה ממלאים חלק מספריו הקודמים של בוסאק) ונמשך הלאה, מיום חזרתו לקראקוב ממחנה הריכוז. בין הזכרונות: יום עלילת הדם והפוגרום ב־11 באוגוסט 1945, או דפים מיומן מימי הכרזת המדינה היהודית, כאשר מאיר בוסאק היה הנואם הראשי והיחידי ב"טמפל" הקראקובי והביא את הבשורה, לשארית הפליטה שהתכנסה שם, מהבמה שממנה נשא את דרשותיו הנלהבות, במשך שנים רבות, ד"ר יהושע טהון.

פרשה אישית אחרת היא מלחמתו של בוסאק על החזרת בית הכנסת המפואר, "ר' אייזיק שול", ליהודים, לאחר שהשלטונות, באמצעות היסטוריון מפוקפק בשם ד"ר הארבוט, טענו כי מדובר בכנסיה קתולית ע"ש יעקב הקדוש, שהאוסטרים מכרוה, כביכול, ליהודים. בית כנסת מפואר זה, שנבנה על ידי ר' אייזיק יקליש במאה ה־17, בתמיכתו של המלך הפולני ולאדיסלב הרביעי, לא נחרב במלחמה, מאחר ששימש כמחסן תפאורות של התיאטרון הקראקובי. עם תום המלחמה, ביקשו השלטונות הפולניים להחרימו בטענת־שוא. רק הודות להתערבותו הנמרצת של מאיר בוסאק, אשר הוכיח על־פי מסמכים היסטוריים, כי הכנסיה האמורה נמצאה במקום אחר בקאזימייז', הוחזר הבניין ליהודים – אבל אז לא היה להם מניין להתפלל בו...

קראקוב – עיר עם שלוחות

פרקי הציונות, החל מהארגון "ראש פינה" מיסודם של הרב שמעון סופר ואהרון מרכוס בשנת 1883, ארגון הסטודנטים היהודים "לבנון", שהפך אחר כך ל"השחר־השומר־וושט", וסיפור הגימנסיה העברית על מוריה הדגולים, מתארים איך קראקוב, הנמצאת בין שני מוקדי ציונות חשובים – וינה ולבוב – הפכה לאט־לאט למרכז הפעילות הציונית בגליציה. היא אמנם היתה "ציונית־כללית" ברובה, אך לא חסרו בה מפלגות דתיות או סוציאליסטיות עם פעילים ידועי שם כמו שבנא זאגאן מפ"צ שמאל. שוב, סיפור פרשת הדרכים של יהודים־סוציאליסטים עם "בונד" מזה ופ.פ.ס. הפולני מזה.

מקום נכבד הקדיש בוסאק ליהודים שהתבוללו ולכאלה שלא עמדו בפיתוי, והמירו את דתם למען הקריירה, ביניהם פרופסורים רבים של האוניברסיטה היאגלונית. ולא חסרים בספר גם קוריוזים ונוות יהודיות בסיפור משפחתי מבדר; סיפור ימיו הראשונים של התיאטרון היהודי, שבמקום להדביק מודעות פירסם את הצגותיו באמצעות שני שחקנים־פרשים, המסתובבים בחוצות הרובע היהודי על סוסיהם, או סיפור הפרוכת המיוחדת במינה בבית הכנסת "מגלה עמוקות", שנתפרה משארית הבגד של מעילו של נפוליאון...

לא אאריך בהערכתו של הספר: קראתיו בהנאה מרובה ולמדתי ממנו הרבה. אמנם הספר עוסק בדברי ימי קראקוב. אך חושבני שכל קורא בישראל ימצא בו עניין, כי קראקוב זאת יש בה שליחות לעולם כולו, ולישראל בפרט. היא מעשירה את ההכרה העצמית שלנו, מראה את הציבור היהודי באופיו ובהוויתו – והיא נוגעת ללב היהודי.

ארגון־מחדש ב"סולל בונה":

שלוש קבוצות במקום שבע

בממגרת הארגון מחדש ב"סולל בונה", שעורך המנכ"ל אהוד שילה, קטנו מספר הקבוצות מ־7 ל־3. בימים אלה התמנה נתן סרנקל, שניהל את קבוצת הקבלנות, לראש קבוצת ההנדסה והקבלנות שתבלול גם את חברת "חרות" העוסקת בעבודות תשתית ואינסטלציה. עמי הירשטיין, מי שהיה מנהל "חרות", יכהן במנהל "סולל בונה ארצות חוץ" ואריאל ארבל, שהיה מנהל קבוצת המפעלים, התמנה לראש קבוצת התעשייה והמחצבים, שתבלול את תעשיות "אבן וסיד" ומפעלים אחרים של הקונצרן.

המנכ"ל סבור, כי פעולה זו תביא לביטול הכפילויות שהשתרשו בקונצרן, שינוי דפוסי הניהול העסקי בכל הרמות ומכאן צמצום בהוצאות המינהל והכלליות ושיפור משמעותי ביעילות השימוש במקורות ובאמצעי הייצור. היחידה הבודדת תמשיך לפעול בתוך הקבוצה, תוך שמירה על האוטונומיה העסקית, ותהיה חייבת לעמוד במבחן הכדאיות והרווחיות בתנאי תחרות ולשאת באחריות לתוצאות העסקיות שלה.

במקביל לארגון מחדש יחולו שינויים במרכז הקונצרן וצפויים צמצומים בהרכב ההנהלה. מרכז הקונצרן יתרכז בקביעת תכנון אסטרטגי, גיוס הון והקצאת מקורות, בקרה עסקית, ייזום וקידום פרוייקטים ומדיניות ארגונית.

הארגון מחדש הביא לשינויים בשטח. חטיבת הקבלנות, שמנתה 30 יחידות מקומיות, צומצמה ועברה לפעילות מרחבית המסתפקת ב־10 יחידות. בוטלו סניפים ומחוזות ומוזגו יחידות משק ומפעלים. צמצום היחידות וסגירת הסניפים הביאו לביטול הנהלות ושירותי עזר מקומיים. בחטיבת המפעלים הועברה חברת "חימר", שעסקה בייצור מוצרי מלט ובלוקים, צינורות בטון ומרצפות, לבעלות חברת "אבן וסיד". [illegible] התובלה, שהיה בעבר בקבוצת [illegible] המפעלים, הועבר לקבוצת [illegible] והקבלנות. מפעלים אחרים, בכללם [illegible] עץ ומתכת, נמצאים עתה בבדיקה [illegible] ייסגר ובמפעלים שימשיכו לפעול [illegible] הקונצרן ייערך ארגון חדש.

מהנהלת החברה נמסר, כי עד כה [illegible] הסדרי פרישה עם יותר מ־2,000 [illegible] קבועים. 1,000 פרשו בפועל [illegible] מתנהל מו"מ, בכוונה כי יפרשו עד סוף [illegible] זה.

תכנית סוגל (אהרון סוגל ממשרד [illegible]) להבראת סולל־בונה מחייבת פרישה של 3,200 עובדים. ההנהלה רוצה למלא את [illegible] התכנית, שכן העזרה הממשלתית [illegible] בביצוע תכנית סוגל.

חיים מרגלית

ארה"ב

הגרעון המסחרי יוסיף לגדול

בסוף יולי הרגיע יו"ר הבנק המרכזי האמריקני, פול וולקר, את חברי הקונגרס כי אין סימנים לכך שבעתיד הקרוב יפקוד את ארה"ב שפל כלכלי. "סבורני, כי באופן כללי נעדרים אותות שיש בהם כדי לבשר שפל כלכלי בזמן הקרוב", אמר וולקר בוועדת הבנקאות של בית הנבחרים. אולם כלכלנים רבים, אם כי בשום אופן לא רובם, מתחילים להביע דאגה פן משמעות הסטטיסטיקה הכלכלית הבלתי־מזהירה בזמן האחרון הוא, ירידה קרובה במשק האמריקני — משרד המסחר מסר במחצית השנייה של חודש יולי, כי התל"ג גדל ברבע השני של השנה בשיעור שנתי של 1.1 אחוזים בלבד.

וולקר הזהיר עם זאת את הוועדה מפני סכנות של חולי כלכלי, אלא אם כן תסייע האצה בצמיחה הכלכלית באירופה וביפאן להקטין את גרעון השיא בסחר האמריקני, הגורם נזק לסיכויים הכלכליים של ארה"ב.

"המפתח לסיכויי המשק האמריקני, בעיקר בתחזיות הכלכליות לשנה או יותר, הוא מה שיקרה למאזן המסחרי" אמר וולקר.

אשתקד הגיע הגרעון המסחרי של ארה"ב לשיא של 148.5 מיליארד דולר, וצפוי שיוסיף לגדול בשנת 1986. גם אם ניתן לצפות כי הירידה בשער הדולר מאז ספטמבר אשתקד תועיל בסופו של דבר לשיפור המאזן, אמר וולקר, הרי עלולות לחלוף שנה עד שנתיים עד שהיצוא האמריקני יהיה זול די הצורך, והיבוא יתייקר במידה מספקת כדי להשפיע על הגרעון המסחרי.

וולקר חזר ותבע מאירופה ומיפאן להחיש את צמיחתן הכלכלית הפנימית, כדי להרחיב את השוק ליצוא האמריקני.

וולקר, כמוהו כשר האוצר ג'יימס בייקר, מדברים על הנושא הזה כבר חודשים רבים, וטוענים כי ארה"ב שימשה כבר די זמן כמנוע של הצמיחה הכלכלית בעולם. לדבריהם, המחיר — הגרעון המסחרי — נעשה בי־[illegible].

אם כי הזהיר שיתכן כי ירידה נוספת בשער הדולר לא תעזור, לא קרא וולקר [illegible] החולשה של המטבע האמריקני. אך הוא הזהיר מפני ירידות תלולות בשער [illegible] כמו זו בסוף יולי. "מעולם לא אהבתי [illegible] מסוג זה", אמר לאחר ישיבת [illegible].

אולם וולקר לא אמר דברים [illegible] בשאלה אם המגמה הכללית של הדולר [illegible] להחלשה נוספת של המטבע.

סוחרי מטבע בניו־יורק מציינים, כי [illegible] נמנע מלהכריז שהדולר ירד כבר די, [illegible] פי שהביע דאגה לנוכח הקצב המהיר [illegible] ירידתו.

פיטר טורדי,
כתב רויטר בוושינגטון

בריטניה

הקרע בין תאצ'ר למלכה מחליש הלי"ש

לדברי כלכלנים בבריטניה, יחולו עליות וירידות בעצבנותם של המשקיעים הזרים לנוכח יציבותה של הממשלה השמרנית עד לבחירות הכלליות הקרובות, אך להשפעת גורמים כלכליים וטכניים על ערכה של הלי"ש נודעת חשיבות רבה יותר.

הלי"ש ירדה במידה ניכרת בסוף חודש יולי בבורסות זרות, בעקבות שמועות בשוקי המזה"ת והמזרח הרחוק כי ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר עומדת להתפטר. פרשנים בלונדון הביעו ספיקות לגבי שמועות אלו, בעיקר לאור סקר דעת־קהל מ־29 ביולי, לפיו זכו השמרנים רק באחוז אחד פחות מאשר מפלגת הלייבור האופוזיציונית. יום לפני כן ירדה הלי"ש לשפל של שנת 1986, בעיקר לעומת המטבעות האירופיים, כמה ימים קודם לכן היה שערה 3,1763 מארקים, אך כעבור יומיים ירד ל־3.13 מארקים, ב־29 ביולי התאושש במקצת שער הלי"ש ובלונדון הגיע ל־3.1470 מארקים.

לדברי פרשנים, היוותה הדאגה הפוליטית לאור סיום קשה של מושב הפרלמנט הנוכחי גורם בלחץ על הלי"ש. אך גם הדאגה המרכזית בשל תחזיות לצמיחה איטית מאוד של המשק ב־1986, וחששות לירידה נוספת במחירי הנפט, היוו גורמי־מפתח.

הדאגות בשווקים הזרים נבעו מידיעות בעיתונות הבריטית בדבר קרע בין תאצ'ר למלכה בבעיית דרום־אפריקה וסכנה של משבר חוקתי. הדאגה התרכזה גם בהשפעה של פרשת וסטלנד, הגורמת עדיין נזק לממשלה. למכירת חברת המסוקים הבריטית לחברת "יונייטד טכנולוג'יס" האמריקנית, בראשית השנה, קדמו התפטרותם של שני שרי קאבינט וביקורת חריפה על הממשלה בשל אופן טיפולה במו"מ על המכירה. דו"ח של ועדה נבחרת לענייני הגנה שנמסר בסוף יולי חידש את הוויכוח על־ידי מתיחת ביקורת על מעורבותם של שרי ממשלה בפרשה.

איין הארווד, כלכלן בחברת הברוקרים "ראו, פיטמן ומולנס", הגדיר את מכירות הלי"ש בחו"ל, בגלל גורמים אלה, כ"פאראנויה". לדעתו, החששות ליציבותה של הממשלה השמרנית יעלו וירדו חליפות. הקהילייה הפיננסית הבינלאומית מעדיפה את הממשלה הזאת על־פני האלטרנטיבה, סבור הארווד.

לדבריו, יש להניח כי החששות [illegible] גורמים פוליטיים ישככו בעוד זמן [illegible] לאחר שהפרלמנט יצא עתה לפגרת [illegible].

עוד אמר, כי השפל האחרון בשער [illegible] חייב לפני שעה להיות נקודתו הנמוכה [illegible].

הארווד סבור כי הלי"ש תתאושש במידת־מה, אלא אם כן [illegible] הנוכחי בז'נבה. פרשני שוק הנפט [illegible] אפשרות כי המחיר יירד עד ל־[illegible] החבית, אם חברות הארגון לא יקטינו את תפוקתן. המחירים נעים כעת סביב [illegible] דולרים לחבית.

לדברי פול צ'דטקוב, מנהל "[illegible] בנק" בלונדון, הממשלה רוצה בשער נמוך [illegible] הלי"ש, אולי של 67.0 נקודות [illegible] מטבעות. זה ישפר את כושר התחרות במיגזר התעשייתי מחוץ לנפט, [illegible] ידי הירידה התלולה יותר במחירי [illegible] ומבטלת את השפעת האינפלציונית [illegible] ירידת שער הלי"ש.

ג'אנט ברה,
כתבת רויטר בלונדון

גלגלי הבורסה

נמשך המעבר מצמודי מדד לחופשיות

שבוע המסחר בבורסה החל אתמול בהמשך המעבר מהשקעות צמודות לדולר להשקעות במניות חופשיות ובצמודות למדד. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־0.9%, בעוד ערך השוק של מניות ההסדר ירד ב־1.3%, מה שגרם ירידות נוספות במעט בכל שעריהן. מספר העליות במניות החופשיות היו פי שניים ויותר לעומת הירידות. העלייה הגדולה ביותר – 2.5% – נרשמה במדד השערים של מניות מזון וטבק. עודף ההיצע במניות ההסדר הגיע ל־3.3 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היה עודף היצע של 8.1 מיליון ש"ח בצמודות לדולר, ועודף ביקוש של 3.6 מיליון ש"ח לצמודות למדד.

הציבור השקיע אתמול 2 מיליוני ש"ח בקרנות הנאמנות המתמחות במניות והוציא 1.4 מיליון ש"ח מה"סולידיות".

הדולר השחור נע, בנטייה לירידה, בין 1.55 ל־1.56 ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.38% ל־1.47% והתשואות השנתיות בין 18.45% ל־19.20%. תוך [illegible] של 2.1 מיליון ש"ח, ל־2 סדרות [illegible] יום. לא הוגשו פקודות.

בשוק המניות עלו אתמול 182 [illegible] לעומת 84 שירדו ו־106 שנשארו בלי [illegible] ב־48 ני"ע היתה הפסקת מסחר. 16 [illegible] עלו ב־5% ויותר ו־7 ירדו ב־5% ויותר [illegible] 4 "קונים בלבד" ואף לא 1 "מוכרים בלבד" [illegible]

המחזור התקרב ל־8.8 מיליון ש"ח [illegible] מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה [illegible] ביותר היתה של בל"ל, שהמחזור בה [illegible] ב־686 אלף ש"ח, תוך ירידת שערה [illegible]

אלחנן הורוביץ

טור החדשות

"יוראל" נגד מס מפלה

איגוד הרכבות האירופי תובע ממשרד האוצר להפחית את המיסים המוטלים על רוכשי כרטיס "יוראל פאס", ולהעמידם על 20% לכל היותר, בדומה למס המוטל על כרטיסי טיסה. מדובר בכרטיס רכבות פתוח, המאפשר לבעליו להשתמש בלא הגבלה בשירותי הרכבות של 16 מדינות באירופה. הכרטיס מיועד לנוסעים ותיירים שמקום מגוריהם הקבוע ואורחותם מחוץ ליבשת אירופה, ולפיכך חייבים אזרחי ישראל לרכוש את הכרטיס בארץ, טרם צאתם לאירופה.

על־פי החוק מוטלים על הכרטיס שני היטלים: האחד, של 15% על שירותים מיובאים, והשני, של 15%, על שירותי קרקע. בסה"כ מדובר איפוא בהיטל של יותר מ־32%, שעה שכרטיסי טיסה הנרכשים בארץ חייבים בהיטל של 20% בלבד.

עלי וייס, נציג איגוד הרכבות האירופי בישראל, מסר כי בשל המסים הכבדים המוטלים על רוכשי הכרטיס בישראל, פחת כדי מחצית מספרם של הישראלים שרכשו השנה את הכרטיס, מ־6000 ל־3000 בלבד.

בדיקה שנערכה באיגוד הרכבות האירופי מעלה שכדאי לרכוש כרטיס "יוראל־פאס" לתקופה של 7 ימים, אם התייר מתכוון לנסוע 1500 ק"מ לפחות. מחירו של כרטיס זה 210 דולר. כרטיס לתקופה של 15 יום, במחיר של 260 דולר, כדאי לנסיעה של 2500 ק"מ, וכרטיס ל־21 יום, שמחירו 330 דולר, כדאי לנסיעה של 3000 ק"מ. מתברר, כי 70% מרוכשי הכרטיסים הם מבוגרים, הנהנים באמצעות הכרטיס משירותי המחלקה הראשונה ברכבות האירופיות. צעירים עד גיל 26 יכולים לרכוש כרטיס זול יותר, אך הוא תקף למחלקה השנייה בלבד. מחירו של כרטיס לצעירים 290 דולר לתקופה של חודש ו־370 דולר — לחודשיים.

יצויין, כי נוסף על האפשרות לנסוע ללא הגבלה ברכבת מעניק כרטיס ה"יוראל פאס" נסיעה בחינם, או בהנחות של ממש, בספינות המשייטות באגמים, במעבורות החוצות מעברי ימים ובאוטובוסים הפועלים כשירותים מיוחדים. כך, למשל, ניתן להפליג חינם באונייה משטוקהולם להלסינקי, במעבורת בין יוון לאיטליה, במעבורת שבין צרפת לאירלנד, ועוד.

יתרונות נוספים שמעניק הכרטיס הם העדר הצורך לרכוש כרטיס מראש לכל נסיעה, והעובדה שתחנות הרכבת ממוקמות בדרך כלל במרכזי הערים הגדולות באירופה (שלא כמו שדות התעופה, למשל).

להעביר העודפים בתקציב לסקטור היצרני

ניתן כבר לקבוע ששנת 1986 תהיה שנת [illegible] בהרבה בתחזיות של התקציב הלאומי. על־פי אומדני התקציב הלאומי, הצריכה לנפש היתה אמורה לגדול ב־0.8 אחוזים [illegible] הממוצעת ב־1.7 אחוזים. כפי שמשתקף [illegible] מנתונים, הצריכה הפרטית לנפש תעלה השנה ב־8 אחוזים (לאחר ירידה מצטברת של 11 אחוז בשנתיים הקודמות). כלומר, הגידול של הצריכה הפרטית הסתכם בכ־10 אחוזים. הגידול יהיה גבוה בכ־7 אחוזים מעל לאומדן המוקדם.

[illegible] הסקורות לגידול הצריכה הפרטית הם מגידול התוצר המקומי [illegible] צריכה.

התחזיות אינן מדוייקות גם בתחומים אחרים. התחזית הניחה עליה של 4 אחוזים במחירי היבוא והיצוא וירידה של 5 אחוזים במחירי הדלק. הירידה במחירי הדלק תהיה חריפה הרבה יותר מהתחזית [illegible] עלייה במחירי היבוא והיצוא.

הנתונים [illegible] של החשבונאות הלאומית מן הראוי שיתנו את [illegible] גם בתקציב המדינה. הצריכה הפרטית בישראל היא כ־15 [illegible] דולר. גידול של 7 אחוז בצריכה הפרטית מעל לאומדן יתן [illegible] של כ־1 מיליארד דולר.

[illegible] המיסוי הממוצע בצריכה הפרטית מתקרב ל־50 אחוז, אך [illegible] היבוא בתוספת הצריכה גבוה מהממוצע, מדובר [illegible] והכנסות בתקציב של 500 עד 600 מיליון דולר. ירידת מחירי הדלק תחסוך עוד כ־500 מיליון דולר. אם כי אין לסכם שני סכומים אלה.

העודף לא מקרי

[illegible] מקרה, העודף התקציבי של 400־350 מיליון דולר, שבא [illegible] בארבעת החודשים הראשונים של שנת התקציב, איננו [illegible] ואיננו [illegible]. העודף שנוצר הוא חלק מהעודפים שנוצרו, [illegible] כתוצאה מהשינויים באומדנים של החשבונאות הלאומית [illegible] מבוסס התקציב.

[illegible] התקציבים מנסים להסתיר את העודפים ולדבר באופן [illegible] על גרעונות וחריגות מהתקציב המאושר.

[illegible] התקציבים לא יוותר עדיין על המסים שהממשלה החליטה [illegible] על שירותי בריאות, חינוך, זקנים וטף. כן סבורים באוצר, כי [illegible] הכספים יש להשתמש להוזלת עלויות העבודה, להורדת מסי [illegible] ולתוספות תקציביות למשרד הבטחון. משום כך אגף [illegible] מפריז בתיאור הגרעונות ומטשטש את הדיון הציבורי [illegible] מה לעשות בעודפי התקציב שנוצרו בניגוד לרצונו של [illegible].

הכל [illegible] היה מחייב, במידה שנוצרו עודפים, ואגף התקציבים [illegible] אין להרחיב את התקציבים הציבוריים — לבטל את [illegible] מאחר שהעודפים נוצרו באמצעות גביית־יתר של מסים, [illegible] לבטל את העודפים בצורה פשוטה, ע"י הקטנת ההכנסות [illegible] כלומר, שהממשלה תקטין את משיכותיה בשוק ההון [illegible] למגזרי התעשייה והחקלאות לגייס כספים להשקעות [illegible] של חובות.

[illegible] לנסות להסתיר את העודפים מעיני הממשלה והשרים. יש [illegible] ליצור עודפים. עם העודפים יישארו בקופת האוצר, הם [illegible] לכל מיני צרכים אמיתיים ומדומים בסקטור הציבורי. על מנת [illegible] לא יוחזו את הוצאות משרדיהם, יש להעביר את העודפים למשתמשים בסקטור היצרני, שמדיניות הריבית הממשלתית הכניסה אותם למשבר חמור.

50 מיליון דולר תוספת שניתנו כבר למשרד הביטחון, ועוד 50 מיליון דולר שניתנו להקלות מס הכנסה לחברות, מוכיחים כי תהליך זה בעיצומו. כאשר תהליך זה יתרחש שוב, ינסה אגף התקציבים לממן את תוספת ההוצאה ההצעות האלה ע"י הצעות להטיל מיסוי על הוצאות רווחה ולקצץ בשירותים חיוניים לאזרח. מדיניות כת יענה רב־שנתית זו של אגף התקציבים מביאה כל הזמן להעתקת משאבים מסקטור ההשקעות והרווחה לסקטור השירותים הציבוריים, ובעיקר הבטחוניים.

על־פי התמונה המצטיירת, ניתן כבר, על בסיס הנתונים הקיימים, להגדיל את הסכום המשוחרר להנפקות לגיוס כספים לסקטורים יצרניים ל־850 מיליון דולר, ולהקטין בסכום דומה את הגיוס הממשלתי. שינוי כזה יביא גם להורדת שערי הריבית לטווח ארוך, ואחר־כך גם של הריבית לטווח הקצר, כתוצאה ממעבר בין שוק ההון לבין שוק הכספים.

לאחר המעבר לסל — לעבור לריבית נורמאלית

גובה הריבית, שהוא פי 3־4 מהרמה המקובלת בעולם, מהווה עדיין האנומליה הגדולה של המשק הישראלי. לאחר המעבר לסל יש לעבור גם לשיעורי ריבית המקורבים לרמה העולמית. לא ייתכן לנהל משק המשלם ריבית כה גבוהה, רק כתוצאה מכך שהממשלה מגייסת את רוב שוק ההון ומייקרת ע"י כך את הביקוש לכסף השקלי. הריבית העודפת שמשלמים עסקים בישראל מגיעה לכ־13 אחוז מתפוקתם, וזה כ־10 אחוזים יותר מאשר במדינות אחרות. 10 אחוזים מהתפוקה יכולים להוות ההפרש בין רווח לבין הפסד. מפעל המרוויח 5 אחוזים ממחזורו יכול להתקיים לאורך זמן, מפעל המפסיד שנה בשנה 5 אחוזים יתחסל תוך מספר שנים לא רב, כתוצאה מגידול החוב והריבית על נטל חוב זה, שייתוסף לריבית המשולמת על השימוש בהון חיצוני לשם קיום תקין של הייצור.

עניין של סדר עדיפויות

המחלוקת סביב נושא זה מתנהלת גם באוצר. שר האוצר מאפשר לאגף התקציבים להופיע ולהשמיע את דעותיו בלי שיחליט על מדיניות כוללת בהתאם לדעות אלו. אולם בכך לא די. יש להביא את הנושא להכרעה. יש להפסיק לצבור עודפים בתקציב הממשלתי, כי העודפים, כמו פרצה הקוראת לגנב, יגרמו הרחבת ההוצאה התקציבית. נראה שהפילוסופיה של אגף התקציבים היא, שמותר להרחיב את ההוצאה הממשלתית למעט הוצאות על שכר והוצאות רווחה. כלומר, בסופו של דבר ויכוח על סדרי עדיפויות.

על בסיס סדר עדיפויות נכון, יש לחזק את המשק היצרני, התעשייה, הקיבוצים, המושבים וענפי תשתית אחרים, כגון הפקת מים, כבישים ארומים ועוד. אגף התקציבים אינו מבין את תפקידו בהקצאה אופטימלית של המקורות ויש לו סדר עדיפויות שונה. לכן, מתפקידו של הדרג המדיני, קרי: הממשלה, להכריע ולקבוע סדר עדיפויות נכון.

צבי טימור

הורדה גדולה במכסים צפויה בסוף השנה

ב־1.1.87 על־פי הסכם ישראל עם [illegible] הקהילייה האירופית המשותפת, [illegible] רמת המכסים בישראל כלפי השוק [illegible] 60% מהרמה הבסיסית שהיתה קיימת [illegible] 1975. כיום עומד המכס, באופן כללי, על 60% מהרמה הבסיסית של שנת 1975. לכן רמת המכס ב־1987 תהיה בגובה של 40% מהרמה הנוכחית. יצויין, כי ב־1989 רמת המכס כלפי השוק תהיה אפס, עפ"י ההסכם.

ישנם מספר סעיפי מכס בהם רמת המכס הנוכחית נמוכה מ־50% מהרמה הבסיסית שהיתה קיימת ב־1975. לכן גובה המכס ב־1987 יותאם לפי הצורך לרמה אשר נקבעה בהסכם. לגבי סעיפים בהם ישנו תשלום שקלי ליחודות מדידה יחושב גובה המכס ביחס לערכו הדולרי של התשלום ב־1975.

להלן מספר דוגמאות להפחתת המכס בענפים שונים:

המוצר	רמת המכס הנוכחית לשוק	רמת המכס ב־1987	סה"כ הורדה
[illegible]ת סכה	19.1%	7.6%	11.5%
[illegible]ת הנחושת	9.5%	3.8%	5.7%
[illegible]סמנט הנתרן, האשלגן או האמוניום	10.0%	4.0%	6.0%
[illegible]ות מהסוג המשמש בתעשיית תמרוקים וסבון	13.8%	5.5%	8.3%
[illegible]ידי וסכינה	22.5%	9.0%	13.5%
[illegible]ות לקוסמטיקה ומלוויהם, למעט שפתונים	14.8%	5.9%	8.9%
[illegible]	19.1%	7.6%	11.5%
[illegible]ות שקיות שעובי דפנותיהם עולה על 0.10 מ"מ	22.5%	9.0%	13.5%
[illegible]ת כירורגיות	12.5%	5.0%	7.5%
[illegible]ת מעור מורכב המיוחדות להגנתם של עובדים בתעשייה	12.5%	5.0%	7.5%
[illegible] קרטון כרומו	21.2%	8.5%	12.7%
[illegible]ים אקריליים או מודאקריליים	0.78 ש"ח ק"ג	0.31 ש"ח ק"ג	0.47 ש"ח ק"ג
[illegible] עשויים קשרים	7.70 ש"ח/מ"ר+4.2%	3 ש"ח + 1.7%	4.70 ש"ח + 2.5%
[illegible]ים וכיסוי רצפה	13.1%	5.0%	8.1%
[illegible]ת תחתונים	12.7%	5.1%	7.6%
[illegible]ים לגברים או נערים	0.3 ש"ח/כ"א+10.6%	0.12 ש"ח + 4.2%	0.18 ש"ח + 6.4%
[illegible]ים למיניהם	10%	4.0%	6.0%
[illegible]על חיצוני להגנה	8.5%	3.4%	5.1%
[illegible]ת לחץ	11.2%	4.5%	6.7%
[illegible]ות צנטריפוגליות מיוחדות למנוע של טרקטור	21.2%	8.5%	12.7%
[illegible]ן ניתן להקפאה בלבד	12.5%	5.0%	7.5%
[illegible]ים חשמליים אחרים	7.5%	3.0%	4.5%
[illegible] לחץ למדידה או לבקרה של זרימה	8.5%	3.4%	5.1%

● לשכת ארגוני העצמאים תובעת משר [illegible] משה קצב, ומהביטוח הלאומי, לבצע [illegible] בהרכב המוסדות והוועדות של הביטוח הלאומי, ולהכליל בהם את הנציגות ההולמת המגיעה לעצמאים על־פי חלקם בתשלומי הביטוח הלאומי. השר קצב עומד [illegible] מינויים אלה את המועצה החדשה של הביטוח הלאומי, בלי לתת ייצוג מפורש לעצמאים, עקב הקביעה בחוק הביטוח הלאומי משנת 1959 שמוסדות הביטוח הלאומי מורכבים ממעסיקים ומועסקים.

● עד שנת 1992 יהיה במשק חוסר של [illegible] טכנאים ומהנדסים בשנה. הביקוש לבעלי מקצועות אלה יהיה בין 23־29 אלף וההיצע כ־21־22 אלף טכנאים והנדסאים — מגלה מחקר חדש שהוגש, לסגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון. המחקר הוזמן על־ידי משרד החינוך במסגרת בדיקה מחודשת שעורך המשרד בנושא מדיניות החינוך הטכנולוגי בישראל. בראש צוות המחקר עמד ד"ר שלמה וקס מהמחלקה להוראת הטכנולוגיה והמדעים בטכניון. המחקר נערך בחסות מוסד שמואל נאמן בטכניון למחקר מתקדם במדע ובטכנולוגיה. מהנתונים שנאספו מתברר, כי בשנים הקרובות לא רק שאין עודף היצע לטכנאים והנדסאים, אלא שיהיה, כאמור, חוסר של טכנאים והנדסאים. לפיכך מומלץ שמוסדות ההכשרה ימשיכו לפחות בהיקף הפעילויות הקיים מבחינה כמותית.

● בהתאם להסכם ועבודת המקימה בתעשייה מ־4.6.79, יש לערוך את התיקרה לצורך התשלומים המופרשים לקרן הפנסיה המקיפה ב"מבטחים". התיקרה לצורך תשלומי הפנסיה היא 85% מהמקסימום הקבוע לתשלום דמי ביטוח עפ"י חוק הביטוח הלאומי תשכ"ח־1968. עם העלאת תיקרת תשלומי הביטוח הלאומי לחודש, החל מ־1 ביולי 1986, ל־2,981 ש' תהיה התיקרה לצורך התשלומים ל"מבטחים" 2,491 ש' לחודש.

הקטל בדרכים, המחיר הכלכלי

לתאונות הדרכים, המהוות אסון כבד למשפחות רבות, יש גם מחיר כלכלי: ההפסד השנתי הנגרם כתוצאה מן התאונות נאמד ב־400־300 מיליון דולר — ציין יו"ר ועדת המשנה לבטיחות בדרכים, חה"כ אוריאל לין, במכתבו לראש הממשלה פרס. המכתב נשלח לקראת ישיבת הממשלה שדנה בנושא.

לפי נתוני הוועדה, מדי שנה נהרגים בדרכים כ־400 איש, 3,300 נפצעים קשה ו־18,800 נפגעים. לדעת לין, על הממשלה לקבל החלטות בחמישה תחומים:

א. להגדיל את ההשקעות בתשתית הכבישים. השקעה בתשתית תקטין עד למינימום את התוצאות הקטלניות של טעויות אנוש. מספר כלי הרכב לק"מ כביש בישראל הוא מן הגבוהים בעולם המערבי.

ב. יש להטיל אחריות אישית על נושאי משרה בשלטון שתפקידם לדאוג להבטחות. כך, למשל, לטענת לין, ראש מועצת חוף הכרמל אחראי באופן אישי לאסון הרכבת בצומת הבונים. ראש המועצה ביקש רשיון להפיכת שטח בתחום שיפוטו לשמורת טבע, בלי לדאוג ליצירת תנאים שימנעו תאונה במפגש הכביש עם מסילת הברזל.

ג. בשבוע שעבר אישרה ועדת הכלכלה בקריאה ראשונה את החוק המחייב חגורת בטיחות גם בעת נסיעה בתוך העיר. להערכת חה"כ אוריאל לין, יוריד השימוש בחגורות בטיחות, בכל מקום ובכל זמן, את שיעור הנפגעים בכ־15 אחוז ואת שיעור ההרוגים בכ־10 אחוזים.

ד. דרושים שינויים בקבלת רשיון נהיגה. יש להעמיק את הוראת הנהיגה ולהחמיר בקריטריונים למתן רשיונות.

ה. יש להרחיב את היקף אכיפת החוק בדרכים בעזרת משטרת התנועה ומתנדבים.

יצחק שור

משק המים

300 נקודות סיכון

נציבות המים איתרה באחרונה 300 "נקודות סיכון" המהוות מאגרים לזיהום מי השתייה בארץ. 19 מכלל האתרים הללו מחייבים טיפול מיידי.

נציבות המים ערכה מיפוי מדוייק של כל נקודות הסיכון, במטרה לאתרן במהירות כאשר מתגלה זיהום פתאומי במי השתייה. אולם בגלל מחסור בתקציב אין לנציבות אפשרות לטפל בחיסול הנקודות הללו.

אשר לקיצוץ באספקת המים, מנציבות המים נמסר כי עד כה נסגרו 80 בארות פרטיות של חקלאים אשר חרגו ממיכסות המים המאושרות להם. פעולה זו גרמה להרתעת החקלאים, אשר צימצמו את השימוש במים ב־19 אחוזים בשלושת החודשים האחרונים.

צופים שיפור בשוק המניות

בשבוע האחרון הורגשה מגמה חיובית בשוק המניות, שלוותה בגידול במחזורים ובעליות שערים. מדד המניות ללא בנקים עלה בשבוע האחרון בשיעור של כ־4 אחוזים.

הגורמים העיקריים לתפנית חיובית זו במגמת המסחר הם: ההחלטה מסוף השבוע הקודם, בדבר הצמדת השקל לסל המטבעות. הציפייה לשיפור מסוים בתוצאות העסקיות של המחצית לשנת 1986 במספר מגזרים בסקטור העסקי, כולל חתימה צפויה על עיסקת חבילה: תחושת יציבות מסויימת במערכת הפוליטית־כלכלית, שבאה לידי ביטוי בדחיית משבר פוליטי בעקבות פסיקת בג"צ, האופטימיות הנהירה ביחס לחתימה קרובה על הסכמי השכר בסקטור הציבורי.

אם לא יחולו שינויים במפה הפוליטית או הכלכלית תימשך כנראה המגמה החיובית בשוק המניות. מסתבר כי לציבור אין אלטרנטיבה אחרת להשקעות, כיה גם שתוכניות החיסכון הצמודות לסל לא הפכו ללהיט. גם הריבית הבנקאית על פקדונות שקליים תרד כנראה השבוע, עקב הצטברות עודפי נזילות בבנקים המסחריים.

עוד מינויים בבנק הפועלים

מבנק הפועלים נמסר על שורה של מינויים בשלוחות הבנק בחו"ל:

מיכה סמיון, מנהל אזור ת"א בבנק, התמנה כאחראי על פעילות הבנק באנגליה ומחליף בתפקיד את יוסף דאובר.

ד"ר אפרים טואף, הממונה על מחלקת סחר־חוץ בבנק, התמנה כמנהל בנק הפועלים בשוויץ. ד"ר טואף מחליף בתפקיד זה את וולטר סימונסון.

ציון עזר נתמנה כמנהל סניף הבנק בבוסטון, במקום שמואל שקד. עזר שימש בשנים האחרונות כמנהל מחלקת המנגנון בבנק.

זהו שלב נוסף של מינויים חדשים במערכת הבינלאומית של בנק הפועלים. כזכור, מונה באחרונה אבי אולשנסקי, משנה למנכ"ל בבנק, כאחראי על הפעילות הבינלאומית של הבנק. עודי ורדיזר, משנה למנכ"ל בבנק, נתמנה כאחראי על פעילות הבנק ביבשת צפון אמריקה.

חגים מתוקים

● ספר מקיף על התנועה הקיבוצית נערך עתה על־ידי המכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה. הספר המקיף 283 קיבוצים מכל התנועות הקיבוציות, נתנהל מאז חודש אפריל האחרון. ועורכים אותו ד"ר שמעון שור מקיבוץ שמרת וד"ר רנה מיסלברג מקיבוץ יהואל.

העורך הכלכלי: צבי טימור

בעריכת גיורא מנור

לקראת בכורה

המקהלה האכזרית

המחזמר האמריקני „שורת המקהלה" עומד להיות מוצג בארץ

מאת גיורא מנור

במשך שנים ארוכות היה „מבחן הבימה", ה־AUDITION משאת־נפשם המוצהרת של שחקני ורקדני ישראל. כמו במעט כל משאת־נפש, האידיאליזציה של מוסד זה נבעה יותר מבורות, מאשר מהיכרות ממשית עם אחת התופעות האכזריות ביותר של עולם הבימה האמריקני.

לאמנים הישראליים הצעירים היה נדמה, שלו ניתנה להם ההזדמנות הדמוקראטית, החופשית, להראות למפיק ולבמאי את יכולתם, כשהם אלמונים הנבדלים זה מזה במספר הרשום על בגדם בלבד, היו הכל מודים מיד בכשרונם האדיר ונותנים להם תפקידים שהם ראויים להם, לדעתם. בלי פרוטקציה, או יחסים אישיים מיוחדים.

מייקל בנט, הכוריאוגרף האמריקני שרקד בעצמו בהפקה המקורית של „סיפור בפרברים", ואשר לא היו לו כל אשליות בקשר למבחני־הבימה, יצר סוג חדש מחזמר. שעה שביים את „שורת המקהלה" שלו בשנת 1975. המבחן, הברירה (המאוד לא טבעית) של רקדנים ללהקה, הוא המסגרת והתוכן הדרמטי של המחזמר. החידוש שלו היה בכך, שהדיאלוג נסוג לשורה השניה, ואילו המחול קיבל את חלק הארי בהפקה. זו היתה ראשיתה של שורה שלמה של מחזות מוסיקאליים, שעיקרם או רובם מחול בלבד. ומוסיקה, כמובן.

כשהגעתי לראשונה לניו־יורק בראשית שנות ה־70, התקשרתי עם מי שנחוץ היה להתקשר, כדי שאוכל להיות נוכח במבחן־בימה. שוחחתי עם אחת מעוזרות־ההפקה של המחזמר „מוסיקת לילה זעירה". ואישה צעירה זו, משששמעה את מבוקשי, אמרה: „אין בעיות, אתה מוזמן לבוא, אבל האם אינך נרתע ממראה דם?"

לא כל־כך תפשתי את הדימוי האכזרי שלה. ואמרתי באותה נימה מבודחת, שאני לולן במקצועי, וכי שחטתי בזמני הרבה עופות בלי בעיות נפשיות. „או.קיי." היא ענתה, „תבוא ביום זה וזה בשעה 10."

כשראיתי את שיטת הברירה, את הרגעים המועטים שניתנו לכל מועמד לתפקיד שעמד לבחירה, את השרשרת הבלתי פוסקת של 170 איש, הנאבקים על תפקיד משני אחד, הבינוני, איזה אדישות נפשית, איזה מנגנוני־הגנה צריך האמן לבנות לו בתוכו, כדי לעמוד בכך.

על מנת לסיים אפיזודה זו בפואנטה בעלת מוסר־שכל, אוסיף, שאת התפקיד המבוקש קיבל לבסוף נבחן אחד, שהבמאי הכיר אותו ועימו עבד כבר בעבר. כשזה עלה לבימה, עוד לפני שפתח את פיו, אמר הבמאי למזכירתו. „תרשמי את הטלפון שלו, הוא בחור מוכשר ואותו אני רוצה."

עד כאן על התהליך הדמוקרטי של מבחני־הבימה.

הצלחתו של המחזמר, שסוף סוף מגיע אלינו (ואמנם לפני שנים אחדות ניסה אחד הכוריאוגראפים מהשורה השניה להפיק גירסה עיברית, מעובדת ל„שורת המקהלה", אבל בעלי־הזכויות בארה"ב פנו לבתי־המשפט, והמפיקים הפסידו ונאסר עליהם להפיק את ההצגה שלהם...) אינה תלויה בנושא דווקא. המחול הסוחף והמוסיקה הקליטה, התפאורה הפשוטה אבל המרשימה כל־כך, והביצוע המבריק, הם שהפכו את „שורת המקהלה" ללהיט שלא היתה לו דוגמא על בימות ברודווי.

על־פי־רוב, הצגות העוסקות בתיאטרון עצמו נוטות לרומנטיזציה של אוירת מאחורי־הקלעים, לא כן מייקל בנט. להיפך. הוא נוטה לחשוף את היחסים הקשים ואת המאמץ הנפשי והפיזי, הנדרשים מרקדני המקהלה האלמוניים, הגיבורים הזוהרים, שהם בעצם, עבדים משועבדים לשאיפתם לרקוד ולהופיע; לכוריאוגרף הכל־יכול, ולמפיקים שבצע כסף הוא עיקר מטרתם. האמנות מגיעה רק בשורה שניה. העיקר היא ה„שורה התחתונה" של הכנסות הקופה.

55 משתתפים יגיעו לארץ, מחוכם 17 אנשי התזמורת על 28 טון הציוד שלהם, תפאורה ותלבושות. המחזמר הוצג כבר מעל 3000 פעם וזכה בתשעה פרסי „טוני".

בארץ תועלה „שורת המקהלה", בקיסריה ב־19.8, 20.8, 21.8, 23.8, ובבנייני־האומה בירושלים ב־24.8.

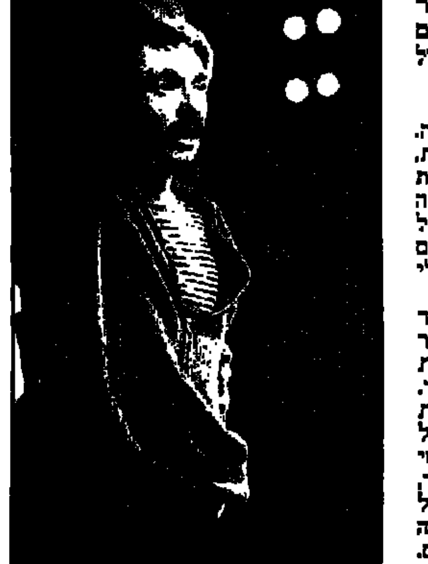

מייקל בנט

וידאו

„חיפושיות הקצב"

וידיאו־רוק — קוטנר מציג: ה„ביטלס" מחר, במוזיאון חיפה

ארבעת המופלאים יהיו נושא התוכנית החמישית בסידרת ערבי הרוק־וידיאו, שעורך יואב קוטנר במוזיאון חיפה.

אחרי התוכניות שהוקדשו לדיוויד בואי, „ג'נסיס", ופיטר גבריאל, „דייר סטרייטס" ו„פוליס", ו„גדולי הגיטאריסטים", מגיע קוטנר ל„ספסיאליטה" שלו, הלהקה לה הקדיש זמן ותשומת לב יותר מלכל להקה אחרת. (הסידרה שערך בגלי צה"ל — „מסע הקסם המיסתורי", היתה ככל הנראה הארוכה שבתוכניות התעודה ברדיו הישראלי, אי פעם.) רוב סרטוני החיפושיות נוצרו בטרם ידוע הווידיאו ואחדים מהם, כמו הסרטון המהפכני של „שדות התות־לנצח", פרצו את הדרך לסרטוני־המוסיקה.

בין הקטעים שברשות קוטנר צילום הופעת־הצדקה של ג'ון לנון בניו־יורק (שיצא אחרונה, באיחור של 14 שנים, על גבי תקליטים.) הקטעים הועברו לווידיאו מצילומים וסרטי קולנוע, וישנם גם מעט קטעים חדשים, שצולמו במיוחד לווידיאו.

כל התוכניות נערכות בחצרו המרווחת והנעימה של מוזיאון חיפה. ההקרנות נעשות על מסך גדול והישיבה נוחה במזג־האוויר הקריר בשעת ההקרנה — 21.00 והן נמשכות עד חצות. איכות הסרטונים וההגברה — בינונית.

מחיר הכרטיסים ירד לשישה שקלים וכ־300 איש בממוצע צופים בהקרנות.

מחר ב־21.00 — „חיפושיות־הקצב".

עמית רוט

ה„ביטלס" בימי זוהרם

ג'אז

ימי א' של ג'אז בבית־ליסין

מאת עמית רוט

להקת „הפלטינה" פתחה את מופעי ...ודש במרתף הג'אז העליון בבית־...ין. ביום א' נערכה הופעה מיוחדת של ...ירדן אלי מאירי, שחזר לחופשה בארץ ...מודיו בבית־הספר לג'אז ב„ברקלי", ...סטון. עם מאירי הופיעו אורי אגמון ...סקסופון, עמוס הדני — גיטרה, אריה ...ין — באס, גיא בן־ברק בתופים.

ביום א', 17.8, תופיע להקת „ברוש" בערב ...דוק, ושבוע אחר־כך ב־24.8 — תופיע ...תו של נגן הקלידים עופר פורטוגלי עם ...ד עצמון בסקסופון, גיא בן־ברק בתופים, ...תי שימרון — בבאס.

לסיום חודש אוגוסט, ביום א' 31.8, צפויה הופעת להקתו של עדי רנרט — הנגנים עוד לא ידועים.

אבל, כל ההופעות האלה עדיין לא מוכיחות שהג'אז בארץ במצב טוב. אגודת הג'אז הישראלית — הגוף היחיד שפועל בארץ על בסיס התנדבותי למען הג'אז — נקלעה לקשיים כספיים חמורים בעקבות ההופעות הנפלאות של להקת „גרהאם קולייר־מיוזיק". הקהל לא בא כמעט, וההוצאות לארגון ארבעת המופעים ואירוח הנגנים לא כוסו ממכירת הכרטיסים.

האגודה פונה לעזרה, והיא מבקשת תרומות מכל מי שתומך בפעילותה וחושב שהיא חשובה. ...

בעשור האחרון היתה אגודת הג'אז הישראלי שותפה להרבה פעילויות היותר מעניינות בג'אז הישראלי, והרבה נגנים ישראלים (כמו, למשל, הגיטריסט המצוין מודרי פרבר, עושה חיל בארה"ב) למדו הרבה על ג'אז בעזרת יו"ר האגודה, ארם ברוך, והתקליטייה־ספרייה שלו. אז אם זה מדבר אליכם, תנו יד, פנו לאגודת הג'אז הישראלית (תיבת דואר 206, קרית־חיים, 26101) ואולי גם תשלמו את דמי החבר המצחיקים ותהיו חברים באגודה. החברות תקנה לכם מידע חודשי על מה שקורה בארץ ובעולם בתחום הג'אז — הופעות, תקליטים חדשים ואפשרות לקבל הנחה בהופעות שמארגנת האגודה — וזו תרומה נטו לג'אז.

משהו עולמי

שקספיר על הבמה המקורית

תאטרונו של שקספיר, ה„גלוב", בשנת 1613

בשנת 1613 עלה באש תיאטרון להקתו של שקספיר, ה־GLOBE, מבנה־עץ עגול, מין חצר שמרפסות סביב לה, ובו רוב הקהל עמד על רגליו תחת כיפת השמים. כשנערכו שם הצגות הבכורה העולמיות של „הסערה" או „המלך ליר".

ידוע היטב, היכן עמד אותו תיאטרון היסטורי. בלונדון, על הגדה הדרומית של נהר התמזה, מעבר לגשר עתיק, מול ה„סיטי" של ימינו. הוא נבנה במקום זה, כדי להיות מחוץ לגבולות שטח השיפוט המוניציפאלי של עיריית לונדון, כי פרנסי העיר מעולם לא נטו חסד לתיאטרונים ולשאר „שטויות מסוכנות וקלות הראש" של שחקנים וארחי־פרחי אחרים, מסוגו של ויליאם שקספיר. גם היום שייך המקום לעירייה, והצרות נמשכות...

כי לפני 17 שנה החל השחקן האמריקני סם ואנאמייקר, שחי בלונדון מאז שנות ה־50, ומוכר לקהל מתפקידיו הרבים בסרטים, לאסוף כספים, כדי להקים מחדש את תיאטרון ה„גלוב". במתכונתו העתיקה. ולחדש בו את הצגות שקספיר.

הוא אף קיבל חוזה־חכירה ל־125 שנה מהעירייה. ועמד לבנות את התיאטרון הישן־החדש שלו. עד שהתערבו בעניין מנהיגי הרחובות של אותו רובע לונדוני. כי בנקודה ההיסטורי עומד בימינו מוסך. בו חונות עגלות־האשפה האישיות של עובדי־העירייה לאחר שסיימו את עבודתם. והם אינם מוכנים שבגלל איזה שקספיר בלתי ידוע יוזז המוסך ואת חדרי־ההלבשה שלהם לבניין אחר. העניין הגיע לבסוף לערכאות, והאשפה ניצחה את השמרנות של המנקים.

ויש, על כן, סיכוי, שבעוד שנה כבר יוכל הצופה, הרוצה להתנסות בחוויה שקספירית בתנאים דומים לאלה, כמו שצפו בני תקופתו של המחבר, לעשות זאת. התיאטרון החדש יהיה בן 1,500 מקומות. אלף מהם בשלושה יציעים, ועוד 500, ממש כמו האליזבתאנית, בחצר מול הבימה. מקומות עמידה בלבד.

המושבים ביציעים יהיו ספסלי־עץ ללא משענת, ממש כמו ב„גלוב" המקורי. ולא תהיה תאורה חשמלית על הבימה, וגם לא מיקרופונים והגברה אלקטרונית.

ועל כן יתקיימו ההצגות בשעות אחר־הצהריים, כמו במאה ה־17. לאור הטבע. ואם יירד גשם, יירטבו הצופים באופן אותנטי־היסטורי לחלוטין.

ג.מ.

התיאטרון החיפני לברודווי

התיאטרון העירוני חיפה יופיע בעונה הקרובה בניו־יורק. עם שתי הצגותיו „נפש יהודי" ו„גטו", במסגרת הסכם לשיתוף פעולה אמנותי, שנחתם בין מנכ"ל התיאטרון העירוני חיפה, נעם סמל, לבין המנהל האמנותי של התיאטרון „ריבוע המעגל" („סירקל אין דה סקוואר").

התיאטרון העירוני חיפה יופיע במשך ארבעה שבועות רצופים בתיאטרון „סירקל אין דה סקוואר", המכיל 700 מקומות.

במשך 28 שנות קיומו מהווה תיאטרון „סירקל אין דה סקוואר" במה לטובי השחקנים, והוא מעלה הצגות מעוררות עניין. לאחרונה הופיע בתיאטרון אל פאצ'ינו.

מנהלו האמנותי של התיאטרון, הבמאי טד מאן, יביים בתיאטרון העירוני חיפה במהלך העונה הבאה.

מוסיקה

התזמורת הסימפונית חיפה בתשמ"ז

מאת מדי שני

בעונה הקרובה, הל"ז של התזמורת הסימפונית חיפה, יהיו שתי סדרות בנות 12 קונצרטים — בימי א' וב' באודיטוריום חיפה — וסדרה שלישית בת 11 קונצרטים במוצ"ש בבית נגלר בקריית חיים. לא תהיה סדרה קונצרטים מיוחדים, אך לעומת זאת תהיה הרחבת הפעילות המוסיקלית מחוץ לחיפה: קונצרטים בתיאטרון ירושלים, בהיכל התרבות ע"ש סמיר בבאר־שבע ובמוזיאון תל־אביב. כמו כן יהיו שתי סדרות של חמישה קונצרטים מוסברים „לכל המשפחה", בחיפה ובקריית־חיים.

סטנלי ספרבר ינצח על קונצרט הפתיחה, שיתקיים ב־25.10.86, בתכנית שכולה מוקדשת לברהמס: „פתיחה טראגית" ו„הרקוויאם הגרמני" בהשתתפות הזמרים גילה ירון, סופראן, ירון וינדמילר, בריטון, ומקהלת דיסלדורף מגרמניה (העיר התאומה של חיפה). ספרבר ינצח על תכנית קולית בהשתתפות מקהלה, נוספת, מדיסלדורף, „גמנסיית דיסלדורף", שתבצע בין היתר את המיסה „ההכתרה" מאת מוצרט. השנה תינתן הזדמנות לשני המנצחים הצעירים, שזכו אשתקד בתחרות למנצחים צעירים, נועם שני ודב שרף, וכן למנצחת החיפאית דליה אטלס. בין המנצחים האורחים, מחו"ל: סידני הארט (ארה"ב), קורט רדל (גרמניה), מרק ג'קנבדיאן (אנגליה) גילברט ואריג (גרמניה).

רשימת הסולנים כוללת את הגיטריסט הנודע גי לוקובסקי מבלגיה, שיבצע שתי יצירות, הקונצ'רטו „ארנחואז" מאת רודריגו וקונצ'רטו לגיטרה של ויוולדי; ... שינגן את ... בקונצ'רטו „הכפרי" מאת המלחין הצרפתי פולנק; שני אמנים מאיטליה, הכנר ביוליו ויסקרדי, שיבצע קונצ'רטו של ויוולדי וגם הקונצ'רטו השני לחליל מאת מוצרט, ומנגן הקלרינט מיכלה קרילי, שינגן קונצ'רטים מאת בוזוני וובר. הפסנתרן ... ינגן את הקונצ'רטו לפסנתר מס. 5 („הקיסר") של בטהובן וגם המנצח סידני הארט ינגן את הקונצ'רטו לכינור מס. 5 מאת מוצרט. עם הסולנים הישראלים נמנה גם הצ'לן יהודה חנני, שיבצע את הקונצ'רטו לצ'לו בלה מינור של שומן, והפסנתרן ... שינגן קונצ'רטו מאת מוצרט, ... ינגן את הקונצ'רטו ... של ברהמס.

ערב מיוחד בהשתתפות ... יקדיש שילוב בין מוסיקה לריקוד. התכנית כוללת, גם „יצירה ישראלית" ביניהן „מוסיקה לכלי מיתר" מאת פרטוש, ויצירות מאת צבי אבני ומשה רסיוק.

בעריכת דוד ארן

נצחון העכברושים

כאשר המזיל של גינתר אורוול השלים את קריאת בתבהיר של „1984", כתב: „זהו ספר גדול, אך לא הייתי רוצה לקרוא שוב דבר מעין זה". היה זה אחד החזיונות הקודרים ביותר, שהוגש אי־פעם לציבור. הלם דומה סוקד את המעיין ברומאן האחרון של גינתר גראס. „העכברושית". אורוול, עיתונאי ומספר אנגלי „מחויב", כמוהו כגראס, לא היסס להביע את השקפותיו הפוליטיות. אך הקו המשותף הבולט ביותר של שני הסופרים הוא נכונותם להשתמש בכל אספקט אפשרי, כדי להחדיר בבריות את ההכרה כי הכרח הוא שישנו את דרכיהם.

ואולם כאן נגנרת ההקבלה. אורוול, הקלאסיקון של האוטופיה השלילית, מפתח את פסימיותו המכוונת בהגיון מחמיר. ואילו גראס פורש לפנינו, כעבור 35 שנים, תמונה פאנטאסטית ומבלבלת של קץ העולם המתקרב.

שתי הדמויות הראשיות של הרומאן הן המחבר, הכותב בלשון נפתלת בגוף ראשון, ועכברוש מין נקבה, שקיבל כמישפחתו כמתנת חג־מולד שימושית. העכברושית חיה בכלוב על־פני מכתבתו, והוא שואב ממנה השראה לתוכניותיו, כתבותיו, חזיונותיו האפוקאליפטיים ומאמריו הספרותיים הסתומים. „היא יושבת לידי... היא משחקת בפחדיי ומכוונת אותם. היא מאכלסת את חלומותיי... חלומותיי בהקיץ וחלומות הלילה שלי הם רטריטוריה שלה".

בדיאלוג חסר־רחמים הם נאבקים זה עם זו. העכברושית טוענת בגלוי: „הפסק — אומרת היא, האדם היה קיים. זכור בטירופו. לא תהיה לו עוד היסטוריה. אין לכם חשיבות. זה היה בלתי־נמנע".

ואילו הוא מנסה, בזכרונות בריוניים, להבטיח מציאות שאף על־פי כן באה אל קיצה עם השמדתה האטומית של האנושות. העכברוש מנצח את האדם.

עבר והווה מיתלבים בדמותו של המתופף אוסקאר מאצראת מ„תוף הפח", שהוא כעת בן 60, עם כל חולשות גילו, וזוכה לפרנסה טובה באמצעי התקשורת. בעזרתו מפיק המספר סרט וידיאו על יערות גוססים אשר בהם נודדות מיואשות הדמויות הסרוחות־הכית של אגדות האחים גרים...

הספר מרבה לספר על ספינה גדולה, עם צוות של נשים, המסיירת בים הבאלטי — „אילוביל המרשה" — שתפקידה להקור ולעקוב אחרי התרבותן המסחררת של המדוזות (פרי זיהומו של הים). בחשאי, בהדרכתו של „רג הפות" המרבר, מחפשות הנשים את העיר השקועה וינטה, שבעבר נשלטה על־ידי נשים ועתה אמורה היא לשמש מקלט לבני־אדם שבסכנה.

מאלסקאט, הזייפן הגאוני של פרסקות גותיות בכנסיות צפון־גרמניות, מופיע מתוך „שנות החמישים", שגראס מכנה אותן „שנות המרמה", ושבהן הוא רואה את שורש המחלה של היום.

בדמויות הצללים הללו, שרובן מוצאן מיצירותיו הקודמות של גראס, מאכלס המחבר את תמונותיו הבאלדוקיות. כמו שיקופיות משתלבות הן בשיחה המרכזית עם העכברושית, אחות דיבוק קץ הימים. המספר החולם קולט את מסריה על מקרן נספינת־חלל החגה סביב כדור הארץ, וממנה הוא עוקב אחרי השמדת כל בני־האדם וראשית העידן הבתר־אנושי: העכברושים השתלטו על העולם לאחר שנגסו בחשאי את מערכות המחשבים של מעצמות־העל וכבך הביאו למלחמה גרעינית.

כראיון שהתפרסם לאיכבר הסביר גראס, שהמעמדות השליטים והמוני הנבערים־ידעת מקטינים את סיכויי ההישרדות של האנושות עד למינימום. תגובתו היחידה לעיוורון זה היא צחוק שטני. הצפת הקורא ברעיונות אבסורדיים מכוונת לאותם אינטלקטואלים אשר התייאשו מכל יכולת השפעה ונעשו אדישים למתרחש.

למרות כל הניסיונות הספרותיים מושכי־הלב, הקריאה בספר קשה. החזרות הרבות מעייפות, אף־על־פי אפשר למצוא ברומאן, המחזיק 500 עמודים, מקומות בעלי עוצמה רבה. אך כל הערכה אסתטית נראית בעלת חשיבות מישנית לעומת נבואות יום־הדין. גראס דומה למטיפים של ימי־הביניים, ששרו באצבע מורמת את שירת־הברבור של האדם.

פראנץ קאפקא אמר פעם, כי „ספר חייב להיות גרזן השובר את הקרח שבתוכנו". על הקורא עצמו להחליט, אם אמנם מצליח גראס למלא את המשימה הזאת.

ליאונורה שווארץ, „זארבריקר צייטונג", מערב־גרמניה

גינתר גראס: דיוקן עצמי עם העכברושית

עייף, אך עדיין מתגרה

מאקס פריש, שבחודש מאי מלאו לו 75 שנים, עייף, ואין להניח כי יפרסם עוד יצירה. המספר והמחזאי השווייצי בעל השם העולמי נשאר נאמן לרעיונותיו הפוליטיים, שגרמו למתיחות בהרבה בינו ובין מולדתו. סוציאליסט, שמעולם לא הצטרף למפלגה בשל היותה לרעתו, „ילד טובי מדי", הוא מאשים את השווייצים בסחדנות, בביסוסים לעבר ובהשרשות כלפי כל דבר חדש.

את יריות האזהרה הראשונות ירה בבני־שווייץ ב־1954, ברומן שלו „אינני שטילר", שפירסם את שמו ברחבי העולם ושיחרר אותו מן הצורך להתפרנס כאדריכל. השווייצים אינם בניזורין — כתב — אלא אחוזי פחד: „פחד מפני העתיד, פחד להתרושש ביום מן הימים, פחד מפני החיים, פחד למות ללא ביטוח חיים, פחד מן העולם יעתנה, פחד וכהלה מפני תעונה אינטלקטואלית".

בשיחה בריו, זמן קצר לפני יום הולדתו ה־75, אמר כי לא השתנה הרבה מבחינה זו. הוא תיאר את השווייצים כבלתי־יצירתיים מתוך מנטאליות של התגוננות.

„האמנם אנו — כפי שניתן לחשוב לפעמים — טפילים אנוכיים? אנו ניאוטראליים, אף על־פי שלמעשה אנו מורדים עם נאט"ו, אנו משמשים מרכז פיננסי לכסף מכל הסוגים. על־כן אנו משגשגים. אך אנו משתתפים בדברים מעטים על־מאוד. כלום רוצים אנו בשווייץ שהיא סניף של ארה"ב בעל פולקלור הלווטי, או שמא בשווייץ של אמת?"

השקפותיו של פריש עשו לו אויבים רבים בשווייץ, שנטשו אותו לפרקים כדי לחיות ברומא, בברלין ואחר־כך בניו־יורק. הסופר גונכר, שפעם הזמין אותו שווייצי מכובד, אך שתוי, ללגום איתו יותר כוס ביירה. האיש התרברב: „לא איכפת לי שרואים אותי שותה יותר עם מאקס פריש". אחר־כך התברר שהאיש, אחת הדמויות המרכזיות בהתאחדות בעלי הכתים השווייצית, אמר פעם: „אין לנו דירות בשביל מאקס פריש".

אך פריש חזר לדירה בעיר מולדתו ציריך. יש לו גם בית־איכרים, שהפך למעון קיץ, בברונות בשווייץ האיטלקית.

הנכיבות עליו ביותר בין יצירותיו הן הראשון בין שני יומניו, וכן „אינני שטילר" ו„הומו פאבר", שני רומנים המשלימים זה את זה. הגיבור של „הומו פאבר" הוא „ביצועיסט", שקורים לו דברים פאנטאסטיים העולים על כל רמיון. הרומן הוא, לדברי פריש, הוקעה עצמית של אדם המאמין שהרגשות אינם ממלאים תפקיד בחיים...

לעומת זאת אין הוא אוהב את שני המחזות „אנדורה" ו„בידרמן והמציתים", שהביאו לו הצלחה עצומה, והמשקפים מאורעות בגרמניה הנאצית. הוא הכיר את ברטולד ברכט והושפע מכנו. אך כיום הוא רואה עצמו, בניגוד לברכט, לא כמורה של הקורא, אלא כשותף לו.

פריש עודנו מגלה התנהגות פרובוקאטיבית. אשתקד הרים יריד ספרים שווייצי בבריה"מ, לאחר ששווייץ איימה לגרש פליטים מצ'ילה. לדבריו, לא רצה לשמש כ„כוכה" בידי ממשלת שווייץ שהוא חולק על מדיניותה.

לדעתו ישנם עדיין נושאים רבים שניתן לכתוב עליהם, למשל, כסף וכיצד מגיעים אליו. הוא רוגז על אנשים השואלים „כיצד יכול עשיר להיות סוציאליסט: „זוהי איוולת של בני־אדם שמעולם לא ראו בסוציאליזם אלא קנאה".

כסף והצבא הם שני הנושאים היחידים שהם בבחינת „טאבו" בשווייץ — הוא אומר ביובשנות: „אם יותר לי להביע מטאלה, הרי זה שלא איחשב למסלפת או כנוגד כאשר אני שואל שאלות על הצבא".

אך הוא תוהה אם עוד יכתוב אי־פעם: „אני עייף... אינני יכול להבטיח שעוד אפרסם משהו". זה זמן רב מציקות לו מחשבות על המוות. אך הוא אומר שהוא שמח כי חי ומזכיר את דבריה של אשה בת 95 במחזהו „טריפטיכון": „האם את מרוצה מחייך?" שואל אותה בנה לאחר שנפטרה כבר מזמן. „כן", היא משיבה. „היית רוצה לחיות עוד פעם?" — „לא, כלום לא די בכך שחייתי וחייתי באושר?"

אנתוני ויליאמס, רויטר

מאת יוסף שמי

אהבה בלב אטום

הרופאים לא תמיד מדריכים כראוי חולה כאותם שריר הלב ובת (בן) זוגו, מה מותר ומה אסור להם בחדר המיטות. חלק ניכר מהרופאים מסתפקים בהדרכה כללית, לא מספקת. לחולה ולפארטנר (ית) נגרם סבל רב. יתכן כל נציין, שאחרי אוטם שריר הלב מותר לקיים יחסי מין, אבל... עם אשת חיק. אין הרופאים הם פוריטאנים חו"ח, אלא שבכל היחסים מודגמים כרוכים בדרך כלל בהתרגשות ומתח, ולעיתים קרובות קודמת להם ארוחה דשנה המלווה בשתיית אלכוהול. צירוף כל הגורמים האלה יחד עלול לגרום לתוצאות חמורות.

את הפעילות המינית מותר לחדש במקביל לחזרת החולה לחיי שיגרה. הרופא ידריך כיצד למצוא את התנוחה המתאימה והפחות מעייפת.

בדיקות הוכיחו, כי החולה יכול לעמוד ללא סכנה במאמץ הכרוך בפעילות מינית, המבוטא על־ידי צריכת החמצן בעת פעולה זו, בהשוואה למצב של מנוחה. הצריכה של כל אדם נקבעת על־ידי נתונים כמו גיל, הגוף, לחץ דם ועוד. יחידת המדידה נקראת בלעז MET. חולה אחרי אוטם שריר הלב יכול להגיע ללא סיכון ל־9 יחידות „מט". חולה המטפס על 12 מדרגות או מטייל בקצב של 5 קמ"ש לשעה מבצע עבודה השווה ל־5־6 יחידות. במהלך יחסי מין (כאמור, עם בת זוג „חוקית"), המאמץ שווה ל־5 יחידות „מט".

חולים רבים חוששים ממוות פתאומי בעת קיום יחסי מין. החשש מקבל סימוכין לא פעם אצל רופאים. בסקירה שפורסמה ב„הרפואה", ואשר נכתבה על־ידי קבוצת רופאים מבי־לינסון, נאמר כי בבדיקת נסיבות המוות הפתאומי בקרב 5,559 איש נמצא, כי רק 18 היו אצל חולי לב וקשורים למגע מיני, מהם 14 נפטרו בעת קיום היחסים מחוץ למסגרת הנישואין. בדיקות נוספות העלו שהמגע המיני היה אחרי ארוחה רשנה ושתיית אלכוהול. סקר אחר של נסיבות אוטם שריר הלב, אשר כלל 1,347 מקרים, הראה כי 30 אחוז קרו בעת מנוחה, 23 אחוז בשינה, ורק 8.7 אחוז תוך פעילות גופנית מאומצת, לרבות יחסי מין. נתונים אלה אינם תומכים בסברה כי חסימה כללית תיגרם דווקא בעת קיום יחסי מין.

הנאמר כאן אינו בגדר הנחיה לא לחולה ולא לבת (בן) זוגו. את זה יש לדרוש מהרופא. גם כדי לסלק פחדים וחרדות, המלווים חלק מהחולים בשעת יחסי מין וגם כשהם נמנעים מזה מחשש להתקף חוזר. שלא לדבר על הסבך ותיסכול רגשי אצל בת הזוג, המפחדת לגרום נזק לאיש שזה לא מכבר עזב בית־חולים.

נחזור: העומס המוטל על הלב בעת קיום יחסי מין אינו מסכן את החולה יותר מפעילות אחרת, כגון עלייה במדרגות; אין סכנה של מוות פתאומי בעת פעילות מינית שיגרתית: פעילות זו מן הדין שתבוצע בהדרגה, במקביל לחידוש חיי השיגרה, כ־6־8 שבועות לאחר האוטם.

בארה"ב יש תוכניות שיקום לחולי אוטם שריר הלב, המחייבות הליכה של כ־800 מטר ועליית שתי קומות ארבעה שבועות לאחר האוטם. מי שיכול לעמוד במאמץ כזה — יכול גם לקיים יחסי מין. אך שוב, בכפוף להערכה של הרופא ולעיקרון של הדרגתיות. יש להימנע מלחץ ומתח, מעומס על הקיבה ומשתיית אלכוהול. על הרופא להזהיר את החולה, כי תכשירים מסויימים שיצטרך ליטול עלולים לגרום להפרעות בתפקוד מיני. יש לחפש תרופות חלופיות במידת האפשר. מכיוון שיש חולים הנוטים לטפל בעצמם בעזרת ידידים ושכנים. כדאי לזכור כי אין להשתמש בתכשירים מעוררים מקבוצת האמפטאמינים.

חולה הסובל מכאבי חזה בעת קיום יחסי מין, יכול ליטול ניטרוגליצרין לפני התחלת הפעולה המינית. הכאבים כשלעצמם אינם סיבה להתנזרות. ההדרכה צריכה להינתן גם לבת־הזוג, כדי שלא תימנע מיחסי מין ברצונה להגן על החולה. הבעיה העיקרית היא חוסר הידע, הנובע מרתיעה מפני שאלות. על החולה ובת־זוגו לעבור את מחסום הפחד והבושה ולדבר עם המטפל בו. כי זה חלק מהטיפול.

תינוק שנחנק

בגיליון האחרון מפרסם הניו־אינגלנד ז'ורנל אוף מדיסין סקירה על מותם של 26 תינוקות, שלא נמצא לו הסבר בבדיקות שיגרתיות. ב־6 מקרים התברר כי הפטירה נגרמה בגלל תאונה, אך בכל שאר המקרים לא ניתן היה לקבוע מה גרם למוות. חוסר היכולת להגיע לאבחנה נבעה גם מהתנהגות המשפחה, אשר לא שיתפה פעולה עם החוקרים. גם הפסיכולוגים שפעלו בשטח ועזרו להורים לצאת מהמשבר היקשו על החוקרים ולא איפשרו להם לבדוק את האירוע במקום. משערים, כי לפעמים האם חונקת תוך כדי שינה את תינוקה הישן לצידה. האם הישנה אף אינה מודעת לזה שהיא „התגלגלה" ומונחת על הילד, ומשבשת ואף מונעת את נשימתו. במקרה אחר משערים שהתינוק היה מונח על מצעים פלסטיים ותוך כדי שינה המצעים כיסו אותו והוא נחנק. התסמונת של מוות פתאומי מעוררת עניין בקרב החוקרים. העוסקים חסרי אונים מול התופעה, הנוגעת לתינוקות בגיל חודש עד שנה.

שינויים מסוכרים

חלקה רשתית העין על רקע מחלת סכרת, ובלשון מקצועית — רטינופתיה דיאבטית — היא אחד הגורמים העיקריים לעיוורון אצל בני אדם. בעשור האחרון חלה התקדמות ניכרת בטיפול בחולה, כולל טיפול בקרני לייזר לעצור את התקדמות השינויים ברשתית או לעיכוב איבוד הראייה.

השינויים התחלתיים האופייניים לסכרת: הופעת בליטות קטנות בדפנות כלי הדם הזעירים של הרשתית, במקביל לדליפת נוזל מתוך כלי הדם אל הרשתית ויצירת בצקת. יכולה גם להופיע שקיעת שומן. ... השינויים ... היא התעבות בדופן כלי הדם. ... לחלק ... בשינויים ברשתית על רקע ... לכושר הראייה. ... יש עיוות בראיית העצמים בגלל ... הראייה.

הבעיות מתגלות כאשר מתחילים להיווצר ... כלי דם חדשים והם מסתעפים ... לתוך הגוף הזגוגי. כלי ... ושהם בעלי רפנות דקות ... אינם גדלים בצורה מסודרת, ואינם ... כלי דם שאבדו. עם ... נוצרת רקמה מצולקת ... לתוך הגוף הזגוגי או לאיזור שבין ... אלה שינויים המאיימים ... רקמה צלקת עלולה לפגוע ... במעבר האור, ברדומה ... עלולות לגרום למשיכת ... חלקי. דימומים ... יכולים אף הם ... דימום גדול עלול ... ואף ליצירת רקמת צלקת.

חלק מהדימומים חולפים מעצמם, נספגים ומתנקזים באופן טבעי. חלק אחר טעון טיפול. לאחרונה זהו טיפול בלייזר. קרני הלייזר הורסות את כלי הדם הקטנים שצמחו מעל לנורמה ובמקומות לא נכונים: הטיפול מונע צמיחה מחודשת של כלי הדם. ככל שהטיפול בקרני לייזר הוא מוקדם יותר, כן טובים הסיכויים שהנזק יהיה קטן יותר. הטיפול בלייזר אינו מסוכן והוא מועיל, אך יש גם תופעות לוואי כמו צימצום שדה הראייה, עיוורון לילה, ירידה באיבחון צבעים. בניו אינגלנד ז'ורנל אוף מדיסין נתפרסמה סקירה אודות תוצאות טיפול בקרני לייזר אחרי מעקב של עשר שנים. נצפו הפרעות חוזרות, כלומר, צמיחה מחודשת של כלי דם בכמויות לא רצויות ובמקומות לא נכונים.

בעיה מיוחדת יש לחולת סכרת בהריון. היא חייבת לעבור בדיקה תקופתית של רשתית העיניים, כדי לקבוע אם אין שינוי או סטייה מהנורמה.

צינתור נימי הדם

זה „קטן" גדול להציץ אל תוך ... כלי הדם, כדי לאבחן סתימות, ... בעיקר בשל הצטברות שומני ... כל מחלקה למחלות לב וכלי הדם ... מבצעת בדיקות כאלה. אך ... הדרך לכלי הדם הקטנים, ... את שריר הלב. על מה ... בנימי כלי הדם לומדים הרופאים ... שלאחר המוות.

... של העיר אלן במערב ... לבצע בדיקות של נימי כלי ... המכונה „קורונר" — אנגיו־... כה אצל שנים־עשר ... הבדיקות בטוחים כי בעוד ... ייעשה הצינתור של כלי הדם ... קרדיולוגי.

... ובדיקות האלה כמעט אינן מבוצעות, ... ציוד מתאים. אך כאמור, מסתמנת ... של ממש, הדבר התאפשר ... בחוטים דקים במיוחד, ליתר ... ובכות מתוצרת יפאן, בתוך של ... הדם הקטנים בעזרת מקור אור, ... של החוט, והצינתור ... המצלם את המצב בתוך ... הצנתור (האנגיוסקופ), ... 120 סנטימטר, מוחדר דרך העורק ... לכלי הדם הקטנים בלב.

... כלי הדם הקטנים תלויה בסילוק ... מנקודת האיבחון, הצנתור ... המפריע ובמקומו מוחדר נוזל ... מנקודות התרופה של ... אינו ממלא את ... שריר הלב בחמצן הנחוץ.

מימין: כלי דם כמעט סתום בכולסטרול, במרכז: נקודת ההיצרות של כלי הדם, משמאל: מקום החדרת הצנתור

הניסיון שנעשה בשנים־עשר החולים הוכתר בהצלחה. לא היו תגובות „מאחר" משריר הלב. בבדיקות הנסיוניות, התעוררו כמה בעיות, המקשות על ביצוע הצינתור. לא פעם נתקע המתקן בדופן כלי הדם ולא יכול להתקדם. ההתקדמות הטובה היא בשעת החדרת הצנתור והשקוף, אך פעולה זו היא בעייתית ורווית סיכון.

הרופאים ממתינים עתה לציוד משוכלל יותר, לצנתר גמיש יותר, שניתן לנתב את קצהו כך שלא יכנס לדופן כלי הדם. שיכלול המתקן לאבחנת נקודות היצרות בכלי הדם הקטנים, במקביל להתפתחות מכשירי לייזר, יאפשר פיצוץ שכבות שומן מייזר עם שימוש ב„מפת הקיצרות" של כלי הדם, הקטנים וגם הגדולים כמובן. הבעיה היא כיצד לפוצץ את שכבות השומן בעזרת לייזר בלי לפגוע בדופן כלי הדם.

הצד כמובן שילוב של מתקן לאיבחון עם צינתור, אשר בו ניתן גם לבצע את הניתוח. שילוב כזה הוא כמובן קשה מאוד ויעברו שנים עד שיתאפשר.

מה ● מתי ● היכן

מרחב תכנון מקומי "שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לועדה המקומית "שורקות": בקשה למתן הקלה בגוש 4999 מגרש 41 משגב דב. מהות ההקלה: 1. הוספת יח' דיור. 2. הגדלת % בניה במסגרת 2%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו למשרדי הועדה המקומית "שורקות", דואר גבעת ברנר 60948.

ציון כהן, יו"ר
הועדה המקומית שורקות

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר,
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה טל' 04-640775

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: מר. ש. איזנברג — לאשר בניה על מגרש אחר ברחוב פרץ ברנשטיין מספר 6 חלקה 220 בגוש 10794 רמת-אשכול. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר של 4.5 מ"ר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה'. בין השעות: 08.00-11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר יטובין
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה עומר

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי גב' לבג יעקב ואלישבע, הקלה בגובה 70 ס"מ מעל המותר, בגוש מיתר חלקה 2009 רח' זוהר בנגוד לתכנית/שטי תכנית 1/113/03/14.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים א', ב', ג', ד', ה' בין השעות 8.00—12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות 17.00—19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

זק ארז
יו"ר הועדה המקומית עומר

ועדת משנה לתכנון ובניה חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

תיק בניין 4782/129

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 486 בגוש 7342 ברח' מפרץ שלמה מס' 46 חולון הכוללת מתן הקלה ב"א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש (339 מ"ר).

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ר'.

את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ובניה, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה להיתר אישור להקלה לעליית גג ברחוב גרונימן מס' 38, גוש 6772, חלקה 58/30, תיק בניין 1/987-038.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל-אביב-יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ת.ב. 4732/181

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 272 בגוש 6750, רח' יום הכיפורים מס' 29, חולון, הכוללת מתן הקלה: א) 5% משטח המגרש 1049.6 מ"ר להקמת מעלית: ב) תוספת קומות 2.5% עבור קומה נוספת — חמישית.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ר'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ערד

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ערד הופקד שינוי תכנית הנק' ראת שינוי מס' 14 לתכנית מפורטת 107/03/24 — שכונת נעורים. ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד במגרשים 274—294 (חלקיים) מאזור מגורים ב' לאזור בנייני ציבור משולבים במגורים עבור קשישים. בנייני הציבור יכללו מבני שרותים כגון: בניין הנהלה, מסעדה, בית כנסת, מרפאה וכו'. קביעת הנחיות בניה לאזור הנ"ל.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 13.66 דונם. חלקות: 274—294 (חלקיים), שכונת נעורים, ערד.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

שלום דניט — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

רח' ביאליק 3, חיפה, טל. 04—640775

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: מר משה יצחק לאשר תוכנית שינויים ברחוב גרשון שפמן מס' 22, חלקה: 29 בגוש: 12252 הדר הכרמל.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה של 8.5 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העירית, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יטובין, מהנדס העיר
ר' באב התשמ"ו, 11.8.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה למתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב ריינס מס' 25 גוש 6904 חלקה 14, תיק בניין 3/187-025.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל-אביב-יפו

טלוויזיה

09.00 עד כאן רצף יומי של דפי טלטקסט למידע ובידור 09.05 שעת כושר — המעלה יומית לכל המשפחה 09.15 ציפיטפוט — דוורית — ציפי היא דוורית שמביאה מכתבים וחבילות לבעלי החיים שבגינה. זוג טלפונים מספרים על עבודתם ויחד עם החבריה העליזה עושים הכרה עם שעונים 09.40 דון קישוט — פרקים 15, 16 — קציני האחווה הקדושה נקלעים לסוגרק ומגלים שדון קישוט המתארח שם שחרר בזמנו אסירים עליהם שמרו 10.30 הצעפה: איקרוס פרק 4 — אגרי מצליח לחזור לבית הספר של איקרוס ושם הוא מגלה שמרטין נתון בהיפנוזה 11.00 טוקטה — סרט על נגנית העוגב המפורסמת, ג'יליאן וויר 14.00 עד כאן — רצף יומי של דפי טלטקסט למידע ובידור 14.05 שעת כושר — המעלה גומנית לכל המשפחה 14.15 מאה ציורים מפורסמים — גנים — ציורו של הירונימוס בוש — גן התענוגות הגשמיים 14.25 קטים קטם — שעונים 14.50 סרט מצויר 15.00 פרפר נחמד 15.25 בו נ'סט — פרק 2 — ברשותה של הדודה פטרישיה, אמם המאמצת של האחים נ'סט נמצאת אבן כחולה יקרת ערך. כאשר הדודה מראה אותם לנערים ולשאר בני המשפחה, כבה האור לפתע והאבן נעלמת 16.00 זהו זה — בשידור חי 17.00 ערב חדש — מנחה רפי רשף 17.30 עליה בארץ המלאות — עם הפרק: ארץ הירק — הירקות נעלבים מן היחס שהם זוכים לו. לאות מחאה הם מחליטים, עם כל הצמחים האחרים, להגר לגרינלנד. עד מהרה הם נוכחים לדעת, כי שם יש רק קרח, והם מתחרטים על צעדם הנמהר. עליה עוזרת להם לשוב הביתה 18.00 מועדון החתול שמיל — השחקן ספי רינלין, בדמות של צבע, מגיע למועדון, עכברת הצביעה מזכירה לו דמויות שונות, והוא מציג אותן בתכנית. כמו כן מופיעים רקדנים, בביצוע קטעים על-פי כוראוגרפיה של יעקב קלוסקי ולהקת עסיס 18.32 קיצור החדשות (ערבית) 18.35 סקירת תכניות (ערבית) 18.30 תרשה ערבית 20.00 כותרות מבט 20.02 היה, שלום מר צ'יפס סדרה דרמטית בת 3 פרקים — (ראה הפניה) 21.00 מבט לחדשות 21.30 אין כמו בבית — סדרה אנגלית משעשעת הפרק הארבע-עשר: את בואו הקרוב של הנכר כבר אי אפשר להסתיר. ארתור עדיין מקווה לחתונה ברגע האחרון, שאר בני המשפחה אינם שותפים להליוטות. אכזבתו שוכבת עם לידתו של הנכר 22.00 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית מנחה: רם עברון 22.50 רמסטי ומייקסים — מורדת מחוז אנגלית שם הפרק: לא נכנעים. המדיניות המקובלת במקרה של לכידת בני ערובה היא שלא להיכנע לדרישות החוטפים. הפעם נמצאת עם בני הערובה אישיות ציבורית, ועל כן ספייקינגס ואנשיו עומדים לפני החלטות קשות 23.40 מסוקר של יום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי ישראל" 07.07 "בוקר טוב" [illegible]

רשת א'

07.30 "זיו שירים" פזמונים ישנים ואהובים 08.05 "תגנה" — עם בני הגדל 09.05 "השלד לא תם" — שירים עבריים 09.30 "מפגשי" — מגוון לבעיות משפחה וחברה לשידור חי 10.30 "רדיו קלי" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 שירים עבריים 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "על סדרות ילדים" — בהדרכת מנחם רגב הפעם: "לשון וסגנון" 12.05 "אורח לשעה" 14.05 "לבת ולבן וכל המתעניין" תכניות לילדים א. קוקי וקוקי: ב. המתכנים — פרק תשיעי: ג. סיפור השבוע — "הרב והכנופה" 15.00 לילדים הגדולים ב"ארץ-חלמה" — חידונו של שמואל רוזן 15.25 שירים עבריים 15.59 "מאוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש 16.05 "רדיו דרמה" — "תמונות מהוצאה להורג" מאת האוורד ברקר — חלק שני בימוי: עירן בניאל משתתפים: יוסי יריו, מגדה שרת, עירית טמרסה, אליעזר יונג, ענת וקסמן, אלברט כהן, משה איכני, ערנה פלידל, נחום ברכמן, יהודה אפרוני, אברהם רונאי, יוסי פולק ורפאל קלצ'קין (ש.ח.) 17.12 "מגישים שיר" 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" — "אתרים בירושלים": — סיור עם המשורר יצחק שליו והעמם: "חמישה שמות לבריכה אחת" 18.05 "מנחות ערב" 18.05 "עיונים בפרשת השבוע" 18.30 שידורים לעולים 22.05 "אותות ומופתים" — סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי והעמם: "עברי דבר עברית"

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "תתול בסנדלים" — תכנית לתלמידים בחופשה 09.05 "ביקור בית" - עם רבקה מיכאלי 10.05 "בכל צבעי הרשת" — מגוון יומי 12.10 "גל פתוח" — חדשות ופזמונים 13.00 "בחצי היום" - חדשות ופזמונים 14.05 "יש עניין" - עם גבי גזית 15.05 "רדגעי קסס" 15.51 לוח מרועפון 16.05 "תחנת הארץ" — תכנית בשיתוף לשירים עבריים 17.10 "יומן כלכלה" 17.30 "על ספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה 18.05 "מקיף ורי" 18.30 שירים עבריים 19.00 "היום הזה" 19.35 "דין ודברים" — מגוון לעניני חוק ומשפט 20.05 "מזרות בין זמנים" 22.05 "פינת הג'אז" 23.05 "מחפשים את המטמון"

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך במחקר המה צר יסוד, צר שמאל האני. מרצה: פרופ' פרץ לביא 06.30 מידע ומוסיקה לתחילתו של יום 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעה אקטואלית יומית 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 "הפסקת 10" — עם מיכל ניב 11.05 "נכון יעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 "מיצעד" — מצעד הפזמונים היומי עם אברי גלעד 14.05 "רו רה יומי" — עמרוני לבך ודני קרמל 15.05 "סייסטה" — שעה רגועה עם דורי בן-זאב 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.55 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון ויעל דן 18.05 "שלום צבאי" — עם חיילי צה"ל בצפון 18.55 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולם 20.05 "מוסיקה נטו" — שעה של בלוז 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך בחקר המח (ש.ח.) 22.05 על הרבע ועל הביפאק — שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.55 עם חיים אילה — יועץ רח"מ לעניני חברה ורווחה 00.05 ציפורי לילה — עם גילת מואב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר

רשת ג'

06.11 "בחזרה לאושר" להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — פזמונים ישראליים 09.05 "בא לי" — להתמודד עם התקליטייה 10.05 "אתי זה מצחיק" — מערכונים 11.05 "יום יום יס" — עם אבי אתגר 13.05 "פזמון חוזר" — שירים עבריים 14.05 "בטריגב" — עם שוש עטרי וטוני פיין — שידור חי ממגדל הנביאים בחיפה 16.05 "הצגה יומית" — עם יגאל רביד 18.05 "אתם זוכרים את השירים" — עם אורלי מורג 22.05 "משלנו" — פזמונים ישראליים 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל-אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: שובו של מקצוען — 5, 7.30, 9.40
אורלי: רכבת אל החופש — 5, 7.15, 9.30
בית לסין: אבודים באמריקה — 23.15
בן-יהודה: השגעון הגדול
גת: הצבע ארגמן — 3, 6, 9
גורדון: בר 51 — 10, 8, 11.45
דקל: אצבע משולשת
דרייב אין:
הקרב על הוער — 08.00
קוברה — 10.00
ספס — 12.00
הוד: זהרות הבית מתפרק — 5, 7.30, 9.30
מוזיאון תל-אביב: "שואה"
לימור חדש: מעריץ אלמוני — 7.00, 9.30
מאר: שתי אצבעות מצירון — 4.30, 7.30, 9.30
סינמה 1: המשימה האחרונה — 5, 7.30, 9.30
סינמה 2: רק בין חברים — 5, 7.30, 9.30
פאריס: כוורת — 12, 2, 4, 7.30, 9.30
רב-חן:
חן 1: ביה"ס לשוטרים מתחילים — 5.50, 7.50, 9.50
חן 2: שגעון של לילה — 5.50, 7.45, 9.50
חן 3: ספורה של אגנס — 7.40, 9.50
חן 4: מרגלים כאלה — 6, 7.55, 10
חן 5: חופשה מטורפת באירופה — 5, 7.30, 9.50
שחף: זכרונות מאפריקה — 5.45, 9.15
תל-אביב: תקלה מופלאה
תכלת: לא מאוחר לאהוב — 4.30, 7.30, 9.30
צוותא: ילדי המורדות — 8.00

רמת-גן

אואזיס: הצבע ארגמן — 5, 7.30, 9.30
לילי: תקלה מופלאה — 7.15, 9.30
ארמון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים — 5, 7.15, 9.30
רב-חן:
גן 1: שגעון של לילה — 7.30, 9.50
גן 2: חופשה מטורפת באירופה — 7.30, 9.50
גן 3: סיפורה של אגנס — 7.20, 9.50
גן 4: קרטה קיד II — 7.20
מרגלים שכאלה — 9.50

ירושלים

אדיסון: זאב צעיר — 4.30, 7.30, 9.30
אורנע: ביה"ס לשוטרים מתקדמים — 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון:
ציטי ציטי בנג בנג — 16.00
שר הטבעות — 18.00
שים פס על הפס — 20.15
מונטנגרו — 22.15
הבו ואיש השלג — 24.00
בנייני האומה: נשיקת אשת העכביש
כפיר: זהרות הבית מתפרק — 4.30, 7.30, 9.30
אוריגיל: סלברדור — 7.30, 9.30
מיטשל: מעריץ אלמוני — 7.00, 9.30
סמדר: כבודו של פריצי — 7.15, 9.15
תבירה: שתי אצבעות מצירון — 7.00, 9.30

חיפה

ארמון: שובו של מקצוען — 4.30, 7.15, 9.30
אורה: 3 רווקים ותינוק — 4.30, 7.00, 9.15
חן: קרטה קיד — 4, 7, 9.15
עצמון: התיך, התיך — 5, 7.00, 9.15
פאר: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
קרן אור המתרגש: יחסים אסורים — 4.30, 7.00, 9.15
רון: השגעון הגדול — 4.30, 7.00, 9.15
אמפי: מתסל ושמו ג'ינג'ה — 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: כתר כי — 4.30, 9.15

נתניה

שרון: 3 רווקים ותינוק — 8, 10.15
סטודיו: הקרב על הוער — 6, 8, 10

חולון

סבוי: השגעון הגדול — 5, 7.30, 9.30
מגדל: שובו של מקצוען — 7.15, 9.10
ארמון: קרטה קיד — 5, 7.10, 9.10

בת-ים

עצמאות: השגעון הגדול — 5, 7.15, 9.10

הרצליה

היכל: השגעון הגדול — 5.00, 7.30, 9.30
מלון דניאל: 9 שבועות וחצי של שכרון חושים — 7.15, 9.30

באר-שבע

חן: השגעון הגדול — 4.30, 7.30, 9.40

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ב', 11.8

תיאטרון הבימה
השקיעה: 20.30
פרוד זמני: 20.30

התיאטרון הקאמרי
חוות החיות – מתזמור: 20.30
תקן – בצוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 11.8 בשעה 20.30
תקן

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
קופ"ח — עין יהב
חולון
אהרון — הופיין 52
קופ"ח — עין יהב
ירושלים
קופ"ח—מרפאת רוממה, רח' המ"ג 82
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת-גן
חן — ז'בוטינסקי 99
תל-אביב
10 פינת טולדנו 1 בבלי — עוזיאל
רימונה (שד') זימן 16 (נחלת יצחק)
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רחובות
הנגב — הרצל 196

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים:
א'-ו': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ולתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.55, 16.35, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבה תופעל בימי א' בשבוע יום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ - פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג.
שערי צדק - עיניים.
ביקור חולים - ילדים.
משגב לדך — נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד עוסק מידע טלפוני בימים א'-ה' ב-08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00, טלפונים: 03-433500, 03-433300.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027, (24 שעות) חיפה - 04-229488 (11.00-20.00) נהריה - 04-920014 (11.00-20.00).
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ד' - טל. 229782.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הרופאה לרפואת שיניים בישראל בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 535566 פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות חגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה [illegible] טל' 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס [illegible] א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים חמורים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101 [illegible] נהריה — 04-931401 [illegible] — 057-74767.

מכבי חיפה: אולטימטום לארמלי

אם לא תחזור להתאמן היום — נפסיק המו"מ

● כדורגל

מאת יוסף גלזר

בתום ישיבה מרתונית שקיימה אמש הנהלת מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה הודיע יו"ר, צבי ויצנר, כי הוא מציב אולטימטום של 24 שעות לכדורגלן זאהי ארמלי לחזור לאימוני הקבוצה.

אם לא יופיע ארמלי גם היום לאימון תפסיק ההנהלה את המו"מ עמו.

בישיבת ההנהלה אמש נשמעו דברים חריפים נגד ארמלי: "המוריד את הקבוצה על ברכיה. זה לא מכובד שנזחל על גחוננו לעברו".

ארמלי עצמו כינס אמש את בני משפחתו להתייעצות ארוכה לגבי צעדיו הצפויים לאחר שקודם לכן השיב בשלילה להשתתף באימון מכבי חיפה.

אבי רן עלול לעבור ניתוח מיניסקוס

מאת יוסף גלזר

שוער הנבחרת הלאומית של מכבי חיפה, אבי רן, עלול לעבור ניתוח מיניסקוס. השוער סובל מפגיעה תקופה ארוכה ולאחרונה גברו כאביו.

אתמול נבדק רן ע"י האורטופד ד"ר יהוא נסר בבית-החולים רמב"ם וקיבל זריקה. לאחר תקופת כושר יתברר אם יהיה צורך לנתחו.

גם הבלם רפי אוסמו (הגדול) קיבל אתמול זריקה בגיד-אכילס ומקץ שבועיים מנוחה יוחלט אם יש צורך בניתוח.

באימון מכבי חיפה משתתף כדורגלן דרוזי, סאלח טמיר, בן 22, שכבש 24 שערים בקבוצת דלית אל-כרמל מליגה ג'.

כן ישנה התלהבות מהשחקן הפרואני, דוד ברק, המתגורר בקיבוץ עין-השופט והמשתתף באימונים.

המשחק בין הפועל ת"א וסטיאווה בוקרשט — בספק

אלופת מדינה בכדורגל, קבוצת הפועל תל-אביב, תקיים כנראה רק משחק אימון בודד במהלך מחנה האימון ברומניה. משחק יהיה מול קבוצה מליגה נמוכה, ולא נגד סטיאווה בוקרשט, כפי שתוכנן לפני יציאת האלופה לרומניה.

ההחלטה לקיים משחק בודד במהלך המחנה היא של המאמן דוד שוייצר.

ביום שישי יצטרף למחנה יו"ר מחלקת הכדורגל, חיים צימר, וישהה עם הקבוצה עד לסיום המחנה ביום שישי שלאחר-מכן.

צימר גילה אמש כי שוחח עם עורך-דינו של ארמלי, פרג', וזה הודיע לו כי היום יתן תשובה סופית לגבי עתידו של זאהי ארמלי בשנה הקרובה.

עם זאת נודע כי הפועל ת"א לא תקיים מו"מ עם יותר החלוצים בשוק, כמו בן-שיטרית, עודד מכנס ולביא, שכן קיימת כוונה לשמור העברה שלישית לקשר הפועל חדרה, רונן שפירא. החלטה סופית בנושא זה תתקבל על-ידי המאמן דוד שוייצר.

נסיון אחרון לשכנע את אבי כהן

ידוע שקבוצת הכדורגל של מכבי ת"א עומדת לצאת היום אחה"צ למחנה-אימון בגרמניה אין ידוע עדיין אם הקפטן אבי כהן יצטרף לקבוצה.

אבי כהן עומד על דעתו להצטרף לקבוצה הסקוטית גלאזגו ריינג'רס ואלו ההנהלה תעשה מאמץ במשך שעת הבוקר לשכנעו לנסוע.

אמש נודע, כי עודד מכנס מנהל מגע ומתן עם מכבי ת"א.

שירזי ואשש — ברשימת ההעברות בהתאחדות לכדורגל

מאת ראובן חנניה

מחלקת הנוער של בית"ר ירושלים, הציבה אתמול ברשימת ההעברות בהתאחדות לכדורגל את השוער הבין-לאומי שלמה שירזי, ואת אשש, נמצא גם הוא ברשימה זו.

האלופה, הפועל ת"א, הכניסה לרשימת ההעברות שלושה שחקנים: אריה אלטש, ניסים כרכר, וכן רפי שמואל.

הפועל פתח-תקוה הכניסה שני שחקנים: עמוס כרטר ופנחס כהן.

קבוצת בני יהודה הציבה לא פחות מ-11 כדורגלנים. רובם צעירים המיועדים להשאלות: יורם שרעבי, עופר צוברי, רון ועקניו, יעקב זיתוני, ויקטור כהן, עסיס יניב, סרג'ו חוואל, אורי לרוון, יצחק נבע, בועז סליקו ועמוס סליקי.

מכבי יבנה הציבה ברשימת ההעברות את דוד בוארון; הפועל באר-שבע את מאיר לוי ויורם אורן, ובית"ר נתניה את ויקטור כחלון.

שתי קבוצות מהליגה הארצית, הפועל רמת-גן, הציבה את יהונתן קריק, והפועל יהוד שלושה כדורגלנים — יעקב או'זבל, יהודה דוגיץ' ודניאל שור.

בנקס נוצח בלונדון אובט חמישי ב-3000

השיאן העולמי בקפיצה משולשת, האמריקני ווילי בנקס, נוצח אמש ע"י בן-ארצו, מייק קונלי, שקפץ בלונדון 17.02 מטר. בנקס קפץ ארבעה ס"מ פחות. האלוף האולימפי, אל ג'ויינר מארה"ב, היה שלישי — 16.71 מטר.

סידני מארי, יליד דרום-אפריקה ניצח ב-3000 מטר, בזמן של 7.44.78 דקות. סטיב אובט מאנגליה סיים חמישי — 7:50.10 דקות.

צ'כוסלובקיה – אוסטרליה 0:3

נבחרת הכדורגל של צ'כוסלובקיה הביסה במשחקה האחרון את נבחרת אוסטרליה — 0:3.

[illegible] קיימו שלושה משחקים [illegible] פעמיים ניצחו [illegible] אחת סיימו בתיקו.

כדורסל: בולגריה 63:67

[illegible] באליפות העולם בכדורסל [illegible] 63:67 (29:36). [illegible] ברית-המועצות — סין 195:103 [illegible] צ'כוסלובקיה [illegible] הונגריה [illegible]

בנות: שבדיה — ישראל 1:4

נבחרת הנערות של ישראל בטניס, עד גיל 18, נוצחה אתמול בסטוקהולם, במסגרת תחרויות גביע המלכה, ע"י נבחרתה של שבדיה — 4:1.

הנצחון היחיד לישראל הושג ע"י דליה קוריאט, שגברה על סנגית אלופת שבדיה, הנדרסון — 5:17, 4:6.

משחקה הבא של ישראל יהיה נגד ספרד.

מצ'יר זכה בקיצבול

הטניסאי הצ'כי מילוסלאב מצ'יר, בן ה-22 זכה בטורניר בקיצבול, אוסטריה, כשגבר על אנדרס גומז מאקוודור — 4:6, 6:4, 6:1, 6:2.

בודין זכה בזהב באליפות הנכים בגטבורג

מאת אברהם תשובה

שחיינו נבחרת הנכים של ישראל ממשיכים לצבור מדליות ולשבור שיאים באליפות העולם הנערכת בגטבורג, שבדיה. חנוך בודין זכה במדליית-זהב ראשונה בבית לקטועי גפיים עליונות, כשעבר 100 מטר חזה בזמן — 1:21.97 דקה. זמן זה מהווה שיא אישי לבודין.

בודין זכה ביום הראשון של התחרויות במדליית-ארד, לאחר שהגיע שלישי במשחה 100 מטר חופשי. משחה זה היה מעורב לדרגות נכות שונות, וזמנו של בודין — 1:03.9 דקה – מהווה שיא עולמי חדש לקטועי גפיים עליונות.

על הישגיו אלו הוענק לבודין מגן-תוקרה מיוחד.

מצטיין נוסף בתחרויות אתמול היה שלמה פינטו, שזכה בשתי מדליות-כסף, לאחר ששיפר את השיאים הישראליים ב-50 מטר חזה — 47.68 שניות וב-200 מטר מעורב אישי — 3:13.11 דקה.

כושרו הגופני ויכולתו של פינטו היו מעולים גם במשחה ל-400 מטר מעורב, כשהצליח להעפיל לשלב-הגמר. לאחר ששיפר שיא ישראלי נוסף בקבעו — 5:42 דק'.

תחרויות השחיה נערכות בבריכה פתוחה ובמזג אויר גשום. אך עובדה זו לא מונעת את קיום התחרויות.

טקס פתיחת התחרויות, שנערך בסוף השבוע, צעדו המשלחות ברחובות גטבורג עד לכבר המרכזית. שם התקבלו ע"י מלך שבדיה, קארל גוסטב ורעייתו סילביה.

אילוז, מינצר, קולודני וחליפה הצטיינו בגרמניה

אתלטים ישראלים, המסויירים באירופה, קבעו הישגים נאים בתחרות שנערכה בעיר הגרמנית מנשנגלדבך ובה השתתפו ספורטאים מגרמניה, הולנד, בלגיה, אנגליה, צ'ילי וקאטאר.

צפריר מינצר, בן קיבוץ מורע, מהפועל העמקים, קבע את הישג השנה לישראל בקפיצה לגובה — 2.11 מ'. הוא דורג שלישי. ישראלי שני, נחום רוגל, קפץ 1.95 מ'.

הישגים מצויינים, שהם שיאים אישיים, הציג האצן איתי אילוז מהפועל ירושלים: היה שלישי בריצת 100 מ' (מתוך 18, לפני שני רצים מקאטאר) — 10.80 מ'; שני במקצה המוקדם וחמישי בגמר ב-200 מ' — 21.81 שנ'.

אורית קולודני מהפועל כפר-סבא היתה שלישית (מתוך 25) בריצת 100 מ' — 12.34 וראשונה (מתוך 25) ב-200 מ' — 24.83 שנ'.

יחזקאל חליפה מאילות ניצח ב-7000 מ' — 8:25.31 דק'. השתתפו 20 רצים.

בקר הציל ארבעה כדורי סיום וניצח את מקנרו

אלוף ווימבלדון, הגרמני בוריס בקר, הצליח להציל ארבעה כדורי-סיום במערכה השלישית, בטרם ניצח את ג'ון מקנרו — 6:3, 6:7 (8:10), 6:7 (בשובר-שוויון).

זה היה כחצי-גמר הטורניר בוורמונט. המשחק נמשך שעתיים וחצי.

קורס-לבקן ניצח איוואן לנדל את ג'ימי קונורס, כבעם העשירית — 4:6, 6:3, 2:6.

לנדל ניצח את בקר

הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל זכה אמש בטורניר וורמונט, כשגבר במשחק-גמר על אלוף ווימבלדון, בוריס בקר — 4:6, 6:7.

ראוי לציין, שבשובר שוויון ניצח לנדל 0:7.

● כדוריד

ישראל ניצחה בנוהבגיה 21:23

שרות "על-המשמר"

נבחרת הכדוריד של ישראל גברה אמש במשחק ידידותי על נבחורת נורבגיות, עד גיל 21 — 21:23. במחצית היתה התוצאה — 7:11 לישראל.

הנבחרת הישראלית סיימה את מחנה-האימונים שלה בנורבגיה ובמערב-גרמניה ותשוב מחר לארץ.

את השערים לישראל כבשו סומך 6: קושניר 6: ורד 5: ולינגר 3 ווייין 3.

● כדורעף

הפועל בת-ים — עין-המפרץ 2:3

מאת אשר גולדשלגר

האלופה ומחזיקת הגביע בכדורעף, קבוצת הפועל בת-ים, גברה במשחק-ידידותי במסגרת ההכנות לקראת פתיחת העונה, על הפועל עין-המפרץ — 2:3 (15:13, 15:8, 15:5, 16:17).

קבוצת הפועל בת-ים נתלשה בעקבות עזיבתם של אורי חבר, שלמה מזרחי'ק ודני גלילי. מאידך, התחזקה הפועל עין-המפרץ בצורה משמעותית כאשר צירפה לשורותיה את דורון שרמי, אלכס רובינשטיין, יחזאי בורנשטיין מהפועל חניתה ואת אורי חבר מהפועל בת-ים.

מכבי חיפה: לא נאפשר לטרי לשחק בארץ

הכדורסלן מואשם בהפרת חוזה שאם ישוב לישראל ישחק רק בקבוצה חתימנית

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה, אבנר יוסף, הודיע אתמול כי קבוצתו תערים קשיים על נסיונו של שחקנה לשעבר, ג'יימס טרי, לשחק בישראל.

יוסף אמר כי לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי של האגודה הובהר כי טרי הפר את החוזה שחתם בזמנו עם מכבי חיפה. הוא התחייב שלא לשחק בשום קבוצה בישראל, לבד ממכבי חיפה.

"נימוקו של טרי שלא לשחק בזמנו בישראל היה אי-רצונו לשרת בצה"ל. לפיכך, התחייב שלא לשחק עוד בארץ. נעמוד על התחייבות זו וננקוט בכל האמצעים העומדים לרשותנו כדי לבצע החלטה זו" — הדגיש אבנר יוסף.

קבוצת מכבי חיפה מצויה במילכוד. איגוד הכדורסל, כפי שכתוב בתקנון, יראה בטרי שחקן חופשי אם ירצה לשחק בארץ. טרי אמור לשוב למכבי חיפה באופן אוטומטי, אך מכבי חיפה, שביצעה כבר שתי העברות (שלכטר וגנדלמן), חייבת לשחררו לכל קבוצה. אם יצטרף טרי להפועל חולון תזדקק אגודה זו לשחרור ממכבי חיפה, שצריכה להתיר לו לעבור לכל קבוצה.

במידה שמכבי חיפה תסרב לשחרר את טרי היא תועמד לדין מאחר שכבר רשמה שני שחקנים.

מכבי חיפה הוריעה כי תגיש את עניין טרי, אם יהיה אקטואלי, לבית-משפט.

בכך לא תמו צרותיו של טרי. כדי לשחק בקבוצה אחרת יהיה עליו להביא שחרור ממכבי חיפה, מהקבוצה הספרדית בה שיחק, וכן אישור מצה"ל.

ג'יימס טרי חתם אתמול בהפועל חולון למשך שנתיים ויגיע מחר.

אופק ינסה לפשר בסכסוך דן סמית

מאת יצחק ויסהוף

ראשי קבוצות הכדורסל של הפועל הגליל-העליון והפועל ירושלים אמורים להיפגש הבוקר בלשכתו של מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, כאשר נושא הדיון יהיה דן סמית, שחקנה לשעבר של הפועל ירושלים, המבקש לשחק בגליל-העליון.

אנשי הפועל ירושלים החליטו שלא לשחרר את סמית. הם אף פנו לעו"ד שייצג אותם בבית-משפט, אם אכן יהיה צורך בכך. הפועל ירושלים טוענת כי סמית שייך לה וגם בואו לארץ מארה"ב, בתום חופשה, היה על חשבונה.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, ינסה ליישב את חילוקי-הדעות בין שני המועדונים, ללא התערבות בית-משפט.

פרשת בן-עטר בבית-המשפט

הפועל הגליל-העליון תהיה מעורבת היום חלקית בדיון בבית-המשפט המחוזי בת"א. יאיר בן-עטר, שחתם על הופעה בגליל-העליון, ירדוש מבית-המשפט שחרור מקבוצתו, מכבי רמת-גן. לפי קביעת בית-המשפט המחוזי חייב היה בן-עטר להגיש חוזה מקבוצה כלשהי כדי להשתחרר ממכבי ר"ג. החוזה נחתם, כאמור, עם הגליל ובן-עטר תובע את כרטיסו.

קבוצות יוכלו להשלים החוזים עד שבוע לפתיחה

נשיאות איגוד הכדורסל, שהתכנסה אתמול, קבעה כי קבוצות הליגה הלאומית והליגה הארצית, יוכלו להשלים פרטים בקשר לחוזי השחקנים עד שבוע לפני פתיחת משחקי הליגה.

הנשיאות קבעה עוד כי רק שחקנים שיעמדו בתקנון התשלומים יוכלו ליטול חלק במשחקי הקבוצות בהם ישחקו.

הנשיאות כלל לא דנה בעניין דחיית מועד העברות של שחקנים, כך שמחרתיים יהיה סיום מועד ההעברות.

בשולי האליפות שלא העלתה חיוך של אופטימיות

השחייה: "אופרטה בשקל"...

חודשי אוגוסט וספטמבר האידיאלים לספורט חמים, יהיו שוממים בגלל תכנון לקוי ● כעשרה אחוז בלבד מחרשומים באיגוד השחיה משתתפים בתחרויות

מאת אבי גביש

אליפות המדינה בשחייה הסתיימה שלשום בקול-ענות חלושה, עליאף היותה השיא הלאומי הבודד. לא היה הישג ראוי לציון, לצערי, גם לא חיוך קל של אופטימיות. היתה זו אחת האליפויות החלושות שזכורות לי ב-20 השנים האחרונות, אם לא החלשה שבהן.

אין תירוצים. אנו עומדים מול מציאות בה יהיה קשה לחולל שינויים מרחיקי-לכת.

לשם הדגשת המצב כמה עובדות:

● ביום הראשון של התחרויות היו בשטח הבריכה 126 איש, מהם כ-40 אחוז שוטטים, מאמנים ועסקנים. זאת לעומת מספר מזערי של שחיינים.

● למשחי גמר ב' (מקומות 9-16) לא עלתה בכמה מקצועות אפילו שחיינית אחת בגלל אי קביעת מינימום (50 חופשי, 400 חופשי).

● המנצח ב-200 פרפר גברים, בתוצאה חלשה מעל 2.10 דק', תפס כותרות משום שעשה זאת לאחר הסרת הגבס מידו. איש לא מצא לנכון להתיחס לתוצאה הגרועה שכמותה כבר קבע עזי פרג לפני עשר שנים. או לשם שינוי, המנצחת ב-100 חזה נשים, ילדה בת 15, הציגה תוצאה אותה קבעה שלומית ניר לפני 14 שנה.

נסיגה באיכות ובכמות

קשה להתיחס ברצינות לאליפות המדינה בשחייה כאשר רוב המשתתפים הם נערים ונערות בני 14-16. הדרגן שנוצרו אמנם, ולא רק באיכות אלא גם בכמות. המגמה מורה על ירידה.

ושוב קצת סטאטיסטיקה:

באליפות השתתפו כמו-הכל 20 אגודות המתפלגות לפי המרכזים [illegible]

שחיינית דורית משלר
נצחון מפתיע ב-100 גב
צילם: חיים אדלר

12 — הפועל: 7 — מכבי 1 — שונות.

באיגוד השחייה רשומים, נכון להיום, כ-3500 שחיינים, מהם נוטלים חלק בתחרויות בגילאים 13-18 ובוגרים כ-160 שחיינים ועוד כ-150 שחיינים צעירים בגילאים 11-12.

מרשימות הגרולה של אלפי שחיינים רשומים קיימים במציאות מזית מ-10 אחוז (כ-300 שחיינים).

אליפות ישראל התקיימה שלא בעיתוי מתאים. דבר שגורם לקבוצות ולשחיינים לקיים את העונה כ-9 באוגוסט. זה אבסורד שלא לנצל את האקלים הנהדר של חודשי אוגוסט וספטמבר וליתן אפשרויות לשלח את השחיינים לחופש.

כל זאת למען לאפשר לבחירי שחיינינו להשתתף באליפות העולם

בשחייה, הנפתחת בסוף השבוע במדריד. אולם תכנון לחוד ומציאות לחוד. מספר הנציגים ירד לשניים בלבד (איל שטיגמן ושגב פורת). הייתר לא הצליחו להכניע את המינימום.

התוצאה, ממש גיחוך. באליפות שהוקדמה לא נטלו חלק שני הנציגים שלנו לאליפות העולם (לבר ממישחי השליחים). זאת מחשש לעומס יתר... חבל להוסיף מילה לאופרטה זו.

אולי יש רק לשאול שאלת-תם: מה היה קורה אילו קויימה אליפות המדינה אחרי אליפות מדריד? התשובה: כל שחייני ישראל היו זוכים בהכנות נוספות של שלושה שבועות ויותר, גם שני הנציגים לספרד היו אולי מכבדים בנוכחותם את המעמד, כשעדיין נשאר להם משהו מהמוטיבציה של אליפות העולם.

מענת מחיר

הקורא התמים ישאל וודאי את עצמו: מה קורה כאן כיצד הדרדרו הדברים למצב כזה לדאבוני, אין תשובה חד-משמעית. יש תשובות רבות ואני חושש שלא אוכל למצות את הנושא במסגרת הצרה של כתבה זו.

אין לי ספק שאיגוד השחיה, ובראש וראשונה מרכז הפועל, חייבים להעלות את העניין על שולחן הדיונים, וכעוד מועד, לפני שיהיה מאוחר מדי.

היקשתי גם משהו חיובי באליפות, מצאתי. הארגון היה הפעם טוב. הכל התנהל בצורה מקצועית ביותר ואולי המטונקים חייבים להודות כבר.

מרד מלווה קרבות דמים בין פלגי הנוצרים בלבנון

המורדים השתלטו על תחנת הטלוויזיה של „הכוחות הלבנוניים" — ג'מייל פתח במאמצים להפסיק הקרבות

ביירות — נשיא לבנון, אמין ג'מאייל, פתח במגעים עם ראשי הקהילה הנוצרית במאמץ להפסיק את קרבות הדמים בין כיתות נוצריות יריבות.

מקורות במיליציות הנוצריות מסרו, כי מדובר ב„פעולת טיהור עם שחר", בה פתחה המיליציה הנוצרית „הכוחות הלבנוניים" נגד כיתות שאינן סרות למרותה. פעולה זו חוללה—מרד—ווטא—בקרב לוחמי מיליציה שונים. הקרבות התפשטו לנמל ג'וניה, שבשליטת הנוצרים, 9 ק"מ צפונית לביירות, שם השתלטו המורדים על תחנת הטלוויזיה של ה„כוחות הלבנוניים".

אין בינתיים אישור לשידורים ברדיו, כי לוחמים של מפלגת הפלנגות, בהנהגת ג'מאייל, מעורבים בסיכסוך הדמים הזה. בקשה להפסקת אש, שהשמיע ראש מפלגת הפלנגות, ג'ורג' סעדה, לא נענתה.

קרב הדמים בין המיליציות היריבות במחנה הנוצרי בלבנון היה החמור ביותר מאז מרדו כוחות המיליציה הלבנונית בראשות אלי חובייקה, שנתן את אישורו להסכם השלום שהציעו הסורים בינואר.
(ע"צ, ע"ד)

לאחר שלא הוברר סיבת מותו של עד מרכזי

המכס האמריקני מזהיר עדים ב„קשר ברמודה" — להיות עירניים

שלטונות המכס האמריקנים חוקרים עדיין אם איש העסקים האיראני שעזר באיסוף ראיות — מת מוות טבעי או נרצח

מאת חנה אישהורביץ, כתבת „על המשמר" בניו-יורק

השלטונות האמריקניים בוחנים באופן מדוקדק את מימצאי נתיחת גופתו של סיירוס הא-שימי, איש העסקים האיראני, שמת באופן מסתורי בחודש שעבר בלונדון, כדי לקבוע אם מותו נגרם על-ידי מעשה פלילי.

אולם, מותו של האשימי לא יאט את קצב הטיפול ולא ישפיע באופן שלילי על ההליכים המשפטיים בעניין הקשר להברחת נשק אמריקני לאיראן, בשווי שני מיליארדי דולר, בו מואשמים 17 איש, וביניהם תת-אלוף (במיל) אברהם ברעם וישראל ונורי אייזנברג.

דברים אלו אמר ל„ניוזוויק" דניס פייגין, ראש שירותי המכס האמריקני בניו-יורק. פייגין הוסיף, כי אם יתבססו החשדות, שהאשימי מת מוות בלתי טבעי, ינקטו השלטונות אמצעים להגנת יתר העדים. בינתיים, אמר, „יעצנו לכמה מהם להיות עירניים."

האשימי הואשם בשנת 1984 בהברחת נשק אמריקני לאיראן, ובסוף השנה שעברה סייע למכס האמריקני להקליט על סרטי וידיאו פגישות שהיו מיועדות לעריכת עיסקות אחרות להברחת נשק אמריקני, בשווי שני מיליארד דולר, שלפי הטענה היה מיועד לאיראן. האשימי היה אמור להיות עד חשוב במשפט בעניין נסיון זה להברחת נשק. סיבת מותו נקבעה כסרטן הדם. אולם, לאחר שהסתבר שזמן קצר לפני כן הוא עבר בדיקה רפואית כוללת, שבה נמצא בריא לחלוטין.

חמישיית כלי-נגינה רובוטיים מנעימה את זמנה של אורחת במלון „הנסיך אקאסאקה" בטוקיו בהשמעת שירים פופולאריים, כגון „בדרכי שלי" ו„אבק כוכבים". החמישייה אינה מתעייפת והיא עורכת את הקונצרטים שלה מדי יום, שבעה ימים בשבוע. (צילום איי-פי)

משטרת פאריס בודקת נסיבות דליקה בביכ"נ

מאת ארנון יפה כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס — בית כנסת נשרף כליל בליל שבת בצרפת. מומחי המעבדה המרכזית של המשטרה שחוקרות מאז שבת בבוקר אם מדובר בהצתה, לא פירסמה עדיין את מסקנותיה.

בית הכנסת בקלישה, מצפון לפאריס, נשרף בלילה ובער עד שבת בבוקר. משטרת המחוז פתחה בחקירה.

סעודיה טרם צימצמה היקף תפוקת הנפט

בחריין. — הסעודים ממשיכים לשאוב נפט ברמה גבוהה של קרוב ל-6 מיליון חביות ליום. כך הם עשו, על כל פנים, בעשרת הימים הראשונים של אוגוסט, על אף ההסכם שהושג בוועידת אופ"ק האחרונה בז'נבה לקצץ בתפוקת הנפט.

עם זאת ניכרו סימנים ראשונים, שרמת השאיבה הסעודית תרד בקרוב, אמרו אתמול מקורות של תעשיית הנפט. רשות הנפט הסעודית הודיעה ללקוחות, כי לא יהיה אפשר להגדיל את חוזי השאיבה על-פי התוכנית של מחירים נמוכים יותר תמורת הזמנות גדולות יותר.

קיצוץ בשאיבה של סעודיה, שהיא מפיקת הנפט הגדולה ביותר מחוץ לברית"מ, חיונית להצלחת הסכם אופ"ק לקיצוץ כולל של שאיבת הנפט ולהעלאת מחירי הנפט בשוק העולמי. אופ"ק החליט להוריד את התפוקה ל-16 מיליון חביות ביום, במקום 20 מיליון כיום. ההסכם ייכנס לתוקפו ב-1 בספטמבר ויימשך חודשיים. (ע"ד)

אושר תקציב ההגנה האמריקני: 295 מיליארד ד'

וושינגטון. — הסנאט של ארה"ב אישר במוצ"ש את תקציב ההגנה לשנת 1987, בסכום של 295 מיליארד דולר, לאחר קיצוץ של 25 מיליארד דולר מן התקציב שביקש הנשיא רייגן.

התקציב אושר ברוב של 86 נגד 3 קולות. ההחלטה מקצצת את תקציב „מלחמת הכוכבים" של הנשיא רייגן מ-5.3 מיליארד ל-3.9 מיליארד דולר.

בית-הנבחרים האמריקני עומד להשלים בשבוע הבא את אישור גירסתו הוא לחוק התקציב, הכולל הוצאה של 285 מיליארד דולר. נוכח השוני בין סכום זה לבין זה שאישר הסנאט יהא צורך במו"מ בין שני בתי-הקונגרס כדי להגיע לגירסה משותפת ומוסכמת. דבר זה צפוי לאחר שהקונגרס ישוב מפגרה של שלושה שבועות, בספטמבר. (ע"ד, ע"צ)

רמטכ"ל צבא הודו לשעבר — נורה למוות

ניו-דלהי. — הרמטכ"ל לשעבר של צבא הודו, גנרל ארון ויידיה, האיש שעמד בראש הכוחות המזויינים ההודיים בעת ההתקפה הצבאית על המקדש הקדוש ביותר לסיקים, „מקדש הזהב" באמריצאר, נורה אתמול למוות.

סוכנות החדשות ההודית מוסרת, כי הגנרל נורה בעת שנהג במכונית שבה היתה גם אשתו בעיר פונה, כ-160 ק"מ מזרחית לבומביי. הוא היה החייל בעל העיטורים הרבים ביותר בצבא ההודי, והוא פרש מן השירות בדצמבר אשתקד, בהיותו בן 60. עתוני הודו דיווחו לפני ימים אחדים, כי הוא קיבל מכתבי איום על חייו.

ההתנקשות בחייו אירעה יום אחד אחרי שהמשטרה במדינת פנג'ב הודיעה כי השיגה פריצת-דרך מכרעת מאבקה נגד הקיצונים הסיקיים, עם לכידתם של מנהיגים חשובים מקרב התנועה המיליטנטית, הלוחמת למען מדינה סיקית עצמאית. (ע"ד)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 8.8.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	–	–	–	–	1.4902
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4818	1.5002	1.4895
לירה שטרלינג	1	2.15	2.25	2.1906	2.2180	2.1992
מרק גרמני	1	0.70	0.73	0.7139	0.7228	0.7175
פרנק צרפתי	1	0.21	0.23	0.2196	0.2224	0.3210
גילדן הולנדי	1	0.62	0.65	0.6342	0.6421	0.6369
פרנק שווייצרי	1	0.87	0.91	0.8862	0.8973	0.8898
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2131	0.2158	0.2141
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2005	0.2030	0.2016
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1906	0.1930	0.1916
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.2978	0.3015	0.29
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0725	1.0859	1.0785
דולר-אוסטרלי	1	0.87	0.94	0.9031	0.9143	0.9081
ראנד דר' אפריקני	1	0.34	0.57	0.5653	0.5723	0.5679
פרנק בלגי	10	0.33	0.35	0.3445	0.3488	0.3466
שילינג אוסטרי	10	1.00	1.04	1.0149	1.0276	1.0206
לירה איטלקית	1,000	1.02	1.08	1.0374	1.0504	1.0432
ין יפאני	100	0.95	0.99	0.9628	0.9748	0.9665

„קופסה שחורה"

(סוף מעמוד ראשון)

מדגם סובארו ופגע בשני נוסעים, גבר ואשה שהמתינו לתחבורה ציבורית בתחנת הסעה של „אגד". מעוצמת החבטה נהרגה במקום האשה, ריחנה מנחם בת 60 מקרית-מלאכי. גבר שישב בתחנה נפצע קשה.

נהג מכונית הפולקסוואגן ונוסע נוסף נפצעו קל. מבדיקה ראשונית עולה כי סיבת התאונה איבוד השליטה על הגה המכונית המסחרית. נהג הטרנזיט נעצר לחקירה.

„קופסה שחורה" ברכב

המשטרה מצדדת בהתקנת מכשירי רישום מיוחדים במכוניות להסעת נוסעים וברכב כבד („קופסה שחורה"), אשר יהיה ניתן ללמוד ממנה פרטים על אופי נהיגת כלי-הרכב, מהירותו והבלימה שלו בעת תאונה. הצעה זו התגבשה אתמול בישיבת סגל הפיקוד הבכיר של משטרת ישראל, שדן בנושא הקטל בדרכים והמלחמה בממדיו. הצעות אחרות שהועלו: חינוך ולימוד נהיגה מונעת ברשת בתי-הספר ובצה"ל; בדיקות רפואיות לאוחזים בהגה באמצעות קופות-החולים הקיימות; ותקנות חדשות ומחמירות בנושא הנהיגה. בישיבה סוכם כי המשטרה תגביר את נוכחותה ובולטותה בכבישים תוך שימת דגש על אכיפת חוקי התנועה ובעיקר הפרת תקנות שגורמות לתאונות.

מצמצמים החופשות

ראש אגף המבצעים במטה הארצי, ניצב משולם עמית, מסר כי בבדיקת העלויות הדרושות להקמת משטרת תנועה ארצית נמצא כי הקמת גוף כזה ידרוש השקעות כספיות גבוהות. משולם עמית סבור כי מוטב להשקיע כספים אלה בנושאי תנועה „בוערים". בדעת המשטרה לצמצם את חופשות אנשיה כדי לתגבר את שוטרי התנועה. כן תסתייע המשטרה במתנדבי המשמר האזרחי.

נפצעה בתאונת דרכים

היועצת המשפטית של המשטרה, תת-ניצב חנה הירש, נפצעה אתמול בבוקר פצעים קלים, כאשר רכב משטרתי בו נהגה, התנגש באוטובוס בירושלים.

כתוצאה מההתנגשות שארעה בשכונת קטמון, ניזוקה המכונית המשטרתית נזק כבד. בין נוסעי האוטובוס לא נפגע איש.

תאונה בכביש צמח

שלמה גלזר, כתבנו בעמק מוסר: משאית שנסעה אתמול בכביש צמח בית-שאן, נהוגה בידי תושב ירושלים המזרחית, סטתה שמאלה ופגעה במכונית פרטית שנסעה בנתיב הנגדי, והמשיכה בנסיעתה מבלי לעצור ומבלי לעזור לשניים מן הנוסעים שנפגעו קל. נהג המכונית הנפגעת, משה חכמי, לא איבד את עשתונותיו, עצר רכב שעבר בכביש, ונסע בעקבות המשאית עד לעיירה בית שאן. שם דיווח על כך למשטרה שהוציאה סיור בעקבות המשאית. המשאית נלכדה ליד מושב מחולה בבקעת הירדן ונהגה נעצר לחקירה.

ירון זליג, כתבנו בחיפה מוסר: במיבצע מיוחד שערכה בסוף השבוע לישכת התנועה במשטרת מרחב חיפה, כנגד נהגים מתפרעים בכבישים, נרשמו 242 דו"חות תנועה, 12 כלי רכב הורדו מהכביש ונהג אחד נעצר בגין נהיגה בעת שלילת רישיון. במהלך השבוע נבדקו 569 כלי רכב.

הפעלת עמדות מצוקה

לאור ריבוי תאונות הדרכים פנה שר-הבריאות, מוטה גור, אל הנהלת מד"א בבקשה להפעיל לאלתר את 16 עמדות המצוקה הנמצאות בכביש החוף בין חדרה לתל-אביב.

עובדי מד"א נענו לפניית השר גור והבטיחו להפעיל את העמדות לאלתר. משרד הבריאות פועל עתה על-מנת לזרז את חיבור קווי הטלפון של עמדות המצוקה, ע"י משרד התקשורת.

רייגן: חומת ברלין — עלבון לרוח האדם

בון. – הנשיא רייגן שהתייחס לחומת ברלין, שהקומוניסטים הקימו, אמר כי היא מהווה „עלבון לרוח האדם".

בראיון לעתון רב התפוצה „בילד" במלאות 25 שנה להקמת החומה, אמר הנשיא רייגן כי „החיץ הזה מסמל את כשלון המשטרים הטוטאליטריים וחוסר היכולת שלהם להרוס את שאיפת האדם לחופש הטבועה בקרבו מרגע היוולדו".

בראיון שיופיע היום, אומר עוד הנשיא האמריקני כי „העובדה שהחומה הזו קיימת מזכירה לנו את הצורך להגן על הדמוקרטיה שלנו ועל דרך החיים שלנו ולהמשיך בחתירתנו לחופש ולשלום".

בהעירו כי הוא היה מאושר אילו יכול היה לראות את החומה הזו נעלמת, ולאחר שהשמיע קריאה לקומוניסטים להרוס את החומה הזו עד היסוד, הוא אמר: „שום משטר לא יכול להיות מוכר כמשטר חוקי על-ידי העם שעליו הוא שולט, כל זמן שמתייחסים אל האנשים האלה כאל אסירים, בפרט כשהיחס הזה הוא מצד הממשלה שלהם עצמם".

רייגן אמר, כי ארה"ב תומכת באיחודה מחדש של גרמניה בדרכי שלום.

הוא גם הבטיח כי ארה"ב תעמוד בהתחייבויותיה ובערבות שלה לקיומה של מערב ברלין, כפי שעשתה ב-40 השנים האחרונות.

„מערב ברלין נשארת כמקודם לב המדינות האירופיות שלנו", הצהיר הנשיא.

(רויטר עתי"ם)

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טל' 04-640775
הודעה על-פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי ה"ה קלצ'בסקי דוד הראובן לאשר הקמת בית-מגורים קדמי ברחוב הראשונים מספר 20, חלקה 67 בגוש 11575, קרית-חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח של כ-11 מ"ר מעל למותר.
2. בליטה של 50 ס"מ למרווח הצדדי.
3. קומה חלקית נוספת עקב ניצול שטח בקומת עמודים מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00-11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ועביץ — מהנדס העיר

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בנ/85/691
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר יצחק לוי הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס, גוש 299 חלקה 15, ברחוב סורוצקין בירושלים, דהיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 5.85% מעל ל-120% המותרים דהיינו 5% עבור התקנת מעלית ו-0.85% במסגרת ההקלה. הקלה בגובה הבנין דהיינו 29.30 מ' במקום 16 מ' המותרים, הקלה במספר הקומות דהיינו 6 קומות על עמודים במקום 4 קומות.
את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00-14.00.
אבריהם בחולה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 162 בגוש 10035 ברחוב הרצל, דהיינו: תוספת בניה של 6% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
איגור י. כהנא — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה

הוארך מעצר נהג האוטובוס המעורב בתאונה בתל-חנן

נבדקת גירסה שכלב שעבר בכביש גרם לסטיית המכונית הפרטית

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

בית-משפט השלום בחיפה האריך אתמול בשמונה ימים את מעצרו של סאלח אבו נאצר, נהג האוטובוס שהיה מעורב בתאונה הקטלנית בכביש תל-חנן ביום ו'.

במהלך הדיון המשפטי אמר בא-כוח המשטרה, מפקח סעיד סלמן, כי בידי המשטרה אין עדיין מימצאים סופיים באשר לתקינותם של האוטובוס ושל ה„אופל קארט" בה נסעו ארבעת הניספים וכן לא הוברר עדיין מה היתה מהירות נסיעתם של שני כלי הרכב בשניות שקדמו לתאונה. במקביל בודקים חוקרי לישכת התנועה האם הליקויים שהתגלו בבלמי האוטובוס נגרמו כתוצאה מעוצמת ההתנגשות, או ליקוי שהיה בבלמים לפני התאונה.

בא-כוח המשטרה ביקש מבית-המשפט להאריך את מעצרו של נהג האוטובוס ב-15 יום, שכן לדבריו ברחו נוסעי האוטובוס מהמקום מיד לאחר התאונה וטרם עלה בידי המשטרה לגבות מהם עדויות. לדבריו שחרורו של הנהג ממעצר יאפשר לו לתאם עדויות עם נוסעי האוטובוס אשר חלקם מוכר לו.

הוא ציין, כי שני כלי הרכב המעורבים בתאונה נמצאו במסלול נסיעת האוטובוס, שם נמצאו גם שברי זכוכית וסימני גרירת הרכב הפרטי על-ידי האוטובוס.

מפקח סלמן הוסיף, כי בעדותו במשטרה מסר הנהג את גירסתו לפיה הבחין קודם לתאונה בכלב שחצה את הכביש משמאל לימין ומסיבה זו לחץ על הבלמים. הכלב נמלט לימין הדרך ואז הבחין במכונית הפרטית שבאה מולו. המשטרה בודקת גירסה זו וכן אפשרות שמא הכלב הוא שגרם לסטיית המכונית הפרטית.

בא-כוחו של החשוד, עורך-הדין ירון ברדיין, טען במהלך הדיון, כי נציג המשטרה לא הציג אף ראיה לכאורה כי החשוד התרשל בנהיגתו. לדבריו אין על כן עילה למעצר.

השופט חנוך שילוני ציין בהחלטתו, כי חומר החקירה המצוי בשלב זה בידי המשטרה אין בו אומנם ראיות המצביעות על רשלנות החשוד, ואולם לדבריו שוכנע כי חקירת התאונה טרם הסתיימה וכי שיחרורו של החשוד בטרם נחקרו נוסעי האוטובוס עשוי לשבש את המשך החקירה. השופט הדגיש כי החשוד עצמו יכול לקצר את תקופת מעצרו באם ימסור לחוקריו פרטים על נוסעי האוטובוס.

כאמור, הורה השופט שילוני על הארכת מעצרו של הנהג בשמונה ימים נוספים.

בתום הדיון אמר נהג האוטובוס, סאלח אבו נאצר: „אני מצטער מאוד על מה שקרה אבל אני לא עשיתי כלום. זה נפל מהשמים. אני לא עשיתי טעות. אני נהג טוב והייתי זהיר מאוד. אבל זה קרה".

טלקס

● **נוער מהגליל שיפץ בית-כנסת ובית-קברות בגרמניה**

„אסור לשכוח" – סימפוזיון בנושא זה נערך ושודר בשבוע שעבר בטלוויזיה של שטוטגרט, גרמניה המערבית, בהשתתפות קבוצת נוער ישראלית וגרמנית, בתום עבודות שיחזור ושיפוץ בית-הכנסת העתיק ובית-הקברות היהודי העתיק (מ-1812) בכפר פרויהנטל שבגרמניה המערבית.

חבר המשלחת הישראלית, אבי גל מקיבוץ שמיר, שחזר בסוף השבוע שעבר, סיפר, כי המשלחת הישראלית כללה 10 צעירים מהגליל העליון בביקור זה, והיא קיימה ביחד עם קבוצת נוער גרמנית סיור בפרוידנטל ובדכאו, לאחר עבודה משותפת לשיפוץ בית-הכנסת ובית-העלמין.

יוסף גלילי

● **אלפים השתטחו על קבר האר"י הקדוש**

אלפי חסידים נטלו אתמול חלק בהילולה לכבוד האר"י הקדוש במלאות 415 שנה למותו. האר"י הקדוש, שחיבר את הקבלה, נקבר בבית העלמין הישן בצפת ומדי שנה נערכת במקום הילולה לזכרו.

ההילולה החלה במוצאי שבת והסתיימה אתמול בסעודת מצווה בבית-הכנסת בית-אל בהשתתפות רבנים רבים.

יהודה צור

● **ישיבה לזכרו של בנימין אבנון**

תהלות תא עובדי המדינה במפ"ם קיימה אתמול ישיבת זכרון במלאות שבעה לפטירתו של בנימין אבנון, ששימש תקופה ארוכה כציר מפ"ם במזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה.

יו"ר האיגוד המקצועי דב אלקוני תיאר את פעלו המגוון של אבנון הן בתחומים שהיו קשורים עליהם והן בנושאים שהיו על סדר היום של האיגוד.

ועוד מן עמד על מאבקו המתמשך של אבנון לשיפור תנאי העבודה של עובדי השירות.

אבשלום קווה

● **קורס לשיפור הבטיחות בנהיגה**

קורס „הכרת הרכב ושיפור הבטיחות בנהיגה" יוצע לראשונה לקהל הרחב החל מנובמבר 1986 על-ידי היחידה ללימודי חוץ באוניברסיטת תל-אביב.

הקורס יינתן על-ידי דני שטראוס, מומחה לבעיות תחבורה, העוסק בהדרכה במועצה למניעת תאונות ובצה"ל, ואריה גמזו, מורה לבעיות התחבורה, לשעבר מנהל ביה"ס למקצועות התחבורה של משרד-העבודה.

הקורס מיועד לכל האוחז בהגה, ומטרתו — שיפור הבטיחות והכרת תקלות בסיסיות ברכב. בין שיעורי הקורס ייכללו: נהיגה נכונה, מצבים העלולים לתאונות, נהיגה בתנאי אור קשים, בלימה והחלקה. הקורס יעסוק גם בהכרת הרכב, עקרונות פעולתו, בדיקה, טיפול ואיתור תקלות.

ירון אליוסף

● **חנויות לטיפול בחומרים רעילים**

המוסד לבטיחות ולגהות החליט לאחרונה לפתוח מערכת חנויות מיוחדות לטיפול יעיל ובטוח בחומרים רעילים ומסוכנים בהם משתמשים מפעלי תעשייה, גורמי מחקר, בתי-חולים וגורמים ציבוריים נוספים.

מיקר שערכו לאחרונה מומחי המוסד מצביעה על כך, כי בארץ משתמשים יום-יומי ב-400 חומרים רעילים ומסוכנים. תקלות באחסונם ובשימוש בהם עלולה לגרום לתוצאות חמורות ולנזקים כבדים.

ההחלטה לפתוח מערכת חנויות לטיפול בחומרים רעילים ומסוכנים באה בהמשך לנסיון המצטבר של המוסד לבטיחות ולגהות בתחום. המוסד סיים לאחרונה הכשרת 1500 עובדים, נהגים, מחסנאים ומנהלי חברות הובלה העוסקים יום יום בטיפול ובשינוע חומרים רעילים ומסוכנים.

(שע"ח)

צו נגד השתתפות נאווי בבחירת ראש עיר חדש בבאר-שבע

מאת שלי יחימוביץ' כתבת „על המשמר"

בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע הוציא אתמול צו ביניים האוסר על ראש עיריית באר-שבע המודח, אליהו נאווי, ועל חבר המועצה יחזקאל ויזל, להשתתף בישיבת המועצה היום, בה ייבחר ראש עיריה חדש.

הצו הוצא לבקשת מספר חברי מועצה, שדרשו לבטל את השתתפותם של השניים בבחירת ראש עיריה חדש, משום שאינם תושבי באר-שבע. יחזקאל ויזל מסיעת המפד"ל מתגורר בישוב מיתר, ואליהו נאווי (סיעת אש"ל) עקר לתל-אביב.

בבקשה להוצאת הצו נאמר: „המשיבים בתוקף כהונתם במועצה עומדים לבחור היום בראש עיר חדש לבאר-שבע ובסגנו. יש בכוח ההצבעה של שני המשיבים להכריע לגבי בחירת ראש עיר וסגנו, ויש בבחירתם כדי להשפיע ישירות על דמותה וצביונה של העיר... לא יתכן שהמשיבים שאינם תושבי העיר, ופסולים מלכהן במועצה, יכריעו לגבי גורל המבקשים כתושבי באר-שבע".

בישיבה היום אמורים היו חברי המועצה להצביע עבור משה זילברמן כראש עיר במקום נאווי, ובבנץ כרמל, מזכיר מועצת הפועלים, כמי שימשיך בתפקיד בעבור חצי שנה. תומכי מועמד אחר, אורי סבאג, הם שהוציאו את הצו, וכעת אין לתומכי זילברמן וכרמל רוב מכריע, כפי שנדרש בעת בחירת ראש עיר.

נציג הסטודנטים בהסת' הציונית תובע להעמיד את כהנא לדין

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

נציג חטיבת הסטודנטים בהסתדרות הציונית אברהם פריד (פריצי) פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ובקשו לבדוק אם יש מקום להעמיד לדין את הרב מאיר כהנא על חדירה לשטח פרטי ועל הפרת הסדר הציבורי.

כותב פריד: „בשבוע שבין ה-3 ל-8 לאוגוסט קיימנו במושב „נס הרים" מחנה בהשתתפות 600 סטודנטים יהודים מחו"ל. ביום רביעי ה-6.8 הופיע ח"כ כהנא, ועבר את שלטי האזהרה בכניסה לשטח המחנה ומגרש החניה כדי לפגוש את משתתפי הכנס. זאת למרות ששלטי האזהרה ציינו במפורש, שהכניסה אסורה ללא אישור בכתב מהנהלת הכנס. רק כשהגיע כהנא לשער בין מאהל המגורים למקום ההרצאות הצליחו הסטודנטים ואנשי הבטחון של הסוכנות למנוע את כניסתו בכוח. גם ביום פתיחת הכינוס חדר אחד מאנשי כהנא למחנה כשהוא עונד תג של משתתף, אותו השיג במירמה או בגניבה, ונמסר לידי השוטרים שהגיעו למקום. חה"כ כהנא יודע כי הסוכנות היהודית אינה מתירה את השתתפותו בכנסים המאורגנים על ידה".

פריד מבקש מן היועץ המשפטי לבדוק אם יש מקום להעמיד את כהנא לדין על חדירה לשטח פרטי והפרת הסדר הציבורי.

יצויין, כי תלונה רשמית בנושא הוגשה למשטרת בית-שמש.

סוהר ניסה להתאבד בגלל מצבו הכלכלי

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

סוהר מכלא איילון איים ביום ו' לשים קץ לחייו בכלא. הסוהר, בנימין שאול, התבצר עם רובה בידיו בתא פנוי בכלא איילון ואיים כי ישים קץ לחייו משום שנקלע למצב כלכלי קשה ולבעיות אישיות.

כל הנסיונות לשכנעו לצאת מהתא עלו בתוהו ולמקום הוזעקו שוטרי היחידה המיוחדת של המשטרה והשב"ס שפרצו לתא והשתלטו על הסוהר.

משירות בתי הסוהר נמסר, כי הסוהר ממשיך בעבודתו כרגיל, אך הנושא נבדק ואם יהיה צורך יוסקו המסקנות המתאימות.

בפלילים

שוטר נוסף מתחנת ראשל"צ חשוד בגניבה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שוטר נוסף מתחנת ראשון-לציון חשוד בגניבה ותיקו הועבר ליחידה לחקירות פנים במשטרת ישראל.

בסוף החודש שעבר מסרה בעלת חנות „לי נלך" בעיר ארנק ובו 60 ש"ח אשר שכחה קונה בחנותה לידי שוטר שסייר במקום ורשם דוחו"ת למכוניות חונות. כאשר חזרה הקונה וביקשה את ארנקה הפנתה אותה בעלת החנות אל השוטר, אך זה הכחיש כי קיבל את הארנק לידיו. אורח שעמד באותה עת ליד השוטר מסר עדות שראה את בעלת החנות מוסרת לידיו את הארנק.

האשה התלוננה במשטרה ולמקרה מונה קצין בודק, שהעביר את תיק החקירה לידי מחלקת חקירות פנים של משטרת ישראל.

סגן מפקד מרחב השפלה, סגן-ניצב חיים קליין, ודובר המרחב, רב-פקד משה מלול, מסרו בתגובה, כי אכן הוגשה תלונה על גניבת הארנק והנושא נמצא בשלבים מתקדמים של החקירה.

כזכור, פורסם באחרונה ב„על המשמר" על חקירה שעורכת מחלקת חקירות פנים במשטרת ראשון-לציון נגד שלושה שוטרים נוספים החשודים בגניבה וחקירה נוספת נגד שוטרים החשודים בהשתתפות בפריצה.

ירה מחסנית ביריבו אך החטיא את כל הכדורים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

עבריין מרמלה ירה בשבת מחסנית בת 7 כדורים בשחקן כדורגל מג'זעריש, אך כל הכדורים החטיאו את מטרתם.

בצהרי יום השבת, בעת שנערך משחק כדורגל במגרש השכונתי, הופיע במקום עבריין מוכר למשטרה שהחל להפריע למהלך המשחק. כתוצאה מהפרעותיו החוזרות ונישנות פרצה במקום קטטה בינו לבין השחקן מג'ד אל-עבד בן 22. שחקנים נוספים שהיו במקום הצליחו להפריד בין הניצים עד לשעות הערב.

בערב הגיע העבריין לביתו של השחקן מג'ד אל-עבד, שלף את נשקו וירה בו 7 כדורים. כולם החטיאו את מטרתם. היורה נמלט והמשטרה שהוזעקה למקום טרם הצליחה לאתרו.

רכוש גנוב הנאמד במיליונים נתפס בנצרת

רכוש הנאמד במיליוני שקלים שהוצא במירמה ברובו מסוחרים באיזור ת"א והשאר מסוחרים באיזור הצפון, נתפס במוצאי שבת במיבצע משותף של משטרות מחוז ת"א ומרחב העמקים שנערך בנצרת.

חמישה חשודים נעצרו, בתוכם אחד שניסה להשפיע על סבלים להעמיס את הרכוש הגנוב על משאיות, שהובאו למקום מיוחד לשם כך.

בעקבות חקירה מאומצת של מיחלק ההונאות במשטרת מחוז ת"א, עלתה המשטרה על קבוצה של תושבי נצרת ונצרת עילית, שנהגו להוציא במירמה רכוש מסוחרים ובעלי חנויות. הרכוש ברובו הובא לנצרת, אוחסן במקומות סתר ולאחר מכן נמכר במקומות שונים בארץ.

המשטרה הגיעה עם 12 משאיות וסבלים לשכונה המזרחית בנצרת ולשני מקומות בנצרת עילית, עצרה את החשודים בהחזקת הרכוש, אותו העמיסה על המשאיות, שרובן הועברו לת"א. חלק מהרכוש, שכנראה הוצא במירמה מסוחרים באיזור הצפון, הועבר למשטרת מרחב העמקים ועתה מנסים לאתר את בעליו.

הרכוש שנתפס כלל רהיטים, נעלים, טלוויזיות ומכשירי חשמל שונים.

נודע, כי צפויים מעצרים נוספים. (עתי"ם)

במלאת עשר שנים
לפטירת חברנו היקר
משה פולקה
נתייחד עם זכרו
העליה לקברו תתקיים ביום ג', 12.8.86, בשעה 17.00
המשפחה
וקיבוץ מענית

גילוי המצבה
על קברה של
רעיה בר מצרא
יתקיים ביום ה' 14.8.86 בשעה 14.30 בבית-הקברות
ההתכנסות במועדון תערך בשעה 13.15
המשפחה
וקיבוץ מצר

לחברינו איציק ורבקה ולמשפחותיהם
משתתפים באבלכם
במות האם
יפה ניב
בית זרע

עם סרג' סבן והמשפחה
משתתפים בצערכם במות
האב בניכר
בית עין-השופט

לחברתנו חנה שילה ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות
האם
קיבוץ עין-המפרץ

לעובדנו הותיק
מאיר ויינרוב ורעייתו מרים
משתתפים באבלכם הכבד במות
הבת והנכדות
קיבוץ עין-החורש